

BARCELONA:
PRE EDICIÓ
DUES PESSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA:
750 Pts. Trimestre
UNIO POSTAL:
15 Ptes. Trimestre

Any XXXII. - Núm. 8.218 - Divendres, 14 de juliol de 1922

Edició del matí

Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184 A





NA CARME MAS I PAULIS

VIDUA DE JOAQUIM ROURA

mori ahir a l'edat de 65 anys, havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Els seus afligits filles Leonor, Mercè i Maria, néts Joaquim i Manuel, germanes Bonaventura i Mercè, germà i germanes polítics, nebots, nebodes, cosins, cosines i parents tots, en assabentar els amics i coneguts de tan dolorosa pèrdua, els preguen una oració per la seva ànima, i que tinguin a bé assistir a l'acte de l'enterrament i funerals que tindrà lloc en aquesta església parroquial avui, divendres, a les deu del matí, pel qual favor els quedaran sumament agraïts

Sant Pol de Mar, 14 juliol 1922



LA SENYORETA

Maria Montserrat Brosa i Palan

mori en la pau del Senyor el dia 9 del corrent als 13 anys d'edat havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Els seus desconsolats pares Francesc i Dolors, àvies Catarina Marroig vídua de Brosa i Dolors Duran vídua de Palau, germans i germanes, oncles, ties, cosins i parents tots, els preguen que assisteixin a les misses que, pel bé etern de l'ànima de la difunta, se celebraran demà, dissabte, dia 15, de deu a dotze del matí, a l'església de la Casa Provincial de Caritat, pel qual favor els quedaran eternament agraïts

EL DOL ES DONA PER DESPEDIT NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

GRANS MAGATZEMS EL SIGLO

S. A.

FINS EL 15 DE JULIOL
GRAN EXPOSICIÓ
I VENDA D'ARTICLES
PER A

CAMP, VIATGE i BANY

GRANS AVENTATGES EN ELS PREUS

ACTUALMENT
INTERESSANT
EXPOSICIÓ DE

QUADROS

ANTICS i MODERNS

Galeria d'Art (Pis primer) Hores d'exhibició: De 5 a 7 de la tarda

Perfums ASTRA

Es detallen per litres i fraccions de litre en secció especial (Planta baixa)

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica: **MARSANSBANK**

Apartat de Correus núm. 1.
Telèfons números... 4530 A.
4531 A.
4532 A.

SUCURSAL A MADRID
Avinguda del Conde de Peñalver, núm. 18

Participariem

en les despeses d'un camp de futbol, si sens permetes usar-lo en determinades hores.

Ofertes a J. C. 44, LA VEU DE CATALUNYA.

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. — Dia 13 de juliol de 1922.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 764.0, 761.9, 760.6.

Termòmetre sec: 21.1, 24.8, 24.0.

Termòmetre humit: 19.2, 21.0, 20.8.

Humitat (centèsimes de saturació): 74, 69, 73.

Direcció del vent: SSE, SO, SSO.

Velocitat del vent en metres per segon: 3, 7, 5.

Estat del cel: Nubolós.

Classes de núvols: K.C., St., K.N., C.St.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 25.8; mínima, 18.3; mínima prop del sol, 16.5.

Oscil·lació termomètrica: 7.5.

Temperatura mitja: 22.0.

Precipitació actua, des de les set

del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 1.9 mm.

Recorregut del vent en igual període, 80 km.

Observacions particulars: Calitja. El director, E. Alcobé.

La motocicleta 1383, passant pel carrer de Campo Sagrado, va atropellar a Joan Torres Gomis, de 25 anys, causant-li una ferida contusa al braç esquerre i contusions a diferents parts del cos.

Va ser auxiliat al dispensari de Santa Madrona.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

Sobre la una de la matinada es presentà al dispensari de la Barceloneta Sebastiana López Navarro, de 56 anys, habitant Enna, 23, la qual tenia una ferida al cap, amb secció de l'arteria temporal i molta hemorràgia, pronostic reservat.

Va declarar que, passant per la vora del Bogatell, l'havien assaltada tres homes, que intentaren robar-la, i com que no dula res, la bastonaren i fugiren.

Vanos Cardús Portaferri, 10

A un cinema de Sant Andreu s'hi donava una sessió de boxa, i un dels atletes treballa amb tant de braç, que d'un cop de puny va fer anar a parar el seu contrincant al dispensari amb els llavis fets matbé.

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens, Rbla. Flors, 30.

A darrera hora de la nit va ser

auxiliat al dispensari de Sant Andreu Ramon Anglada Canals, de 48 anys, pellaire, el qual tenia una ferida incisa de pronòstic reservat al front, produïda, segons va dir, per un vigilant del carrer de la Sagrera. E fet va ser denunciat al jutjat per la guàrdia civil.

Hotel Ritz

Es el lloc més ideal de Barcelona per a dinar i sopar bé

Totes les nits ball al

Jardí d'Estiu

10 pessetes cobert

L'Ateneu Obrer del districte II celebrà el vinent diumenge Consell general ordinari, de conformitat amb sos estatuts, essent de primera convocatòria a dos quarts de quatre i de segona a les quatre.

JOIES VILANOVA Unió, 1

Un obrer va denunciar que, passant pel carrer del Migdia, va veure uns individus que es barallaven i va tractar de descompartirlos. Després va notar que li havien pres de la butxaca 60 pessetes, suposant que la baralla era fingida a fi de resaltar l'escamoteig.

A un bar del carrer de Sant Pau, una parella de seguretat va obser-

Dr. Montaña

dels Hospitals de París. Pell i Veneri. Sant Pau, 28, principal, 2.ª

LLOGARIA Josep M. Noguera

Agent de Canvi i Borsa

Valors, Divisos, Préstecs amb garantia de valors, Bónes Hipoteques. — Casp, 42, segon. — De nou a deu i de set a vuit. — Telèfon S. P. 437.

Sabó "La Oca"

Fabricant: J. ALERM - MATARO

qualitat superior

Nonell Germans

CANVI - VALORS - CUPONS

Rambla del Centre, 18

var que un dels concurrents, que discutia amb un altre, fela acció de treure una arma.

El van escorcollar i li van trobar un revòlver Bulldog i algunes cap-sules. El portador de l'arma, que és l'encienat del Terc d'Estrangers, va ser conduït a la delegació.

Amb motiu del festival organitzat per al 15 del corrent, a les 10 de la nit, per l'Agrupació Excursionista «Catalunya», per a celebrar el seu desè aniversari de la seva fundació, serà donat el nomenament de president i soci honorari als senyors Cesar August Torras i a En Josep Mollor.

Ultra altres valuosos elements, pendran part al festival l'Esbart de Dansaires del Casal Nacionalista de la Barceloneta, corrent l'audició de sardanes a càrrec de la cobla «Cathalonia».

A part de totes les entitats excursionistes, queden invitats tots els socis de l'Once Català.

Ahí al matí fou auxiliada al seu domicili, carrer de Pons i Gallarza, núm. 93, Maria Fabra, de 60 anys, la qual tenia algunes contusions, no de molta gravetat, a causa d'haver caigut al dipòsit de la letrina, de resultes d'haver-se enfonçat la volta quan hi passava pel damunt.

-Sangrà Pelayo, 11 Lavabos

Ahí a la tarda va haver-hi una desgràcia al pati d'una barraca de la carretera de Sarrià, davant del carrer del Carmel.

Una nena de 15 mesos, anomenada Pilar Moreno Esten, que guardava un germanet seu, per un descuit d'aquest va caure en un cubell d'aigua, negant-se.

L'Ofici Artística celebrerà el proper diumenge, una gran vetllada literàrio-musical, a dos quarts de deu de la nit.

Al matí, farà la primera excursió, organitzada pel Grup Excursionista d'aquesta entitat, a Torre Negra.

Hora de sortida: a les sis del matí. Lloc de reunió: Diagonal, encreuament al Passeig de Gràcia.

Al Patronat Social Escolar d'Obrers del Poblet, d'aquesta ciutat (Provença, 389), se celebraren durant la setmana passada, els exàmens de les seves escoles amb notable èxit per a llurs 724 alumnes que es presentaren a examen d'una a una.

Des d'avui, fins al diumenge, quedará oberta al públic l'exposició de labor artístiques i d'utilitat domèstica, confeccionades per les alumnes, i que demostrèn visiblement, no solament la gran quantitat de treball executat, sinó la traça i bon gust de llurs directores.

El diumenge, tindrà lloc la clausura del curs, amb una missa solemne de Comunió, a les vuit del matí, i un acte acadèmic a la tarda, en el qual es llegiran les notes i es distribuïran els diplomes i premis d'honor. També ha obert el Patronat, la seva colònia d'estiu, havent adquirit, per a això, una espaiosa torre als afores de Sant Celoni, on van a passejar els dies que se'ls concedeix de vacances a les obres d'aquella notable institució que tant honora a Barcelona, i que tan benèfica influència exerceix a la barriada de la Sagrada Família.

La Fundació Escolar del Carme, el vinent diumenge, a les deu del matí, celebrará, en commemoració de la seva fundació, una festa íntima catalana, a la sala de l'entitat «Sang Nova», Consell de Cent, 18, Hostafranca.

S'hi repartiran premis als nens i nenes de l'Escola; aplec de cançons catalanes; recitació de poesies de don Angel Guimerà; representacions teatrals, etc., etc.

Formen la comissió organitzadora, Francesc Senante, Ricard Ribert, Ramon i Ferran Vilstranca, Angel Riús i Basili Segarra.

Hem rebut sis vanos anuncis del paper de fumar «Indio Rosa».

El pròxim diumenge, a les deu del matí, es reunirà a l'Ateneu Obrer d'aquesta ciutat l'Assemblea de mestres d'Ateneus, Cooperatives i Centres obrers instructius de Catalunya, amb el fi de tractar de llur organització societatària i de les reivindicacions econòmiques i professionals que es proposen recaptar de les Associacions on presten llurs serveis.

Al Saló de Sant Joan, davant del carrer de Trafalgar, va caure un cable de la línia del tramvia, tocant el carreter Camil García Bernal, de 41

anys, el qual va rebre algunes contusions de pronòstic reservat.

A l'encreuament dels carrers de Mun-taner i Diagonal, l'automòbil 5470 va fer una maniobra falsa i va topat amb un arbre, atropellant el tran-seünt Josep M. Gull, de 25 anys, el qual va rebre una ferida de tall a la cara. Va ser auxiliat al dispensari de l'Hos-pital Clínic.

Ahí, uns obrers van obrir una rasa al carrer d'Amàlia per a procedir a la neteja del clavegueró de la casa nú-mero 57, i per a facilitar l'operació van obrir algunes trapes de la cla-veguera.

Va passar un carro i el cavall va ficar-se per una de les obertures, de tal manera, que va ser precis muntar una càbria per a treure'l.

Mentre realitzaven els obrers aque-sta operació, va caure la càbria arre-plegant l'alcalde del barri, don Ma-nuel Ortigosa, el qual va rebre al-gunes contusions, per fortuna lleus.

La càbria va tornar a ser muntada, i el cavall tret de la claveguera.



Vida religiosa

Avui, Sant Bonaventura, cardenal; Just, soldat, i Adela, vídua.—Demà, La festa del Santíssim Redemptor, Sant Enric, emperador; Camil de Lelis, confessor, i Santa Marcelina, verge.

La missa d'avui Sant Bonaventura, color blanc.—La de demà: Sant Enric, emperador, color blanc.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona dels Dolors, a Sant Cugat.—Demà, Nostra Dona del Carme, a les Jerò-nimes, a Santa Anna, o a Santa Maria del Mar.

Adoració nocturna: Avui, Torn del Beat Salvador d'Horta (a la parroquia de Santa Maria de Jesús, Gràcia).—Demà, Torn de Sant Miquel Arcàngel. Vetlla en sufragi de les Animes del Purgatori: Avui, Torn de Sant Rafel Arcàngel, a la seva capella, Escorial, 155, Gràcia.—Demà, Torn de Santa Teresa, a la mateixa capella.

Bisbat

—Ha cantat solemnement la seva primera missa a Vich el reverend don Marian Tubau, essent apadrinat per don Miquel Vilarrás i donya Assumpció Homs.

—Aviat ingressarà a l'Oratori de Sant Felip Neri, de Vich, l'actual vicari de Vacarisses, mossèn Ildefons Cerradas.

—El bisbe de Vich, doctor Muñoz, es troba a Vallfogona de Riucorb, prenent aquelles aigües.

—Demà, dissabte, celebrará la seva primera missa a la capella de la Casa de Caritat, de Manresa, el sacerdot don Jaume Vendrell Morera, apadrinant-lo don Josep Padró Blanch i donya Elissa Pomar de Padró.

—Avui, festa de Sant Bonaventura, a l'església de Nostra Senyora de l'Ajuda, després de l'Ofici, serà benèdicta una nova campana per a l'esmentat temple.

Portará els noms de Maria de l'Ajuda, Montserrat i Bonaventura.

—En el Capítol General dels Reli-giosos Fills de la Sagrada Família, han estat elegits:

Superior general: P. Lluís Tallada. Sots-director general i primer con-sultor: P. Francesc Mascaro.

Consultor segon i secretari general: P. Ramon Oromí.

Consultors tercer i quart: PP. Bo-naventura Mullol i Ramon Llach.

Procurador general a Roma: P. An-toni Abella.

Econom general: P. Jaume Llach.

—La llista de subscripció per a la restauració del Temple de Santa Ma-ria del Pi, ascendeix actualment a 15.608'95 pessetes, important les des-peses fins ara 10.998'69 pessetes.

—S'ha publicat el número de «Vida

Cristiana», publicació periòdica per temps litúrgics, benèdicta de S. S., cor-responent a Pentecostes.

Porta, com de costum, un interes-sant sumari, en el qual hi ha les firmes de Josep Maria Llobera, Grego-ri Maria Sunyol, F. Cristà, Josep Tar-ré i altres.

—A Stuttgart s'ha obert una ex-posició interessantíssima d'objectes i ornament peratemples. Aquesta ex-posició ocupa un gran edifici aixecat exprefes. Es tancarà el dia 10 d'a-gost propiament.

—En aquesta Secretaria de Cambra s'ha rebut una circular invitant a visitar-la tots aquells elements de Catalunya als quals pugui ésser l'es-mentada visita d'algun profit.

—El popular orador sagrat P. Josep M. Pijoan, S. J., ha estat encarregat de fer el panegíric de Sant Felix, màrtir, a la parroquia major de Sa-badell el dia de la festa major d'a-quella ciutat.

—Un sacerdot ha donat 25 pesse-tes en aquesta Secretaria de Cambra per l'obra de la Propagació de la fe.

—El cardenal Gasquet que dimecres va estar a Barcelona de pas cap a Roma va complimentar al nostre Pre-lat.

—El dilluns de la setmana entrant sortirà cap a Olot, on passarà l'estiu, el nostre venerable Prelat doctor Gu-lliamet.

—Foment de Pietat Catalana ha publicat bellament enquadernades una col·lecció de fulles il·lustrades, contenint el text evangèlic de totes els dominiques de l'any, amb llur exposició doctrinal.

Porta per títol aquest vell volum «L'Evangeli del diumenge», i és dig-ne de les millors recomanacions.

—Ha tornat de Vallfogona de Riucorb el rector de Jesús de Gràcia, doc-tor don Marcell Garriga.

—Es a Montserrat el doctor Codr-na i Sert.

—S'ha rebut de A. M. C., en aque-sta Secretaria de Cambra, 150 pesse-tes amb destí al Foment de vocacions.

—El cardenal arquebisbe de Tar-ragona, doctor Vidal i Barraquer, ha firmat els següents nomenaments de coadjutor:

Don Francesc Mariné, de Falset; don Andreu Massagué, de Sant Fran-cesc, de Reus; don Francesc Cartanyà, de Sant Joan, de Valls; don Josep Prats, d'Aleixar; don Ramon Huguet, de Pla de Cabra; don Francesc Vives, de Sant Joan, de Tarragona; don Josep Gazo, de Constantí; don Fran-cesc Llagostera, de Sarreal; don An-toni Carreras, d'Ulldeu; don Jo-sep Maria Casañas, de Pobolada; don Joan Monrabá, de la Santíssima Tri-nitat, de Tarragona; i don Joan Pa-ris, de Porrera.

—El senyor bisbe de la Seu d'Ur-gell ha fet els següents nomenaments: Reverend Angel Pujol, vicari d'A-gramunt; reverend don Joan Pons, idem de Salàs; reverend don Ramon Guasch, idem de Tremp; reverend don Ramon Meya, idem d'Herbas-abina; reverend Ferran Sentenach, idem de Gurb; i reverend Esteve Gor-gorió, idem de Quatrecoz.

Llegats i donacions a la ciutat de Barcelona

DONACIO DE LA FAMILIA GUARRO

El 2 de maig de 1921, el regidor En Lluís Guarro, en representació de la seva mare Na Camila Casas, vídua de Guarro, i de tots els seus fills, va fer donació a la ciutat d'una casa de llur propietat (situada a la plaça d'En Valenti Almirall, de Sant Martí de Provençals), que havia pertangut a l'Orde dels Cavallers Templers, per-que sempre fos destinada a estatjar-hi una institució d'ensenyament. S'estudia la mena d'institució que pot es-tablir-se en el dit casal, que millor utilitat pugui donar als estaments obrers que poblen la dita barriada.

COMUNE DI BARCELONA. PUBLI-CAZIONE DELLA COMMISSIONE DI CULTURA.

Es el títol d'uns fascicle molt pul-crament editat i imprès amb gust ti-pogràfic als «Obradors» de Villa Joana.

Es un catàleg de totes les publica-cions pedagògiques fetes per la Co-missió de Cultura, a totes les quals s'hi exposa l'orientació, el pensa-ment, l'esperit que la gula en cada cas conere en crear una institució d'ensenyament o reorganitzar les que ja existeixen.

Aquestes obres són, ensems, un mit-ja de divulgació de l'obra pedagò-gica que es va realitzant.

El catàleg comprèn: les «Obres de caràcter general», «Construccions es-

colars», «Ensenyament tècnic», «En-senyament femení», «Biblioteques esco-lars», «Colònies escolars i escoles de-bosc», «Escoles i banys de mar», «En-senyaments especials», «Càtedra de-dret unítm», «Publicacions històri-ques de l'Arxiu històric de la ciutat», «Monografies», «Publicacions histò-riques del Patronat Municipal i altres publicacions».

Aquest catàleg està imprès en ita-lià perquè tota l'edició ha estat re-mesa per a ésser repartida al públic que visiti la instal·lació de les pu-blicaions a la Fira internacional del Llibre dona a la Fira internacional d'l Llibre, que s'està celebrant a la ciutat de Flo-rencia.

Obituari

ENTERRAMENTS

En Joan Jordana i Lagarriaga. Ha mort a l'edat de 45 anys. Avui, a dos quarts de quatre, Travessera del Carril, 16. Parròquia de Jesús. Ce-mentiri de Sant Gervasi.

En Joan Boixeda i Vila. Avui, a les onze, Joan Tarrida, 10. Sitges.

FUNERALS

En Lluís Mesa i Aventin. Morí el 2 del corrent, als 58 anys d'edat. Avui, de les deu a les dotze, misses al tem-ple del Roser (Auzies March, 54).

La senyoreta Elisa Mitjans i Jan-sana. Morí el 2 del corrent, als 16 anys d'edat. Demà, dissabte, a les deu, funerals a la parroquia de Santa Ma-ria del Mar.

ANIVERSARIS

En Josep Maria Calderó i Aulet i la seva muller Na Maria de l'As-sumpció Pons i Esquena. Moriren el 23 de juny de 1920 i el 18 de juliol de 1921, respectivament. Avui, divendres, sufragi a la parroquia de Riudellots de la Selva, i el dia 18, a dos quarts de deu, misses a la pa-rroquia del Carme de Girona.

En Tomàs Collado i Gómez. Morí el 12 de juliol de 1921. Avui, de les deu a les dotze, misses al convent de MM. Reparadores (carrer de Casp).

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

Na Francisca Alsina d'Estrol. Ha mort a l'edat de 48 anys. Enterrada ahir tarda al Cementiri Nou.

Els esports

CURSA CICLISTA

La Joventut Nacionalista Sang No-va organitza, amb motiu del seu ter-cer aniversari, una cursa ciclista per al dia 23, a les vuit del matí, ano-menada (Gladiator), reservada per als corredors de tercera categoria i neòfits.

Per a inscripcions i detalls, al seu estatge social, Consell de Cent, nú-mero 18, Hostafranca.

JUNTA

En la reunió celebrada per la Se-cció de gimnàs i esport de l'A. E. P. quedà nomenada la següent Junta Directiva:

President, Ernest Bungal; secretari, Jaume Gimeno; comptador, Martí Pi-có; tresorer, Josep Navarro; cap de material, Angel Moncho; autòpome-tra, Manuel Albalade; atletisme, Emi-li Pellicer; vocal suplent, Ramon Bo-net.

Han estat aprovats pel Govern ci-vil els estatuts del Racing Club de Catalunya, presentats pel diputat de la Mancomunitat don Enric Rafols i el senador don Francesc Bartrina.

A l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular per a la Dona

A l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular per a la Dona s'ha celebrat el solemne acte de clausura del curs de 1921-22 i repartiment de matri-cules i diplomes d'honor.

A les deu del matí, el doctor Cardó va resar una missa a la sala d'actes. La missa fou oïda per una nombrosa i selecta concurrència i les alumnes de l'Institut.

A les onze i amb una concurrència enorme que omplia la sala, es proce-dí al solemne acte de la remesa de matricules i diplomes d'honor a les alumnes aventajades.

El regidor senyor Duran, qui os-tentava la representació de l'alcalde,

va pronunciar un discurs enaltint la tasca cultural de l'Institut i els grans avantatges que reporta per a la dona catalana, obrint-li nous i amples ca-mins a la seva activitat.

Parlaren també altres senyors, ex-pressant-se en termes entusiastes per a la institució.

Borsa de Madrid

Canvis facilitats per la Banca Ma-cans, S. A.

Barcelona 13 de juliol de 1922	
4 per 100 interior, comptat	69'60
» fimes.....	00'00
» fi pròxim.....	00'00
Amortitzable 5 per 100 (1920)...	96'00
Banc d'Espanya.....	552'00
Arrendataria de Tabacs.....	250'00
Stat. Gral. Sucr.-Obligacions	00'00
» » » Ac. preferides	67'00
» » » ordinàries	34'00
Francs.....	53'60
Lliures.....	28'50
Banc Espanyol Rio Plata.....	222'00
Cèdules Hipotecàries.....	100'25

CANVIS DE L'ESTRANGER

Facilitats per la casa SULER i TO-rra GERMANS, Rambla dels Esto-dils, 13, i Bonsucess, 1.

PREUS DE COMPRA:

Bitllets:	Francescos, 53'00
»	Anglesos, 29'35
»	Italians, 28'50
»	Belgues, 50'00
»	Suïssos, 122'50
»	Portuguesos, 0'40
»	Alemanys, 1'35
»	Austriacs, 0'03
»	Holandesos, 2'35
»	Russos, 0'00
»	Grecs, 00'00
»	Suecs, 1'48
»	Noruegs, 0'85
»	Dinamarcs, 1'20
»	Romania, 4'25
»	Turquia, 00'00
»	Estats Units, 6'34
»	Canadà, 5'00
»	Argentins, 2'25
»	Uruguais, 5'00
»	Xilens, 0'80
»	Brasilers, 0'80
»	Bolivians, 1'35
»	Peruans, 19'25
»	Paraguais, 0'10

Ingressos de la Companyia dels Ferrocarrils de Madrid a Saragossa i Alacant

Ingressos des de 1er de gener al 30 de juny de	1921		1922	
	Pesetes	Diferència	Pesetes	Diferència
1921	83.518.620'37	+ 2.414.888'93	85.933.507'30	+ 2.414.888'93
1922	31.392.295'35	+ 692.618'47	32.054.883'82	+ 692.618'47
1923	114.910.888'72	+ 3.077.505'40	117.988.301'12	+ 3.077.505'40
1924	168.236'31		168.236'31	
1925	4.544.748'71		4.544.748'71	
1926	1.766.762'18		1.766.762'18	
1927	6.311.510'89		6.311.510'89	
1928	4.143.274'68		4.143.274'68	
1929	2.944		2.944	
1930	719		719	
1931	3.663		3.663	
1932				
1933				
1934				
1935				
1936				
1937				
1938				
1939				
1940				
1941				
1942				
1943				
1944				
1945				
1946				
1947				
1948				
1949				
1950				
1951				
1952				
1953				
1954				
1955				
1956				
1957				
1958				
1959				
1960				
1961				
1962				
1963				
1964				
1965				
1966				
1967				
1968				
1969				
1970				
1971				
1972				
1973				
1974				
1975				
1976				
1977				
1978				
1979				
1980				
1981				
1982				
1983				
1984				
1985				
1986				
1987				
1988				

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

ADMISSIO DE LA DIMISSIO DEL GENERAL BERENGUER

Madrid, 13, 2 tarda.
El cap del Govern ha rebut al migdia els periodistes manifestant-los que en despatxar avui amb el rei ha posat a la firma el decret admetent la dimissió a l'Alt Comissari d'Espanya al Marroc, general Berenguer.

— Jo vaig anar al Congrés — ha afegit el senyor Sánchez Guerra — amb el general Berenguer, perquè aquest estigués a casa seva celebrant una llarga conferència amb mi.

En aquesta conferència, el general Berenguer va insistir a abandonar el càrrec i jo, amb gran sentiment, no vaig tenir altre remei que posar a la firma el decret.

— Firmarà el rei el nomenament del nou Alt Comissari?

— Depèn de les dues conferències que tinc necessitat de celebrar.

— Així, no puc avançar res?

— Serà el general Barreña?

El president s'ha arronçat d'espatlles i no ha contestat.

DE GOVERNACIO

El senyor Pinies no tenia aquesta tarda notícies que comunicar als periodistes.

— Ja han vist — ha dit — com el general Martínez Anido ha començat d'utilitzar el permís per a descansar que li havíem concedit.

— L'ha invitat a la boda? — ha preguntat intencionadament un periodista.

— Però és que es casa, el senyor Martínez Anido?

— Sí; ara va a veure la promesa.

— Doncs no en sabia res.

Preguntat després sobre la pròxima combinació de governadors, ha contestat el senyor Pinies que encara no estava ultimada.

EL MINISTRE D'ÀUSTRIA

Demà, divendres, presentarà les seves cartes credencials al rei el nou ministre d'Àustria.

EL TRACTAT AMB FRANÇA

El ministre de Finances ha fet les següents declaracions sobre el tractat comercial amb França.

Diu que per virtut d'aquest tractat, França ens concedeix la seva tarifa mínima i que no pot, legalment, rabassar en cap cas, per a 360 partides, entre les quals es troben tots els nostres productes agrícoles, fruites principalment, conserves alimentícies, i de fruites, vegetals, minerals, productes de pesca, llanes, fruites seques, fustes, algues minerals, misteles, vins de licor, teixits de llana, suros i taps, garantint-nos per a tots els productes en les dutes 360 partides, el tracte de nació més afavorida o sigui atorgant-se aquelles concessions que en futurs tractats s'atorguin per altres països.

Aquests drets estan garantits per un any, per a les nostres conserves, fruites, misteles, vins, aguardents, licors, algues minerals, mares de vi i suros i taps, i estan mantingudes per els mesos, amb previ avís, les catorze restants partides que completen el total dels nostres productes exportables; en relació especialment als vins s'atorga el coeficient de 2'05 per a tots els que no passin de 12 graus, i respecte de les misteles, la introducció de les quals està prohibida, sobre la prohibició, encara que equiparant-les als vins de licor.

Als vins superiors de 12 graus sotmetem l'impost dels alcohols, que, com a règim interior existeix a França, de 10 francs.

El Govern francès s'ha compromès a presentar un projecte de llei aviat, amb una disposició que permeti als vins de licor contenir una quantitat d'àcid sulfúric expressat en sulfat neutre de potassa, superior a dos graus per litre.

Aquest avantatge es completaria amb altres concessions atorgades perquè en 478 partides de l'aranzel se'ns faci el percentatge de rebaixa en la tarifa mínima, que fluctua entre el 50 i el 90 per 100, essent el major nombre de 75 a 85.

El nostre Govern, a la vegada, ha atorgat als següents avantatges:

S'ha concedit rebaixa en la segona tarifa en 320 partides del nostre aranzel per als productes francesos.

Sols per a 61 són superiors les rebaxes al 20 per 100; per a 50 s'atorga

finis el 20 per 100 i per a 209 una reducció inferior al 20 per 100 i que fluctua entre 5 i 15.

El detall d'aquestes 320 partides està ensenyant que cap d'elles, amb tot i la rebaixa concedida, minva de tal manera i forma la protecció a la indústria nacional, que pogués originar per aquest greu o lleu perill, i és de notar que en moltes d'aquestes partides la rebaixa marcada deixa, amb tot, la quantia del dret, en la segona columna rebaxada de quantitat, molt per sobre del màxim de protecció que per als esmentats productes proposés al Govern la nostra Junta d'Aranzels i Valoracions.

En els vidres de colors, la Comissió proposa 35 pessetes i el Govern eleva el dret a 110.

Igual succeeix amb les fustes, mobles, plomes, piperia, cuines econòmiques, eines, plomes d'acer i bateries de cuina, en les quals, per exemple, el Govern les deixa empaquetades en 150 pessetes quan la Junta d'Aranzels en proposa 100.

En igual situació es troben els carburadors, motors, locomotores i llurs peces, motors hidràulics, màquines elevadores i tot el que principalment pot ésser objecte de la nostra indústria metal·lúrgica.

En igual proporció d'empar han quedat els filats de canem i teixits de canem i llana, felpes i vellut, teixits de punt, les mitges, la seda artificial sense torçer o torçada i els teixits de seda crua, donant-se el cas en aquestes quatre partides de productes de seda que l'empar que encara conserven malgrat la rebaixa atorgada per la segona columna és en alguns casos de 300 per cent superior al que disfrutaven abans del nou aranzel i del proposat per la Junta d'Aranzels.

El nostre Govern, a la vegada, ha atorgat als següents avantatges:

S'ha concedit rebaixa en la segona tarifa en 320 partides del nostre aranzel per als productes francesos.

Sols per a 61 són superiors les rebaxes al 20 per 100; per a 50 s'atorga

portació, amb previ avís per, altres que també ens interessin.

Cinque. — Supressió de la prohibició d'exportar misteles i la seva unificació aranzelaria amb els vins dolços o de color que eviti la dificultat de la seva classificació a les Duanes.

CONTRA ELS COEFICIENTS DE MONEDA DEPRECIADA

Madrid, 13, 5'15 tarda.

L'Associació espanyola de magatzemistes de drogues i especialitats farmacèutiques ha dirigit al ministre de Finances una exposició de protesta contra els coeficients sobre les divises estrangeres depreciades.

Després de raonar la petició, acaba el document amb les següents paraules:

«En vista de tot l'anterior, l'Associació sol·licita del ministre la derogació de la real ordre restablint els coeficients sobre els drets aranzelaris per als països amb depreciació de moneda superior al 70 per 100, o almenys que aquest coeficient no tingui caràcter general, sobre totes les partides de l'aranzel i en quedin exceptuats les ressenyades i els productes químics i farmacèutics en particular.»

EL FRANQUEIG DE LA CORRESPONDÈNCIA

Heu's aquí la nova tarifa de franqueig de correspondència, segons s'estableix en el projecte de reforma tributària votada al Senat.

Cartes per a l'interior de les poblacions, 15 cèntims per cada 20 grams.

Targetes postals, 15 cèntims les senzilles i 30 cèntims les dobles amb resposta pagada.

Cartes entre les poblacions del regne i entre la península i les nostres possessions del Nord d'Àfrica, 25 cèntims per cada 25 grams i fracció.

Idem per a la zona d'influència al Marroc i Tanger, 20 cèntims per cada 20 grams o fracció, i per a Fernando Poo, Elobey, Annobón i possessions del Rio Muni, 30 cèntims per cada 20 grams.

Els periodics circularan amb timbre adherit a les falxes, amb un franqueig d'un cèntim per cada 140 grams o un concert de franqueig com actualment.

Els periodics tremezcos per particulars aniran franquejats amb 5 cèntims encara que el pes no arribi a 700 grams.

Els llibres o impresos, amb 2 cèntims per cada 80 grams. El timbre de certificats per a enviar llibres serà de 5 cèntims, sense indemnització en cas de perdre's.

Les targetes de visita, tinguin o no caràcter de carta, portaran un timbre de 15 cèntims, igual per a l'interior de les poblacions que entre les del Regne i el Marroc.

Papets de negocis, 5 cèntims per 50 grams, amb un port mig de 10 cèntims.

Motres i medicaments, 15 cèntims per cada 20 grams.

Per a les possessions del Golf de Guinea, 20 cèntims per cada 20 grams. Per aquestes possessions, periodics, un cèntim per cada 70 grams.

Impresos en general, 5 cèntims per cada 50 grams.

Paquets postals, entre la península, Balears, Canaries i Tanger pagaran, servei peninsular fins a 3 quilos, 0'75; fins a 4 quilos, 1 pesseta, i fins a 5 quilos, 1'25.

Entre la península i les illes o Tanger, fins a 3 quilos, 1'50; 1'75 fins a 4 quilos; 2 pessetes fins als 5 quilos.

EL GENERAL BERENGUER

Madrid, 13, 6'15 tarda.

El general Berenguer ha acudit aquesta tarda al Senat, conversant amb els generals que tenen seient a l'Alta Cambra.

L'han saludat els periodistes, als quals ha manifestat que avui havia arribat procedent de Tetuan un oficial d'Estat Major, essent portador d'alguns documents dels quals donaria lectura al Senat amb motiu de la seva intervenció.

— El seu discurs, serà molt extens? — li ha preguntat un periodista.

— No ho sé. Suposo que sí, perquè diré tot el que hagi de dir, i donaré lectura de tots aquells documents que estimi indispensables perquè es pugui jutjar la meua actuació amb els deguts elements de judici.

— Hi ha gran expectació per sentir-lo.

— Això em cohibeix un xic — ha replicat el general Berenguer — perquè no soc polític i estic mancat de dots oratòries.

— S'ha comentat el fet que no hagi complimentat vostè el Rei — ha dit un periodista.

— Puc no té res de particular. Un cop acabat la meua intervenció al Senat complimentaré el Rei, com és costum en tots els que han ocupat un alt càrrec i creuen haver complert bé amb la seva pàtria i amb el seu Rei.

PUBLICACIO DEL TRACTAT

La «Gaceta» publica el Tractat comercial amb França.

SENAT

Madrid, 13, 4'15 tarda.

Al banc blau, el ministre de la Guerra.

Precis i preguntes.

El senyor GONZÁLEZ DE ECHAVARRI recorda al ministre de la Guerra que fa algun temps hagué de recomanar-li un alumne de l'Acadèmia Militar que, encara que de nacionalitat americana, desitjava vivament anar a l'Àfrica per a lluitar per Espanya.

Aquest militar valent, el senyor Suárez Ventimiglia, morí heroicament al Marroc, defensant la nostra causa, que era la seva com a oficial de l'exèrcit espanyol.

Demà passarà l'arma de cavalleria dedica uns funerals per l'ànima de l'infant mort oficial.

Sol·licito del Govern que s'associi al dit acte, i de la presidència que vegi la manera que la Cambra expressi el seu sentiment per la pèrdua d'aquest heroi militar.

El ministre de la GUERRA, en nom propi i en el del Govern, expressa el seu sentiment i ofereix concórrer als funerals.

EL PRESIDENT. — Interpretant la voluntat de la Cambra constata en acta el sentiment d'aquesta.

Ordre del dia.

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

Sense discussió s'aproven els dictàmens donant nova redacció al paràgraf tercer de l'article segon de la llei hipotecària; cedint en propietat a l'Ajuntament d'Orotava l'ex-convent domini del carrer de Tomas Perola, de la mateixa vila, i modificant el règim actual del monopoli de cerilles i fòsfor.

Resten pendents de votació definitiva.

Continua el debat sobre el pressupost de Guerra.

Al capítol primer, el marquès de Leis retira un vot particular, després d'una breu intervenció d'aquest senyor i del president de la Comissió senyor Goicoechea.

El senyor IZQUIERDO VELEZ aplea una esmena a l'article primer d'aquest capítol, aprofitant el moment per a combatre la totalitat del pressupost.

A l'esmena es demana de consignar 250 mil pessetes per a satisfer les pensions militars a l'estranger.

Més que a la defensa de l'esmena es dedica el senyor Izquierdo a exposar tot un pla de reorganització militar, afirmant que l'exèrcit actual no ha de passar de 50.000 homes, però tenint les reserves de tal manera organitzades que en un temps determinat Espanya pogués posar en peu de guerra dos milions d'homes.

El marquès de HOYOS, de la comissió, fa un calorós elogi de l'exèrcit espanyol, que és tan bo com pot ser ho el millor del món, i dels generals espanyols, que no han d'envejar res als dels altres països.

Quant a l'esmena, es plany que no pugui acceptar-la.

Rectifiquen ambdós.

Es rebuixa l'esmena i s'aprova el capítol primer.

Al capítol segon s'accepta una esmena.

El senyor GIL CASARES defensa una esmena demanant que es doti suficientment el cos de Sanitat militar.

Madrid, 13, 8'15 nit.

El general WEYLER també es declara partidari que es concedeixin els majors avantatges al Cos de Sanitat militar, per tal que no manquin aspirants a l'Acadèmia de Sanitat.

El senyor MAESTRE (don Tomás), fa semblants manifestacions i demana que l'escalafó de metges militars es faci amb la necessària proporcionalitat, per tal que no sigui com ara cosa impossible l'ascens d'un a l'altre escalafó.

El ministre de la GUERRA els contesta breument.

També intervé el senyor MARTÍN SALAZAR, un altre dels signataris de l'esmena.

Com a signatari de la mateixa s'adhereix a tot ço que ha exposat el senyor Tovar.

Sense debat s'aprova el capítol tercer i el quart, després d'algunes observacions del general Ochando.

També s'aproven els restants capítols dels dictàmens, quedant el projecte pendent de votació definitiva.

Es posa a discussió el dictamen de la Comissió permanent de Governació, referent al projecte de llei segregant el municipi de Les Franqueses del Vallès al barri de Lladoners, per a agregar-lo al municipi de Granollers.

El senyor DURAN I VENTOSA defensa una esmena que en rigor és un vot particular.

Manifesta que el primer de juliol estigué reunida la Comissió de Governació, dictaminant sobre el projecte de llei sobre profilaxi de malalties evitables. En aquella ocasió va fer present a l'esmentada comissió que desitjava intervenir en el dictamen que s'està discutint. Em calgué marxar a Barcelona per a un assumpte urgent, i mentrestant el dictamen fou redactat, i per això no vaig poder presentar reglamentàriament el vot particular.

S'estranja que el dictamen fos emès durant la seva absència, malgrat aquella indicació, fent pensar no ja en descortesia, però sí en pràctica desusada a la Cambra. La causa de tot això ha estat la minoria albista, la qual ha exigít que es discutís aquest projecte per damunt de tot.

Es per a cridar l'atenció que la minoria albista hagi pogut fer prevaler la seva opinió en un assumpte de tan poca relativa importància com la segregació d'un barri per a afegir-lo a un altre municipi.

No vol entrar en el fons de l'assumpte sobre si hi ha raó o no per a fer aqueixa segregació, però sí que manifesta la seva opinió que el Senat moralment està incapacitat per a tractar de la qüestió.

Com antecedent nomena hi ha la proposició de llei del diputat pel districte, però quan hi ha peticions que es formi un expedient per a veure si procedeix o no la segregació del barri de Lladoners, quan l'Ajuntament de Les Franqueses del Vallès ha demanat ésser escoltat, i el mateix la Diputació de Barcelona, hauria estat procedent esperar a recollir les conseqüents dades i coneixements.

Ignora la importància que numèricament tindrà la minoria albista. Intel·lectualment, sí que en té, però entén que el Govern havia d'oposar-li aquells mitjans perquè la premsa no hagués ocasionat la discussió d'aquest projecte.

Fa remarcar textos legals per a demostrar que la segregació pot fer-la mitjançant expedient la Diputació provincial.

El senyor ROYO VILLANOVA — Però si vosaltres heu suprimit les Diputacions.

El senyor DURAN I VENTOSA — No s'apressi S. S.; ja tindrà temps per a intervenir, si així ho desitja.

Quan no hi ha conformitat entre les parts interessades, la segregació es feu per mitjà d'una llei, mitjançant la formació d'un expedient, i així és el que precisament sol·licita.

Fa remarcar la circumstància que els regionalistes són els que demanen el compliment de la llei en front l'opinió de l'esquerra lliberal.

Per ço que ha exposat demana que aquesta discussió se suspendgui fins que s'escolti els elements interessats.

Li diu al senyor Royo Villanova que a Barcelona hi ha una Diputació provincial, i que hi hagué unanimitat en demanar que s'obris una informació abans de decretar la segregació.

Creu que la minoria albista fa qüestió de partit un assumpte que per ésser de règim municipal ha d'ésser

tar per damunt de les renyines polítiques. Si és així com procedeix la esquerra liberal, i és aquesta la forma que ha de presedir els seus actes trist és l'esdevenidor que ens espera.

En l'ordre del dia figura un projecte tan important per a la salut pública com el de profilaxi sobre malalties evitables, i malgrat la seva inusitada importància, ha estat posposat per la discussió d'aquest dictamen.

Sembla que el que hi ha en el fons de la qüestió és el desig de la minoria alibista d'afegir un greuge més a les aspiracions dels catalans. Això, podrà ésser del grat dels amics polítics, però no és així com se serveix els interessos generals del país.

El senyor ROYO VILLANOVA, de la comissió, li contesta:

Nega que d'aquesta qüestió que es discuteix se n'hagi fet un assumpte polític, com el que cap senador se li acostés per a influir en res per a la emissió del dictamen. Aquest projecte ha vingut del Congrés sense una esmena i sense cap addició, i per l'esmentada causa la comissió de Governació no es va creure en el cas de retirar aquell expedient de què parla el senyor Duran i Ventosa.

Valguia d'aquestes circumstàncies, la comissió de Governació va donar el present dictamen. En això no hi hagué res de política, i, per consegüent, la comissió no pot acceptar la esmena.

El senyor DURAN I VENTOSA replica:

Insisteix que és un fet evident que hi ha hagut pressió al dictamen d'aquest projecte, com ho demostra el cas immediat de no haver-se pogut assabentar la comissió de la tornada del senador que parla, i que hagué d'anar, per alguns dies a Barcelona, i havia exposat els seus desitjos d'intervenir en el si de la comissió.

Nega que hi hagi paritat entre la dita agregació i la que es feu quan l'agregació de Sarrià a Barcelona.

Demana que es doni lectura a una proposició incidental, demanant la suspensió del debat.

El PRESIDENT entén que a tenor del Reglament no hi ha lloc a la lectura d'aquesta proposició.

El senyor DURAN I VENTOSA. — Precisament, acoït a aquest Reglament és pel que faig aquesta sol·licitud.

El PRESIDENT hi accedeix, i el secretari dona lectura a la proposició incidental, demanant l'ajornament d'aquesta discussió per cinc dies, i que durant els quals s'obri una informació pública a la qual puguin prendre-hi part els Ajuntaments interessats, la Diputació provincial i tots aquells organismes que desitgin informar en la qüestió.

Els regionalistes demanen votació, no nominal, per no produir molèsties, però sí que s'alceguin els senadors que es mostrin conformes amb la proposició.

Es posen drets, ultra els regionalistes, alguns senadors maurins i conservadors.

Es rebutja la proposició.

El dictamen és aprovat, quedant pendent de votació definitiva.

S'assenyala l'ordre del dia per a demà i s'alceca ja sessió a dos quarts de vuit.

CONGRES

Madrid, 13, 4'15 tarda.

S'obre la sessió a les 3'40, sota la presidència del senyor Bugallal.

El banc blau desert.

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

Precis i preguntes.

El senyor GUERRA DEL RIO anuncia que la policia ha bastonejat un redactor de «La Crónica de Canarias», com a conseqüència d'una campanya de sanejament polític que empenygué el dit periòdic.

Madrid, 13, 5'15 tarda.

El senyor ATIENZA formula un prec demanant que es realitzin obres de defensa contra les crescudes del riu Mundo, a la província d'Albacete.

El senyor TEJERO explica una interpellació sobre una Reial Ordre del ministeri del Treball, relativa a la cessió de cartera d'una Companyia d'assegurances a altra.

Es lamenta que s'hagi conculcat la llei de 1908 amb aquesta disposició, en perjudici dels assegurats.

(Prenen seient al banc blau els ministres del Treball i Finances.)

Demana que l'Estat no deixi desamparats els molts milers d'assegurats espanyols que han de sofrir els efectes de la cessió de cartera entre dues importants Societats asseguradores.

El ministre del TREBALL contesta que la cessió de cartera fou acordada per l'anterior Govern, i ell sols ha intervingut amb una Reial Ordre per a ordenar que es compleixi l'acord.

Els perjudicats — afegeix — tenen les accions legals a seguir, entre elles el recurs contenciós-administratiu.

Madrid, 13, 6'15 tarda.

Se suspèn aquest debat.

El senyor FOURNIER explica una interpellació sobre la crisi que travessa la indústria suro-tapera i diu que des del començament d'aquesta crisi han emigrat prop de 20.000 obrers, i això ha influït en diferents manifestacions de l'activitat en regions importants i principalment al Baix Empordà.

Una de les causes d'aquesta crisi és la diferència dels canvis amb els països centrals d'Europa.

Segueixen causes com la dificultat per a l'exportació que ha originat la pèrdua d'importants mercats, l'anomenada Lley Seca dels Estats Units i altres que va enumerant.

(Escolten l'orador uns 20 diputats.)

Per a conjurar aquesta crisi proposa una col·laboració del ministeri d'Estat amb els consells espanyols, especialment els de l'Extrem Orient perquè cerquin mercats.

Proposa també que es carregui molt la importació de productes manufacturats de suro.

Assenyala altres mesures que al seu judici contribuirien també a solucionar la greu crisi de la indústria suro-tapera.

El senyor VENTOSA consuma el segon torn i diu que no ha plantejat abans aquest assumpte en el Parlament per el això podria ser un inconvenient per a la concertació dels tractats comercials pendents, sobretot el de França.

Per això es limita a realitzar gestions amb el senyor Albert, però avui que el tractat comercial amb França està fet i la crisi suro-tapera és tan gran, creu inexcusable la seva intervenció en el debat.

Recull una al·lusió feta a l'anterior ministre d'Hisenda i diu que no es perjudica l'aranzel amb aquesta indústria.

Refug tot caràcter polític en el debat i afirma que la causa principal de la crisi és la manca de consum.

Cal també cercar la causa del mal en la transformació que la indústria ha sofert en alguns països, perquè passés a ser una gran indústria, i en la perturbació econòmica que la guerra ha portat.

Com a remeis proposa l'entrada a una lliga duanera que els països estrangers haurien de sentir, ja que Espanya i Portugal són els únics països productors d'aquest article.

Es també important el problema que es planteja sobre el gravamen del rebuig del suro, però entre els fabricants sorgeix el dubte de si seria convenient aquest gravamen si no s'arriba a la unió duanera amb Portugal.

Troba bé que en l'aranzel es faciliti el mitjà de què Espanya pugui contestar amb un augment dels drets d'exportació com a represàlia, si els Estats Units gravessin els conglomerats que es fabriquen a Espanya.

Cal concertar-los amb Alemanya i altres països per a facilitar mercats, puix la crisi de la indústria suro-tapera en el seu districte i altres punts de la província de Girona no és solament econòmica, sinó que arriba fins a repercutir en l'ordre fisiològic.

Se suspèn aquest debat.

Madrid, 13, 9'15 nit.

Ordre del dia.

El senyor PICO defensa una proposició de llei creant una Medalla del Marroc.

El CAP DEL GOVERN aplaudeix la iniciativa, però creu que l'assumpte incumbeix al Govern, el qual recull la idea, per a formular, al seu degut temps, l'oportú projecte de llei.

El senyor PICO retira la proposició.

S'aprova un dictamen de la Comissió de Foment, autoritzant al ministre del ram per a anul·lar la concessió atorgada al Sindicat de Regants d'Uldecona per a la construcció d'un pantà.

Continua la discussió del dictamen sobre el projecte de llei d'Ordenació ferroviària.

Es rebutja el vot particular que defensa el senyor Montañés.

El senyor GASSET (Don Rafel), defensa el vot particular del senyor Armifón com a representant de la Concentració democràtica.

Diu que és tan considerable el dany que aquest projecte de llei causa al Tresor, així com també els perjudicis que produirà a l'economia nacional, que s'ha de modificar fonamentalment el dictamen.

El rescat, la possibilitat de l'estatificació, la fusió de línies, o quant menys els concerts que facilitin el convertir en més econòmica l'exploatació dels ferrocarrils i tots els problemes que en l'ordre tècnic, finan-

cier, econòmic, administratiu i social que no quedin resolts en les bases d'aquest vot particular, s'han d'encomanar a l'estudi del Consell Superior Ferroviari, perquè, conegut el seu dictamen, pugui el poder públic pronunciar-se en aquest complexa matèria.

Proposa un article únic en el qual es consigna que el Consell Superior Ferroviari estudiarà tot el problema, i proposarà al Govern l'adopció de les mesures necessàries, d'acord amb les bases següents:

S'autoritza a les companyies l'augment transitori de les tarifes fins al màxim reconegut en les concessions, en la proporció que es cregui necessària, i cessant les bestretes de l'Estat.

Les companyies podran emetre emprèstit amb especial autorització del Govern, amb terminis d'amortització superiors al que manca de concessió de les línies, i quedant a l'Estat, amb la deguda compensació, l'obligació d'abonar els interessos i amortitzacions després de la data de la reversió o rescat.

L'import d'aquests emprèstits es destinarà al perfeccionament de les línies, així com també al reintegre de les bestretes remeses per l'Estat a les companyies.

Amb l'objecte que tot el consignat en el vot particular assoleixi la major eficàcia, el Govern establirà la necessària inspecció i executarà la fiscalització econòmica convenient.

Això no vol dir que actui en la direcció o administració de les empreses, que aquestes exerciran lliurement.

Examina detalladament, el senyor Gasset, els diversos projectes que s'han presentat a la Cambra per a resoldre el problema ferroviari, i al·ludeix a les solucions que s'han adoptat en els diversos països.

Acaba demanant a la Comissió que accepti el vot particular que ell ha defensat, puix amb això es beneficien considerablement els interessos nacionals.

El senyor ORTUÑO, president de la Comissió, li contesta.

Comença per dir que és necessari modificar el règim ferroviari actual.

Afirma que les característiques fonamentals d'aquest projecte de llei, són iguals a les del presentat en el mes d'octubre últim.

Examina quines són aquestes característiques consignades en les bases del dictamen.

Després, detalladament, es refereix a la legislació que en matèria ferroviària hi ha als Estats Units i a Anglaterra.

Explica l'abast del dictamen en què que afecta al rescat, que no vol dir que l'Estat hi hagi d'anar forçosament. El que es fa, és preparar-se per al cas que el rescat fos necessari.

Parla de les relacions que hi ha d'haver entre l'Estat i les empreses ferroviàries, i diu que per a facilitar-les hi ha el Consell Superior Ferroviari.

Enumera els diversos tipus de tarifes a l'estranger.

Acaba oposant-se al vot particular. Se suspèn aquest debat.

S'aprova el dictamen de la Comissió mixta sobre la reforma de la contribució territorial. A continuació, es vota definitivament.

El senyor NOUGUES creu que ja no hi haurà sessions el dissabte i el diumenge.

El PRESIDENT diu que, com se suposa, el dissabte no n'hi haurà. Les sessions dels diumenges s'habilitaran per a pressupostos i projectes tributaris i encara hi ha quelcom d'aquests, pendent. En sa conseqüència, ja es veurà si el diumenge hi ha sessió o no.

Quant a les sessions matinals, estan acordades per al projecte d'ordenació ferroviària, una vegada aprovats els pressupostos i lleis econòmiques.

Les oposicions protesten.

El PRESIDENT insisteix en què es poden celebrar. Però fa avinent que si no es vol que hi hagi sessions matinals, es poden substituir per prorroques de les sessions ordinàries.

Com que no hi ha conformitat amb aquestes paraules, el president diu que com que demà no hi haurà sessió matinal hi ha temps de veure què es fa d'aquí en endavant.

S'alceca la sessió a dos quarts de nou.

L'ACTUACIO DE LA CASA D'AMERICA

Madrid, 13, 9'15 nit.

Convocats per la Casa d'America de Barcelona, es reuniren abans d'ahir a la secció primera del Congrés, els elements organitzadors de la primera Conferència de Cambres de Comerç espanyoles constituïdes a America i Filipines, i els representants del Comitè executiu de l'Exposició Hispano-Americana de Sevilla, patrocinador del primer Congrés de comerciants i productors espanyols residents a Ultramar.

Assistiren a les reunions els senyors comte d'Altea, sots-secretari del ministeri del Treball, Indústria i Comerç, per l'Institut de Comerç i Indústria d'aquell departament en organització; don Josep Torroba, subcap de la secció de Comerç del Ministeri d'Estat; don Basili Paraiso i don Josep Maria González, pel Consell Superior de les Cambres Espanyoles de Comerç, Indústria i Navegació; don Josep Francesc Rodríguez i marqués de Figueroa, com a delegats de les Cambres espanyoles de Comerç, Indústria i Navegació; don Josep Francesc Rodríguez i marqués de Figueroa, com a delegats de les Cambres espanyoles de Comerç d'America; don Rafael Vellis; don Adolf G. Posadas i don August Barcia, per la Casa d'America de Barcelona; don Carles Canals, el comte de Colom i don Manuel Ayuela, pel Comitè de l'Exposició Hispano-Americana de Sevilla; i don Sadurni Calleja i don Nicolau Maria de Urgoiti, per la Cambra Oficial del Llibre.

Després d'un estudi dels avant-projectes, s'acorda per unanimitat relacionar-los en un sol dictamen que reuneixi el doble caràcter de Conferència de Cambres i de Congrés de comerciants i productors espanyols de Ultramar, redactant-se i aprovant-se l'Estatut de totes dues assemblees i que se celebrassin a Barcelona, Madrid i Sevilla, els mesos de març i abril de 1923 (del 21 al 25 de març a Barcelona, del 1 al 8 d'abril a Madrid i del 10 al 16 d'abril a Sevilla).

Els reunits designaren les personalitats que hauran de constituir el Comitè organitzador i acordaren el pla dels primers treballs a realitzar.

Així que el Comitè estigui constituït es farà pública la seva composició i el text del projecte.

LA REFORMA DEL CODI DE COMERC

Madrid, 13, 10'30 nit.

El Congrés i el Senat han aprovat definitivament el projecte de llei reformant alguns articles del Codi de Comerç que es refereixen a les suspensions de pagaments.

EL FUTUR ALT COMISSARI

El cap del Govern ha estat interrogat de nou aquesta tarda sobre el nomenament d'Alt Comissari.

El senyor Sánchez Guerra ha insistit que encara no estava acordat.

No obstant, està comprovat que demà, divendres, firmarà el Rei el Decret designant el nou Alt Comissari d'Espanya al Marroc.

S'assegura que serà nomenat l'actual sots-secretari de Guerra, general Barrera, i cas que aquest no acceptés, es farien requeriments prop de l'actual cap de l'Estat Major, general Alzupuru.

Sembla també que es crearà al Marroc un nou càrrec de cap d'Estat Major de tots els territoris del protectorat a l'Àfrica.

Per a aquest càrrec s'indica el general Castro, Girona.

També es diu que el nomenament del general Barrera per a l'Alta Comissaria al Marroc no canviaria de moment les direccions de les Comandancies militars, per no seria d'estranyar que transcorreguts alguns dies d'aquest nomenament, l'actual comandant general de Ceuta, general Valles, fos substituït pel general Vives, íntim amic del general.

No hi haurà cap altra variació en els destins del Marroc.

EN LERROUX I EN BERENGUER

Els periodistes han conversat aquesta tarda amb el senyor Lerroux sobre la visita que feu al general Berenguer.

El cabdill republicà ha dit: — Jo vaig anar a veure el general Berenguer perquè és amic meu. El general Berenguer en els seus últims temps i amb ocasió d'un dels seus viatges a Madrid em va visitar. Tractarem durant llarga estona sobre diversos problemes nacionals. Jo li vaig agrair pregonament la visita. Ara, caigut amenaçat, arriba a Madrid de nou. Tenta jo d'ésser tan poc cailler que em negués a tornar aquella visita? Per a quedar bé en aquests casos n'hi ha prou amb tenir el cor en el seu lloc.

SOBRE LES RESPONSABILITATS

«La Tribuna», parlant dels treballs del Consell Suprem en l'expedient de responsabilitats, diu que el fiscal del Suprem és el cridat per la llei a assenyalar i demanar en els respectius sumaris aquestes sancions, i la majoria dels comentaristes coincideixen en opinar que aquesta alta autoritat judicial en els sumaris més importants i transcendents derivats de l'expedient Picasso tindrà sens dubte en compte per a demanar les sancions que hagin d'ésser imposades a

l'article 247 del Codi de Justícia Militar, que textualment diu:

«Incorrerà en la pena de presó militar major a mort el governador o comandant que perdi la plaça o lloc militar que tingui al seu càrrec per no pendre les mesures preventives o no demanar amb temps els recursos necessaris per a la defensa, quan existeixi el perill d'ésser atacada.»

Sobre aquest article del Codi militar es parla molt als centres militars, produint el rumor força impressió.

«L'Heraldo» diu que la funció suprema civico-militar a l'Àfrica no encaixa en les responsabilitats inherents a un cap de l'exèrcit que es regeix per ordenances i preceptes del Codi formal de Guerra.

Aquella funció, per la seva complexitat, per la seva subordinació directa al Govern, hi tan sols al ministre de la Guerra, no pot quedar a l'arbitri d'ésser judicials dels tribunals militars. El Consell Suprem no pot instruir diligències contra un cap de l'exèrcit sense que el Govern adueixi càrrecs contra ell.

Els Governos que en vigílies de la catàstrofe i després d'ella s'entengueren amb el general Berenguer han d'aclarir ja situació d'aquest.

En Maura, En Clerva i el vescomte d'Eza són els cridats abans que les Corts es tanquin a tractar d'aquest assumpte.

No poden deixar indefens un home que estigui a llurs ordres.

Perquè el Consell Suprem pogués jutjar al general Berenguer hauria d'haver tingut en poder seu tota la documentació del Govern, complement de la informació del general Picasso.

LA FIRA DEL LLIBRE A FLORENCIA

Al ministeri del Treball s'han rebut notícies d'haver-se celebrat a Florència la inauguració de la setmana espanyola, a la qual concorren diverses representacions del nostre país.

Les dues primeres conferències, han anat a càrrec dels senyors Comornas i Castro, constituint la seva intervenció un veritable èxit.

En tots els actes regnà el més gran entusiasme, acabant amb els himnes d'Itàlia i Espanya.

L'actuació espanyola a la fira internacional del llibre que està essent objecte de molts èlgis, ha constituït una de les notes més sortides.

D'ESTAT

El ministre d'Estat, malgrat no tocar-li despatxar aquest matí, amb el rei, ho ha fet, informant-lo dels assumptes del seu ministeri i parlant del problema del Marroc, en relació amb el nomenament d'Alt Comissari.

El senyor Fernández Prada ha posat a la firma diverses cartes reials.

LES DROGUES PERILLOSES

Una circular del governador diu que per a regular la venda de medicaments heroics, i amb l'objecte que en les drogueries i establiments similars no es venguin les substàncies que són de venda exclusiva de les farmàcies, ha acordat:

Primer. Les drogueries i establiments similars s'inscruran en la sots-delegació de Farmàcia del districte.

Segon. En aquests establiments no es vendran medicaments: la venda dels quals estigui prohibida per les Ordenances de Farmàcia i disposicions concordants.

Tercer. Portaran en un llibre registre especial el compte corrent de les substàncies tòxiques, com la morfina, cocaina, èter, sublimat corrosiu, etc., perquè en tot moment es pugui comprovar el destí que se'ls ha donat.

Els sots-delegats de farmàcia, el Col·legi de Farmacèutics i tots els agents de l'autoritat governativa, exigiran el més exacte compliment del prescrit en aquesta circular, donant compte de les transgressions que hi hagi per a imposar el càstic que correspongui.

EL GOVERNADOR INTERI

Dimecres els periodistes van ésser rebuts pel governador interí senyor Alvarez Vega, president de l'Audiència.

No tenia cap notícia per comunicar. Referent al governador senyor Martínez Anido va manifestar que aquest, quan se'n va anar, li va dir que estaria fora uns 15 dies, que probablement des de Tarragona aniria a Andalusia per afers particulars.

EL PREU DEL PA

Hem sentit dir que el governador està fent gestions per a aconseguir una proxima reducció del preu del pa.

Pagina Musical de LA VEU

11 de juliol
de 1922
61

FESTA DE LA MÚSICA CATALANA



Na Concepció Patxot
Reina de la Festa

Discurs del President

L'Orfeó Català em féu el gran honor d'invitar-me a presidir el Jurat d'aquesta bella Festa de la Música Catalana; i la invitació fou acceptada per mi amb la més gran emoció i agrament, convenint que la tal comanda constituïa una demostració d'afecte i d'amistat de les més tendres que es puguin fer a un músic de llunyanes terres, qui porta en son cor l'amor a Catalunya i a la seva bella música.

Com és sabut de molts dels que m'escolten, jo he cercat la Catalunya amb la meua ànima, molt temps abans de conèixer-la. La magnífica col·lecció de música i de folk-lore català que em fou transmesa fa cinc anys de part del vostre Lluís Millet, per iniciativa i intervenció del seu curruyat que tots enyorem, En Francesc Millet, m'havia obert els ulls sobtadament a la contemplació dels inospitats trossos de bellesa que posseïx la vostra música catalana. Fou per a mi, aleshores, fa cinc anys, com un jardí paradisiac de melodies, en el qual jo no em sentia mai las de passejar. Les belles obres corals escrites sobre temes de les vostres cançons populars per un estol de mestres compositors desconeguts fins aleshores per a mi, m'obsessionaren des d'aquell instant dia i nit. L'obra dels vostres mestres em féu conèixer i comprendre l'ànima d'un poble inconegut fins aleshores per a mi, l'ànima que s'expressa en melodies d'una candor, d'una puresa, d'una sabor i riquesa de sentiment incomparables; i, més que això, en la llengua catalana vaig retrobar la bellesa dels poemes dels trobaires i trobadores que jo havia estudiat i admirat anteriorment. Quina fou la meua joia en retrobar tot aquest món de bellesa vivent, en ple estat de renaixença, de frescor, de creació!

Jo no sospitava aleshores l'obra de conjunt, la suma total de treball creatiu que representa la moderna escola de composició coral catalana, car si jo n'hagués tingut esment, ben cert que no hauria gosat fer el que vaig emprendre'm amb el coratge de

la ignorància i de la simplicitat, és a dir, jo no hauria gosat escriure «glosses» corals sobre temes catalans; els vells grecs d'això en dirien «portar mussols a Atenes», i els anglesos d'avui dia en dirien «portar carbó a Newcastle».

Jo vinc sentint ja fa temps el desig d'explicar això al públic català, i aprofito aquesta ocasió, davant d'aquest auditori representatiu, per a fer-ne humil confessió. El mestre Millet, si de tant en tant us fa sentir la meua glossa de Sant Ramon, ho fa, n'estic cert, perquè aprecia el sentiment que m'ha impulsat a aquesta obra. Però ja em podeu creure, que ara, en ple coneixement dels vostres trossos de música coral, començant pel venerable degà, el mestre Nicolau, fins al més jove, el mestre Pérez Moya, jo em sento ben humil deixeble davant obres tan acabades, incomparable en llur gènere.

Quan vaig sentir per primera vegada a Barcelona, fa tres anys, el vostre Orfeó Català i el vostre públic em feren una recepció inoblidable, un acolliment tan xaradorós, que em commogué fins al fons de l'ànima. I al capdavant, el que jo havia fet a Amèrica per la vostra música, no era ni més ni menys que el meu deure artístic. Sempre a la recerca de la bellesa en l'art, havia trobat en el meu camí la més bella de les flors contemporànies de l'art coral, i res més natural que el desig de trasplantar-la al meu país, als Estats Units.

No hi ha res tan difícil com el procurar-se música ibèrica, els que vivim a l'estranger. Gairebé tot està manuscrit o esgotat, mercès a l'esperit d'indolència de la majoria de les vostres cases editorials. Es per això que els directors d'orquestra i les organitzacions de música de camiera de l'estranger han hagut de prescindir-ne — amb tot i anar sempre a la caça de novetats i belles coeses. I quant a la música coral, els orfeons, sobretot els especialitzats a cantar música «a capella», són rars en els altres països, i el grau de perfecció necessària a l'execució de les obres catalanes modernes, traspassa de molt la capacitat de les societats cantaires de l'estranger. Fou, doncs,



Antoni Pérez Moya
Guanyador d'importants premis
en la festa d'enguany

una bona sort la que, en procurar-me aquest preciós material, em trobava en estat propici a poder-me'n servir i a servir-vos.

Es pot dir que per a ben representar l'art musical de la Catalunya d'avui, calen dues coses: un gran orfeó o una petita cobla de sardanes. Doncs bé! la cobla, no la tenim pas — millor dit, no la tenim encara — a Amèrica; però el meu orfeó — del qual, sense que ho prengueu a immodest elogi, puc afirmar que està compost d'una selecció de gent molt musical — s'és posat entusiàsticament a la disposició de l'art català, i continuarà per aquest camí mentre jo en sia el guia responsable. I jo em sento ben joïós de contar-vos que una altra entitat coral del Nord d'Amèrica, el magnífic «Mendelssohn Choir», de Toronto, en el Canadà, ja fa dos anys que s'és posat a cantar el repertori català; no fa més enllà de deu dies que ha rebut del seu director, l'entusiasta i destre Mr. Fricker, una lletra pregonant-me de procurar-li noves composicions del vostre repertori per al pròxim curs. Naturalment, al Canadà canten la canço catalana en anglès, mentre que nosaltres, en la ciutat immensa i poliglota de Nova York, hem usat ja de bon principi la bella llengua original, que, fèl·liment per als estrangers, és molt més fàcil de cantar que de parlar! Ahmenys, els centenars de catalans de Nova York que assisteixen als nostres concerts i els meus amics del Centre Nacionalista Català de la mateixa ciutat, m'han afirmat que podien comprendre cada paraula. (Així com voldria jo que el públic d'avui pogués dir el mateix del meu discurs!)

He escollit per tema d'aquest petit parlament que esteu escoltant, «La música mediterrània i la importància de l'expansió musical catalana a l'estranger». Us parlaré de la seva importància per als països de races completament diferents, com els anglosaxons, els alemanys, els francesos del Nord, els russos i els bascos, i, per altra part, de la seva missió de lligam espiritual entre els països i regions de races afílies mediterrànies, meridionals, com el Rosselló, la Provença i el Llemosí, el Piemont i les illes de Mallorca i Sardenya. Jo tractaré, en tant que em sia possible, de resumir el que està ja acabat, i de descriure-us a la fi mos somnissos, mes esperances sobre les possibilitats de l'esdevenidor.

Ja una vegada, en el passat llunyà, en el període de culminant medieval, el geni català, estretament afiliat al geni provençal, s'havia expressat en una floració completa: en la poesia i la música dels trovadors. Gràcies a les laborioses recerques del cèlebre musicòleg Pierre Aubry podem, d'ençà d'una quinzena d'anys, apreciar tota la bellesa i tota la sabor d'aquestes belles melodies primaverals, de caient tot catalanesc, que ens cantaven:

«Kalenda maya, ni fuellí ni faya», i
«Voulez vous, oir un chant, un chant
[d'amour avenant.]»

Fou una meravellosa primavera de la música mediterrània, que durà uns dos segles, i de la qual es troben les darreres mostres en les «Cantigas del rei Alfons el Savi», per-



Kurt Schindler
President del Jurat

ment-me esmentar la sublim desena: «Rosa das Rosas et fror das frores». Després, sortint d'aquest estat adorable, melodiós de la joventut primerenca, l'orientació de la música canvia i esdevé seriosa, complicada, polifònica; la Itàlia pren lloc dominant, i gràcies a l'extrema importància acordada a la música per l'Església de Roma, es prepara el fonament damunt el qual s'alçarà l'art sublim polifònic de Palestrina. De la glòria d'aquesta nova llum les guspires saltan en totes direccions, encenent nous focs; l'escola dels mestres pladosos i ascetes de Sevilla, els Fernández, Guerrero i Morales, més «divi» aquest darrer que el tan anomenat pintor, penetra encara més lluny en el misticisme de la música polifònica, i el gran Victòria s'alça com un gení igual al costat de Palestrina. Els Països Baixos assoleixen aleshores llur punt culminant en la música, quan Roland de Lassus, amb la seva vigoria i el seu geni universal, acapara tota aquesta tècnica, servint-se'n igualment bé en l'idioma religiós com en el secular. Al seu darrer, l'Anglaterra pren una volada musical fantàstica, i durant trenta anys, durant el regne d'Elisabeth, domina el món conegut per la perfecció musical de la seva escola madrigalesca. Si hi havia encara pesantor, rigorisme, un excés de treball cerebral en aquesta escola polifònica, és la França que reacciona contra aquests defectes en aquell període amb els seus Jannequin i Claude le Jeune, com reaccionarà encara una vegada al divuitè segle amb els seus clavecinistes plens de gràcia i naturalitat, els Rameau, Couperin i Daquin. Jannequin, sobretot, quin mestre adorable i massa poc conegut en el món, però que Barcelona, gràcies a la iniciativa i al coratge del mestre Millet, ha pogut apreciar en les seves «Ocellada» i «Batalla» de Marignan! De la seva vida, cap detall se'n coneix; però qui d'entre els que han sentit o cantat la seva obra pot dubtar que hi hagué en ell sang meridional, provençal; sens dubte, durant tot aquest període en el qual el geni musical meridional sembla eclipsat, hem de veure-hi el representant de l'esperit primerenc, fogós, saborós que caracteritza la gent del Mitjorn.

I els meridionals? Llur renaixen-

ça musical coincideix, quan al temps, aproximadament amb el moviment rus, solament que el procés ha estat, en el cas llur, més espalat, més gradual. Els països de Mitjorn, de la llengua d'Oc, de la Catalunya sobretot, representen, al meu entendre, amb Rússia, el més ric terreny de Folk-lore musical, deu inesgotable i verge, la contribució sana i vigorosa de la qual podrà regenerar el nostre art estimat que s'ofega en aquest moment dins d'un cosmopolitisme moribund, dins d'un comercialisme cínic.

... .. Els veritables successors de Bizet foren dos, l'un francès del sud i l'altre català, extraordinàriament semblants l'un i l'altre per llurs temperaments fogosos i saborosos; parlo d'Emmanuel Chabrier i d'Isaac Albéniz. Dotats d'una imaginació desbordant, d'una riquesa de melodies i de ritmes enlluernadora, tots dos refiats en l'abundor de la inspiració llur, tots dos malbarataven i escampaven llurs dons sense parió per tots cantons, sense criticar-se gaire ells mateixos, sense massa raonaments, fins que a la fi de llurs massa curtes vides, ja sota l'espectre de la malaltia o de la mort, es concentraren per a realitzar esforços sublims. Així, el fragment d'òpera «Brisels», de Chabrier, constitueix una veritable opepeia del Mediterrani, amb sos corsos de mariners, sos himnes a Déu-sol, sos cants de tendresa i d'èxtasi, tot amarat d'una claror lluminosa com el cel de Mallorca, sobre un tapis florit de colors violades com els prats primaverals del Llenguadoc. I Albéniz, després d'una vida de creació continua i abundosa, en la qual joïells preciosos es barrejen amb pedres de menor qualitat, s'alça, veritable gegant, amb la seva col·lecció «Ibèria», que és com la síntesi de tots els esforços ibèrics que l'han precedit, i a l'ensems el punt de partida del qual hauran d'arrencar tots els seus successors.

Al costat d'aquests dos gegants, trobem de nou a banda i banda de la frontera, dos músics lírics de primer ordre: Dèodat de Sévèrac, el dolç cantaire del Rosselló i de la Cerdanya, i el plorat Enric Granados, l'ànima dolça i fina del qual s'expressava tan tendrament en les seves exquisides creacions, i que el món sencera aclamava quan la tristesa del destí el féu finir prematurament.

Per fi, el colós de la música panibérica, el fill de Tortosa, Felip Pedrell, el qual canta en la seva «Glossa» sobre un poema d'En Maragall la proclamació de la unitat de tots els homes del Mitjorn, i que més ben preparat que ningú evoca les corts d'amor dels temps trovadorescos en la seva trilogia «Els Pireneus».

Mentre que així els músics genials de Catalunya i de la França meridional s'allarguen les mans en una creació essencialment pròpia, s'acaba una altra obra, veritablement monumental, única, durable, i en la qual la Catalunya passa ben bé al davant de tots els seus veïns, i, en general, del restant del món: em refereixo a la creació dels orfeons de Catalunya. Guaiat pel desig imperiós d'expressar la seva individualitat racial i nacional tan diferent del restant de la Iberia, i seguint l'exemple dels grans poetes de raça catalana, el poble en massa es posa a la tasca, es posa a cantar. Guaiats assenyadament, vigorosament, amb entusiasme pels mestres Clavé, i més tard, per En Morera, els obrers, els estudiants, els homes del poble s'apleguen arreu per a desbordar llur ànima en llur bell cant català. Es aleshores que el poble fa recordança de les danses seculars camperoles i s'abandona del tot a la sardana, dansa en triomf per tot Catalunya, dansant, cantant, vibrant en un culte sublim de bellesa, de ritme i de natura.

En aquells temps ara fundat l'Orfeó Català, aquest organisme que en pocs anys es posà al cap de tots els organismes semblants del món. Ell reposa damunt els basaments més sòlids. Portat per l'entusiasme d'un poble, fundat sobre una riquesa inaudita de recursos d'un repertori verge, apoiat sobre l'amor devot i pacient d'una multitud de compositors de mèrit.

Un dels seus fundadors, Amadeu Vives, s'inspirà en la deú popular per a escriure aquest joell. «L'emigrant», que ressona en les ànimes de milions de catalans en tot el món i fa plorar fins els homes de raça diferent. I fins ara, després de sa llarga absència, jo sé que el cor d'En Vives bateja sempre per l'Orfeó, ja que en aquest moment treballa en la composició d'una nova sèrie d'obres corals a ell destinades. A l'enseny que a En Vives, la direcció de l'Orfeó Català s'escalgué en un home qui, per sa natura única, sa combinació de qualitats raríssimes humanes i artístiques fou el més ben dotat per a un lloc de tal responsabilitat; aquest home que jo tinc l'honor i el privilegi d'anomenar mon amic, aquesta glòria de Catalunya és En Lluís Millet. Dotat d'una musicalitat que ho comprèn tot, de la paciència i bondat d'un àngel, de l'entusiasme d'un sant; tècnic admirable fins en els detalls més minuciosos del ritme i de la color vocal, infatigable estudiós del folklore del seu país, guia i inspirador de la joventut i dels camarades en el treball, és així com jo veig En Lluís Millet, i jo el saludo com una veritable obra mestra encarnada, un joell de la humanitat. La seva influència ha estat incalculable; no solament ell ha conduït l'Orfeó a una perfecció sense parella, no solament ha transplatat tota la gran música del món en la vostra Catalunya, sinó que ha fet néixer, a l'entorn de l'Orfeó, una escola de composició coral esplèndida, escrita per una falange de mestres catalans per a aquest instrument diví i inaudit que és l'Orfeó Català, una floració de música que no existiria sense aquest instrument, que és el coronament definitiu d'En Lluís Millet. Ditzosos els mestres que poden treballar en col·laboració amb ell! Ditzos el centenar d'orfeons d'aquesta terra, que poden seguir el camí traçat per ell!

Entre els compositors que han escrit per a l'Orfeó, el lloc d'honor es deu certament al mestre Nicolau. Ell ha creat una sèrie d'obres inspirades d'un misticisme sublim i ben català, misticisme de Ramon Llull i de mossèn Jacint Verdaguer. «La Mare de Déu», «La mort de l'escola», «Divendres Sant», aclamats xaradorosament a Londres i a París, han pres ja un lloc ben alt d'afecte en els nostres Estats Units, i continuaran llur victoriosa volta al món, perquè sense cap dubte, són les obres mestres de la producció coral moderna en sentit espiritual com en sentit tècnic. De molts cantons a Nova York em demanen una repetició de són «Divendres Sant» — que s'anomena allí «la més bella obra de música religiosa dels nostres temps» — com ja he tingut de repetir «La mort de l'escola». Mes, abans d'accedir en aquestes peticions, jo vull primer donar la seva obra cabdal, el «Captant»,

que, personalment, ja estimo més que totes.

La tècnica coral d'En Nicolau és d'una concepció ben individual, les seves obres són com catedrals gòtiques, amb llur arquitectura flexible ingeniosament entrellçada de garlandes florides que són les cançons populars de Catalunya.

L'estil dels altres compositors s'és més rigorosament decantat a la cançó popular pròpia, harmonitzant-la, variant-la de la manera més enginyosa. Els resultats de llurs esforços, sobretot vistos amb els ulls de l'estranger, són ben sorprenents; una tal varietat i subtilitat de rimmes, una tal paleta de colors no han mai existit abans en la música coral. Gràcies al temperament meridional, a una imaginació fèrtil i abundosa, la música coral es transforma aquí en orquestra vocal, en la qual les veus d'infants, poc usades en les músiques d'altres països, contribueixen a donar sonoritats sorprendents i sorprenents. Jo us he parlat abans del fenomen extraordinari de l'escola coral en la vella Anglaterra, sota la reina Elisabet; doncs bé, el mateix fenomen jo el veig en el rapid desenvolupament de la música orfeònica de Catalunya, solament que en lloc de la reina Elisabet (l'Orfana dels Madrigals), com a protectora, és el vostre Lluís Millet, qui n'ésdevé l'àngel tutelar!

La manca de temps em priva de dir-vos en detall tota l'admiració que jo sento per l'obra d'aquests mestres, els Sancho Marraco, Joan Lambert, Francesc Pujol, Camellàs Ribó, Vicenç Maria Gibert, Mossèn Lluís Romeu. No m'hi faran petret, ja que tracto de demostrar-vos la meua devoció de la manera més convincent, donant a conèixer llurs obres als Estats Units mitjançant els meus concerts i les meves traduccions angleses. Un detall que pot interessar-vos és la gran popularitat que ha obtingut als Estats Units la superba harmonització de mossèn Romeu «El desembre congelat», veritable troballa de tendresa i de sentiment subtil; aquesta obra no es canta solament en molts concerts, sinó que per cada Nadal figura en els programes de moltes esglésies. Permeteu-me, doncs, d'endrecar a aquest músic tan fin i delicat, a aquest sacerdot entusiasta del folk-lore, tota l'expressió de la meua gratitud per les paraules tan ardoroses i de tan bona rebuda que volgué dedicarme en aquest mateix lloc, fa dos anys, en ocasió també de la Festa de la Música Catalana. I permeteu-me també d'endrecar una paraula d'admiració ben especial al més jove de la pleïade dels vostres compositors, aquell qui mereix avui tres dels premis de la Festa, En Pérez Moya, pel progrés assidu que demostra desenrotllant una tècnica segura i magistral, i per l'aplicació que en fa a les troballes més escollides del folk-lore català.

En un lloc d'honor ben especial s'al·leca, en fi, l'obra del vostre Enric Morera, compositor de poca tan essencialment catalana, que en la seva música el poble pot emmirallar la seva ànima, pot sentir els batecs del seu cor. Ell és, probablement, en aquest instant, amb el finlandès Sibelius, el compositor «més popular» del món, «popular» en el sentit que una raça entera canta i pensa la seva obra i l'ha adoptada com a seva. Els cantos, els cors, les sardanes d'En Morera, són la Catalunya, com Chopin és la Polònia, Grieg la Noruega, Sibelius la Finlàndia. M'és impossible de jutjar tota l'extensió del seu treball, ja que gairebé tota la seva producció teatral està encara en manuscrit; però de tot el que jo conec, la major part està ben gravat en la meua memòria; i no hi ha pas plaer més dolç per a mi que el d'asseure'm al piano en

el cercle del Centre Català de Nova York i executar sardanes, que la joventut catalana penuda dansa en rotlles entusiastes. I l'atracció que la seva música exerceix fins per gent d'altres races i nacions, jo ho veig provat quan rebe missatges de Boston i de Washington que em diuen que acudiran a Nova York per als meus concerts si prometo donar «La sardana de les monges» i «L'Empòria».

KURT SCHINDLER.

(Acabada)

La Festa

La Novena Festa de la Música Catalana se celebrà el passat dissabte, al Palau de la Música Catalana. Un públic nombrosíssim i ben representatiu assistí a la susdita Festa. El Palau oferia, doncs, ja no cal dir-ho, l'aspecte dels grans dies durant els quals l'esperit de la ciutat nostra, de tota la terra nostra, sembla batejar-hi!

Aquest cop, hom notà l'absència de les nostres primeres autoritats. Foren, però, dignament representades. Presidí la Festa el regidor senyor Massot, en representació del batlle de Barcelona; els regidors senyors Escaló, Duran i Reynals i Bordas; els diputats provincials senyors Grané, Capmany i Pich; el secretari de la Mancomunitat senyor Sans i Buigas, i la Junta de l'Orfeó Català, presidida per En Joaquim Cabot.

El Jurat de la Festa d'enguany, estava format pels mestres Kurt Schindler, Lluís Millet, Joan Lambert, Vicenç Maria de Gibert i Francesc Pujol.

Oberta la Festa, el mestre Kurt Schindler, president del Jurat, llegí un bellíssim i ben documentat discurs. Glossà el tema: «La música Mediterrània i la importància de l'expansió musical catalana a l'estranger». L'estudi del mestre nord-americà aparegué ric d'idees i extremadament afalagador per a la nostra música.

Kurt Schindler coneix Catalunya i la nostra música i parla dels nostres mestres i dels nostres dalers, amorosament. És un gran i intel·ligent amic de Catalunya. Cal, doncs, estimar-lo i agrair la seva acció.

Publiquem en la present Pàgina la primera meitat del bell discurs del mestre Schindler, i per tal que els llegidors de LA VEU DE CATALUNYA puguin conèixer-lo integralment, publicarem el que manca del susdit discurs, en la vinent Pàgina Musical de LA VEU.

I ara un fet que subratllem amb goig. El mestre Kurt Schindler llegí el seu discurs en català. I el llegí clarament, i tothom el va entendre i el va aplaudir. Farem constar que el mestre Schindler és un perfecte coneixedor de la nostra parla. Llegí el català amb facilitat i el tradueix sense cap errada. I és que el director de la Schola Cantorum de Nova York és un home d'extensa cultura. És, doncs, un poliglota distingidíssim. Ultra les llengües clàssiques, posseeix correctíssimament l'alemany (la seva llengua nadiua), l'anglès (Kurt Schindler és naturalitzat americà) i el rus. Llegí i entén, en fi, l'italià i el castellà.

Parlant de la gesta del mestre Schindler, en llegir el seu discurs en català, el ferm patriota En Joaquim Cabot, president de l'Orfeó Català, digué justament i oportunament, en el seu discurs de gràcies, amb el qual s'acabà la festa: «Havem d'accentuar el nostre agraïment envers l'eminent mestre Kurt Schindler, que no n'ha tingut prou de venir de Nord-Amèrica per a presidir el nostre Jurat, sinó que amb deferència i gest exemplar, que hauria d'avergonyar els qui d'ençà i d'enllà de l'Ebre maneysspreu i discuteixen els drets de la nostra llengua, li ha volgut reïre homenatge».

Ja no cal dir com foren rebudes les paraules d'En Joaquim Cabot. Un xaradoros picament de mans, ple de sentit, ofegà la veu vibrant, vehement, del digníssim i talentós president de l'Orfeó Català.

El mestre Francesc Pujol, secretari del Jurat, llegí després la seva Memòria, que fou, com sempre, un model de concisió i de just sentit. Amb mots assenyats i amorosívols, parlà com havia de fer-ho, del criteri del Jurat, respecte les composicions presentades i sobre tot premiades.

I heu aquí ara les obres que guanyaren premi i el nom de llurs autors. El tema primer o sigui un chor mixt, el guanyà el P. Antoni Masana, S. J., amb la darrera part del seu «Himne a la ciutat de Déu».

Parlant de la composició esmentada,

da, digué el mestre Pujol: «Ja des del primer moment s'imposà a l'atenció del Jurat l'Himne a la ciutat de Déu, voluminosa composició per a chor mixt, a quatre i sis veus, escrita sobre una magnífica poesia de mossèn Llorenç Ribé. El Jurat va veure tot seguit en aquesta obra la empremta d'una forta personalitat musical, d'un temperament original i d'una bella aridesa de realització. Aquestes qualitats, però, no es mantenen sempre al mateix nivell; l'enorme extensió de l'obra i la dificultat de variar-ne el caràcter havien afegit de tal manera la tasca del compositor, que de les tres parts en que està dividida, una sola, la darrera, anomenada «Pregària», se sostenia de cap a cap, plena de les perfeccions més estimables. Davant la superioritat manifestada d'aquest sol fragment, sobre totes les altres obres concursants, no dubtà el Jurat en acordar-li el premi, car si bé era sols el fragment d'una obra el que es premiava i no l'obra sencera, aquest fragment constitueix per si sol un tot complet».

Guanyà el tema II, amb una composició per a chor mixt, el mestre Antoni Pérez Moya.

El premi al tema III, ofert pel senyor Bisbe de Barcelona, fou concedit al jove Antoni Planas.

Foren guanyadors del tema VII els mestres Pérez Moya i Antoni Català.

El premi IX, ofert per la Banda Municipal de Barcelona, a les tres millors marxes catalanes, no es va concedir. Però es donà accésit a les marxes «La Pastoreta», «Del Montseny al Canigó», «Sant Magí», «Violeta i Margaridoia» i «Espigol i glanetes», de les quals resultaren guanyadors, respectivament, els coneguts mestres J. Sancho Marraco, Antoni Junca i Cassià Casademont.

El premi ofert per l'«Obra del Cançon Popular de Catalunya», a reculls de tonades i lletres de cançons populars catalanes inèdites o variants de les ja conegudes, el guanyaren En Josep Maiden, prevore, En Lluís Comella, prevore, En Joan Sala, prevore, En Josep Raburés, Na Mercè Fàbregas, En Josep Tomas, En Joan Amades, En Josep Potellas, prevore, En Bartomeu Simó, En Carles Grandó, En Josep Maria Castella, prevore, En Francesc Montserrat i En J. Piñol.

Guanyà el premi ofert per l'Associació d'Amics de la Música, a la millor composició per a quartet d'instruments d'arc, En Joaquim Zamacois.

Resultà guanyador del tema XV (quatre cançons harmonitzades), En Pérez Moya.

S'executaren les següents composicions premiades: «Pregària», del P. Massana; «Ave verum» i «O Jesu», d'Antoni Planas; «El nina bella», de Pérez Moya; i algunes cançons.

L'Orfeó cantà després, en honor del mestre Schindler, la seva glossa «El miracle de Sant Ramon».

Tot fou aplaudit amb entusiasme. Com ja és sabut, fou Reina de la Festa d'enguany, la gentil i distingida senyoreta Na Concepció Patxot, filla del conegut i intel·ligent i generós català En Rafel Patxot. Ja no cal dir com la presència de la dita senyoreta fou agradosa a tots els assistents a la Festa, i com fou aplaudida.

En Joaquim Cabot, president de l'Orfeó Català, pronuncià belles i sentides paraules d'acomiadament, i la Festa acabà, com s'endevina, amb el cant d'«Els Segadors», que tothom aclamà un cop més.

Musicals

Heu aquí el programa del concert repàs que, dedicat als seus socis pro-

ENCICLOPEDIA CATALANA

Nacionalisme

Textos extrets dels llibres, escrits i discursos de N'Enric Prat de la Riba. Trià, sistematització i proleg per A. ROVIRA I VIRGILI

Religat en fols 2 Ptes.

BIBLIOTECA CATALANA

Arran del Cingle

novel·la

per Josep Morató

Preu 2'50 pessetes

sectors, celebrà l'Orfeó Gracienc, en el seu propi estatge social, demà, dissabte, a les deu de la nit.

Primera part: «Voltant la sanyera», Balcells; «Adeu, goma meu», Waelrant; «Les nines de Cerdanya», Pérez Moya; «Remordiment», Morera; «Aplec de l'ermita», Baró; «Unha noia na eira do trigo», Montec; «Ocellada», Janniquin; «La nostra verema», Morera.

Segona part: Secció de senyoretes: «Pregària a la Verge del Remet», Millet; «Riera avall», Lamote de Grignon. Per les tres seccions: «Estiuancà», Morera; «La Mare de Déu», Nicolau; «El Poema de la Nit i el Dia i de la Terra i de l'Amor», Morera.

L'Orfeó Núria farà el diumenge que ve una excursió artística a la Garriga, on donarà un selecte concert al Circol del Recre, amb la col·laboració de l'Orfeó Garrigenc.

A la seva arribada serà rebut l'Orfeó per l'Ajuntament i l'Orfeó Garrigenc, passant a les Cases Consistorials, on disposarà la Senyera i cantarà escollides composicions.

Mentre se celebrà, més tarda, la missa, l'Orfeó Núria cantarà un nombre de composicions populars religioses. L'apart tindrà lloc a la pintoresca font de l'Enrabiada.

Els orfeonistes sortiran per l'estació del Nord en el tren de les sis del matí i arribaran amb el que surt de la Garriga a un quart de vuit.

S'admeten inscripcions per agrupar-se a l'expedició a l'estatge social de l'Orfeó, Girona, 176, per tot avui, a les deu de la vetlla.

Avui, divendres, la Junta Directiva de l'Orfeó Català obsequiarà amb un banquet l'eminent artista Kurt Schindler, l'infatigable propagador de la música nostra als Estats Units, hoste actualment de Barcelona, on ha vingut per a presidir la IX Festa de la Música Catalana.

A l'acte, que tindrà caràcter íntim, hi assistirà, ultra la Junta i mestres de l'Orfeó Català, el jurat de la festa i alguns artistes destijosos de retra homenatge a l'ineigne americana.

La inscripció al banquet és oberta a la consergeria del Palau fins avui, dijous, a la nit.

De Societat

En el seu recent viatge a Madrid el diputat de la Mancomunitat don Enric Rafols va visitar el Rei, donant-li compte del projecte de celebració de les carreres d'automòbils, en les quals es disputarà el segon gran premi Penya Rhin.

El Rei va celebrar aquest anunci, i va manifestar al senyor Rafols que s'interessaria personalment perquè es procedís a l'arranjament del circuit permanent i carretera de Vilafranca per Ordal.

La distingida professora d'aquesta Universitat Industrial, senyoreta Concepció Ferran, ha tornat de París, on ha cursat estudis especials de química.

Ahí va marxar a Viladrau, on passarà l'estiu, la família del diputat de la Mancomunitat don Lluís Isamat.

Ha infantat un formós col la senyora donya Mercè Subirana, muller del nostre amic En Gonzal Masó Golerichs.

Al nou infant se li imposaran en les piles baptismals els noms de Gonzal, Rafel i Eugeni.

Sortiren cap a Castelltersol els barons de Segur.

Sortiren cap a Altafulla els senyors de Montagut i Suelves, vidua d'Olivà.

Ha estat nomenat cavaller de la Reial Ordre d'Isabel la Catòlica l'empressari del Gran Teatre del Liceu, per la seva brillant actuació en les temporades passades. Nostre enhorabona.

S'ha efectuat la boda de la senyoreta Dolores Serra i Masdeu amb l'advocat En Josep Maria Cajacós i de Mur, a la Basílica de la Bonanova.

Són a Caldes els senyors de Muterós.

Han tornat de Pamplona els marquesos de Palmerola, els quals marxaran aviat a Despujol.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

La intransigència bolxevista

La Haia, 13. — (Comunicat Oficial). — S'ha celebrat una reunió comuna de la segona sub-comissió de deutes, de la Comissió no russa i de la Comissió russa, sota la presidència de M. Alphand.

Sokolnikoff insistí sobre l'estat favorable que presenta el creixement a Rússia, la qual cosa, digne, justifica les nostres esperances. Litvinov declarà que no hi havia necessitat de sotmetre la qüestió d'una moratòria a la decisió d'un tribunal. Aquesta qüestió, afegí, pot resoldre's posant-se d'acord les referents parts reunides a La Haia. Proposà que per a evitar dificultats al tribunal mixt en la qüestió de les reclamacions de totes classes, es podria solucionar en general, entenent-se que el Govern rus fixi per endavant certa suma capaç de cobrir les reclamacions assenyalades per un tribunal en el qual no participés Rússia.

Finalment, el president resumí el debat, declarant que no s'havia aconseguit cap resultat en el procediment de represa del servei del deute. — Havas.

La Haia, 13. — La sub-comissió de deus privats, ha decidit enviar al president de la Comissió russa una resolució en la qual es diu que la sub-comissió creu que després de les declaracions fetes ahir pels russos, és inútil continuar reunint-se amb la Comissió russa. — Havas.

La Haia, 13. — Informes particulars diuen que el president de la comissió no russa, senyor Patyn, ha comunicat al senyor Litvinov, president de la Delegació russa, el text de la Resolució presa aquest matí per la primera sub-comissió. — Havas.

Alemanya demana moratòries

Paris, 13. — El «Petit Parisien», diu que la Comissió de reparacions va decidir per unanimitat encarregar a M. Dubois que redacti la contesta a la nota alemanya, demanant una moratòria.

El «Journal» diu que el delegat anglès no consentirà que s'exigís a Alemanya el pagament corresponent al dia 15 del corrent. Afegí que el delegat belga, M. Delacroix, defensa el punt de vista francès. Diu també que la Comissió de reparacions concedirà a Alemanya un termini sense condicions. — Havas.

Paris, 13. — La Comissió de Reparacions, en la seva contesta al memorandum d'Alemanya, del dia 12 del corrent, reconeix que els pagaments efectuats pel Reichstag en concepte de reparacions constitueixen una de les causes de l'actual depreciació del marc, però que únicament la immediata aplicació de la reforma financiera preconcibida per la Comissió de Reparacions, és el que contestaria a Alemanya sobre l'aplicació d'aquesta reforma, tan aviat com rebé l'informe redactat pel Comitè de garanties, creient-se que podrà contestar abans del dia 15 d'agost.

La Comissió recorda terminantment a Alemanya que el dia 15 del corrent, té de fer efectiu un venciment de 32 milions de marcs or. — Havas.

La defensa de la república alemanya

Berlin, 13. — El Reichstag ha aprovat, en segona lectura, la resta del projecte de defensa de la República. A l'article 14 es preveu la possibilitat de la tornada a Alemanya dels membres de la família Hohenzollern que es troben actualment a l'estranger, i diu que el Govern els podrà assignar determinades residències, sempre que hi hagi motius per a creure que llur presència a Alemanya no constitueix una amenaça per a la seguretat de la República. — Havas.

Berlin, 13. — El Reichstag ha aprovat els quatre primers articles del projecte de llei de protecció de la República, conforme foren redactats pels partits burgesos.

Aprova després l'article quint, referent a la composició del Tribunal de Justícia, amb una esmena dels demòcrates i centristes, que estipula que el dit Tribunal estarà compost per tres individus del Tribunal de l'Imperi i sis jutges no professionals. — Havas.

Berlin, 13. — La Comissió jurídica del Reichstag ha aprovat els darrers

articles del projecte de llei, referent als deures dels funcionaris de l'Estat envers la República.

L'aprovació s'ha fet, amb escassa diferència, en els termes que el Govern tenia concebuts els essencials articles. — Havas.

Els assassins de Rathenau

Berlin, 13. — La policia continua les investigacions per al descobriment dels assassins de Rathenau. S'assegura que aquells han estat vistos prop de Genthin, a l'Oest de Brandeburg. — Havas.

Dessau, 13. — El Consell d'Estat d'Anhalt comunica que els dos assassins del senyor Rathenau es troben a aquest territori. La policia ha pres les oportunes mesures per a impedir que en surtin, havent acordat a l'efecte tota la frontera. — Havas.

Berlin, 13. — La veritable pista dels assassins de Rathenau, i que la policia segueix amb gran interès, és la següent. Els assassins, després de cometre el crim, van fugir a Kallirburg, passant per Thall en l'Hartz. Les recerques de la policia prossegueixen activament en aquesta regió. — Havas.

Esquadra anglesa a Turquia

Constantinoble, 13. — Han arribat els cuirassats britànics «Iron Duke», «Marborough» i «Centurion» i una flota de vuit torpediners. — Havas.

Captura d'un vapor contrabandista

Paris, 13. — Comuniquen de Londres al «Petit Parisien» que un despatx d'Atenes diu que el vaixell anglès «Arthur Serena» ha estat capturat per la flota de guerra hel·lènica per portar contraband de guerra. — Havas.

El campionat de tennis

Wimbledon, 13. — Campionat mundial de tennis. Final del doble mixt. L'australià O'Hara i la seva parella Lenglen han vençut a l'anglès Lycet i a la senyoreta Ryan, australiana. — Havas.

Londres, 13. — Els equips d'Espanya i l'Índia han començat avui el match per al campionat internacional, en el qual s'ha d'adjudicar la copa Davis.

El comte de Gomar, espanyol, ha guanyat a Fyree, indi, per 1.6, 6.2, 6.2, 0.6, 6.1.

El senyor Alonso, espanyol, ha guanyat a l'esmentat senyor Fyree per 6.1, 6.2, 6.2. — Havas.

L'actitud de França en la qüestió de les Reparacions

Paris, 13. — El diari «Le Temps», després d'examinar les demandes d'Alemanya, es preocupa d'expressar el que a judici de l'esmentat diari hauria d'ésser la constatació del gabinet francès, tota vegada — diu — que aquest assumpte és tan greu que constitueix una fonamental qüestió de Govern.

«Le Temps», amb aquest motiu, suggereix els vots següents:

El Govern francès hauria de fer immediatament al Govern britànic que l'actitud d'Alemanya no li permet ja a França pensar en cap pagament de capital ni d'interès sobre el deute contractat durant la guerra vers la Gran Bretanya, mentre el Tresor francès no tingui en caixa els pagaments equivalents a les sumes necessàries per a reparar els danys ocasionats durant la guerra a les regions devastades.

El Govern francès — afegí l'esmentat diari — hauria de donar igualment instruccions concretes a la seva delegació de la comissió de reparacions, a fi que no es consenti la discussió de cap moratòria mentre França no rebí proposicions que li assegurin el mitjà d'efectuar les seves operacions de crèdit i el pagament escalonat i pròxim de les sumes precises per a les seves despeses de reconstrucció de les regions alliberades.

Per últim, «Le Temps» diu que si es fractava de oposar noves proposicions, França i el seu Govern, a jut del diari parisenc, no tindrien ja altra cosa que fer sinó recaptar i recobrar la seva llibertat d'acció. — Havas.

Topades a Alemanya

Wichelmshafen, 13. — A Barcol i Oldenburg s'han registrat topades saguana entre els obrers i els membres de l'Associació reaccionària denominada «Caso de trinxera». — Havas.

Els conflictes d'Orient

Paris, 13. — El Govern francès ha remès a l'embaixador de la Gran Bretanya en aquesta capital un memorandum referent al conflicte d'Orient. — Havas.

El cap de l'exèrcit irlandès

Dublin, 13. — El senyor Collins ha estat nomenat cap de l'exèrcit irlandès. — Havas.

La frontera de l'Ulster

Londres, 13. — Sir James Craig, que ha arribat avui de Belfast, ha estat després, junt amb el duc de Londonderry, al Ministeri de Colònies, conferenciant extensament amb Lord Churchill, segons sembla, sobre la constitució i tasques de la comissió que ha de tragar la frontera de l'Ulster. — Havas.

L'estiueig d'un bolxevista

Berlin, 13. — Ha tornat Txitxerin, donant per terminada la seva temporada d'estiueig al Tirol. — Havas.

Viatge del president argentí a Londres

Londres, 13. — El president electe de la República Argentina, ha acceptat la invitació del Govern anglès, i arribarà a Londres el dia 19 del corrent. — Havas.

Les tarifes ferroviàries alemanyes

Berlin, 13. — Des del dia primer d'octubre del corrent, seran augmentades en un 50 per 100 les tarifes ferroviàries. — Havas.

L'explosió de Cuxhaven

Cuxhaven, 13. — A conseqüència de l'explosió esdevinguda novellament, han resultat un mort i 27 ferits, set de molt greus. — Havas.

La volta al món amb avió

El Caire, 13. — El major Blake, que com se sap es proposa donar la volta al món en avió, ha sortit de l'aeròdrom de El Ziza, amb direcció a Bagdad. — Havas.

Els ianquis contra els gasos asfixiants

Londres, 13. — Comuniquen de Washington que el ministre de la Guerra americana, ha ordenat que se suspengui la fabricació de gasos asfixiants. — Havas.

Les condemnes d'Orgovain

Paris, 13. — Comuniquen de Budapest que en el procés relatiu a les execucions d'Orgovain, el tribunal militar de Budapest acaba de fer públic que, segons el veredict que acaba d'emetre, tots els acusats han estat condemnats a alguns anys de presó, en nùmeros que oscil·len entre tres i set anys. — Havas.

La situació d'Hongria

Paris, 13. — Diuen de Budapest que en un discurs pronunciat davant l'Assemblea Nacional, el diputat Emili Nagy, del partit cristià nacional, ha comparat l'ordre i la situació interior d'Hongria amb l'ordre i la situació dels Estats veïns, deduint la conseqüència que s'equivocuen els ènemics d'Hongria que pretenen demostrar i fer creure a l'estranger que la situació d'aquest país és pitjor que la dels altres països. — Havas.

La qüestió religiosa a Txecoslovàquia

Praga, 13. — La Comissió corresponent del Senat ha aprovat una moció invitant el Govern a procedir el més aviat possible a la separació de l'Església i de l'Estat. — Havas.

El príncep Jordi de Sèrbia contra el president Patxi

Belgrad, 13. — El diari d'aquesta capital «Videlo» publica una interessant carta dirigida al senyor Patxi pel germà gran del rei Alexandre de Sèrbia, príncep George Karageorgewitch, el qual, com se sap, renuncià al tron.

Aquesta carta corrobora les notícies concernents a les reclamacions formulades per l'esmentat príncep.

«Mai he tingut — diu el príncep en

la carta en qüestió — el pensament de regnar en el país on vos i el vostre fill esteu governant.

El que vull, és senzillament la meua part d'herència del meu reial pare, i per això és pel que vos escriviu en la premsa d'arreu el món, que jo aspire al tron de Sèrbia. És aquest un joc net?

Jo sé que vos heu destruït el testament del meu pare. I ara em trameteu amissaris per a oferir-me una suma irrisòria, la qual no puc acceptar.

Un simple diutada hi podria viure, amplemunt i còmoda; però jo soc de sang reial i he de viure conforme al meu rang.

He de pendre la part que em corresponi, de la fortuna del meu pare. Ja no vull més diners emmallevats, com si jo fos un desgraciat; i molt menys vull pendre aquests diners en la forma que he estat obligat a pendre dels vostre fill, els maneig i doble joc del qual salten a la vista.

Si jo obtinc ço que se'm deu, no em recordaré que vos governeu en aquest desdilatat país de Sèrbia, on podeu continuar desenrotllant la vostra corrompuda administració; però doneu-me la meua part de l'herència i deixeu-me en pau.

Podeu tenir la seguretat que no soc cap admirador vostre. — Havas.

Els minaires dels EE. UU

Washington, 13. — Els propietaris de mines d'antracita han informat al president Harding que acceptaven la proposició d'arbitraje.

En sa conseqüència Harding serà qui resolgui respecte a aquesta qüestió. — Havas.

La copa aeronàutica Gordon Benet

Ginebra, 13. — El dia 6 d'agost es disputarà en aquesta població la copa Aeronàutica Gordon-Benet. Concorreran a la prova Espanya, Anglaterra, Bèlgica, Estats Units, França i Itàlia. — Havas.

Ginebra, 13. — Els aeronautes espanyols que pendran part en la prova de la copa aeronàutica Gordon-Benet són els següents E. Magdalena, pilot, i Joaquim de la Llave, ajudant; F. Martínez Sanz, pilot, i Josep López Tienda, ajudant.

Els globus seran el «Jesús Fernández Duro» i el «Valor». — Havas.

El viatge del President de l'Argentina

Paris, 12. — L'encarregat de Negocis de la República Argentina en aquesta capital, ha declarat a un redactor de l'Agència Havas, que el senyor Alvear se sent profundament commogut per la cordialíssima acollida que a tot arreu, i fa poc a Itàlia, li ha estat dispensada.

Confessa que de la seva estada a Europa i del seu viatge en conserva un inesborrable record. — Havas.

Congrés comunista

Varsòvia, 12. — Comuniquen de Moscou que el segon Congrés del partit comunista se celebrarà en aquella capital el dia 3 d'agost vinent.

Discutirà les qüestions relatives a la situació internacional i a la propaganda comunista. — Havas.

Declaracions de Litvinof

La Haia, 13. — El senyor Litvinof ha declarat als representants de la premsa que continuava mantenint el seu criteri optimista i que Rússia s'incorporaria aviat a la vida internacional. — Havas.

Ambaixador alemany a Moscou

Berlin, 13. — S'espera d'un moment a l'altre el nomenament d'ambaixador alemany a Moscou a favor de Von Hinze. — Havas.

Terrible explosió a Rzeszow

Varsòvia, 13. — Per causes desconegudes, ahir va fer explosió un important dipòsit de projectils d'artilleria de gran calibre, situat al polvorí de Rzeszow (Galitzia).

Es impossible calcular les pèrdues i danys causats. La ciutat de Rzeszow ha sofert poc, per efecte de l'explosió, però el poblet de Pawleznà, situat no lluny del lloc de la catàstrofe, ha quedat totalment destruït. — Havas.

La crisi econòmica europea

Paris, 13. — En «Le Matin» el senyor Robert Cecil diu el següent:

Alguns ridicles xerraires parlen freqüentment de la qüestió de les reparacions, com si aquesta tingués un interès exclusiu per a França. No hi ha error més gran.

El món, i en particular tota Europa, està directament interessat en la solució d'aquest gran problema, que per ésser una qüestió de caràcter internacional, ha d'ésser resolta mitjançant un esforç internacional també.

El problema de les reparacions, per altra part, està lligat a la qüestió dels deutes interals, i la part més sana de l'opinió britànica està profundament convençuda que Anglaterra obriria molt prudentment mostrant-se generosa en una d'aquestes qüestions, sempre que obtingués una solució general i real de l'altra.

El mateix senyor Cecil, interrogat a Londres pels periodistes i pariant de l'última sessió celebrada per la Comissió del desarmament de la Societat de Nacions, declarà que, contràriament als que en determinats cirkles es predigüé, els delegats francesos no feren cap oposició a les importants proposicions fetes sobre l'assumpte a la dita Comissió, afegint que els senyors Viviani i Lebun col·laboraren en la forma més cordial en la qüestió del desarmament, amb tots els delegats que donaren mostres de llur desig d'obtenir solucions pràctiques. — Havas.

La resposta d'Alemanya

Paris, 13. — La Comissió de Reparacions ha discutit la contesta a la nota d'Alemanya.

Es creu que se li exigirà el pagament del termini que venç el dia 15 de l'actual, i en el que es refereix a la moratòria demanada, només es pendrà una decisió després de conèixer l'opinió del Comitè de garanties, dictant-se aquella el dia 15 d'agost, a tot tirar. Si la majoria de la Comissió s'inclina per la moratòria, s'estudiarà si Alemanya compensaria la dispensa dels pagaments en espècie, amb l'augment de les prestacions de naturalesa, subministrant també determinades garanties, com, per exemple, la participació en llurs indústries.

Es tractarà també de les mesures a adoptar per al sanejament de les finances alemanyes, tant mitjançant una reforma monetària, com mitjançant la concessió de crèdits.

El problema de les reparacions versarà principalment sobre la repercussió dels pagaments que faci Alemanya sobre la seva capacitat financiera.

El Govern francès apreciarà, en últim extrem, si la decisió presa basta per a salvaguardar els legítims interessos de França. — Havas.

Complot descobert a Montjoie

Dublin, 13. — Les tropes de l'Estat llure han descobert en una casa obesa fa poc començades d'un tunel que havia d'unir la dita casa amb la presó de Montjoie.

S'han practicat tretze detencions. — Havas.

Prevenint la vaga de correus ianqui

Washington, 13. — El ministre de Correus ha participat al President de la República, Mr. Harding, que en el cas que a causa de la vaga dels operaris ferroviaris, s'arribessin a ocasionar greus trastorns en el servei de Correus, seria possible organitzar en el curt termini de vint-i-quatre hores un servei postal realitzat per cinquanta mil automòbils. — Havas.

El còlera a Bucarest

Bucarest, 13. — Als afores d'aquesta capital s'ha comprovat l'existència de cinc casos de còlera asfíctic. Les autoritats han adoptat rigorosíssimes mesures de precaució. — Havas.

Alemanya necessita carbó

Berlin, 13. — El Govern del Reich ha invitat els industrials a adquirir la major quantitat possible de carbó de l'estranger, tant avinent que la seva importació estava exempta d'impostos. — Havas.

La qüestió catalana

RECOLLIM avui, a un altre lloc del periòdic, tres comentaris molt interessants als actes grandiosos d'afirmació catalana, que foren realitzats el diumenge, al Palau d'Art Modern. Són tres comentaris representatius, tres comentaris que sintetitzen diferents sectors d'opinió, que cal recollir i analitzar.

Un d'aquests comentaris és d'ordre íntim, d'ordre familiar, Catalunya endins. És el del nostre benivoluntat confrare *El Pla de Bages*, de Manresa, amb el qual coincideixen essencialment la majoria dels periòdics catalanistes forans. No cal dir com ens plau constatar aquesta coincidència. Nosaltres invitem tots els nacionalistes, tots els catalans, a formar el front únic de l'autonomia de Catalunya, per aconseguir la llibertat de la nostra terra. Nosaltres no farem ni direm res que pugui dividir els catalans. Respectem tots els matisos i totes les diferenciacions del sentiment catalanista, com volem que siguin respectats els nostres. En la batalla per l'autonomia, en la batalla per la llibertat de Catalunya, poden lluitar totes les armes i totes les organitzacions. Totes formen part d'un mateix exèrcit. Ningú no pot endevinar quina d'aquestes armes serà l'instrument providencial de la victòria definitiva. Cal, però, que les accions, conjuntes o isolades, individuals o col·lectives, tinguin totes un objectiu essencial: combatre l'enemic. Si, per error de tàctica o per curtedat de visió, hi hagués forces nacionalistes que s'entretinguessin a destruir les trinxeres ja conquerides per altres forces nacionalistes, sense haver consolidat noves posicions, hi hauria el perill de facilitar la victòria a l'enemic. Entrebancar, com a exemple, una actuació evolutiva, sense tenir forces per a realitzar una actuació revolucionària, és, evidentment, temerari i contraproduent.

Els altres dos comentaris, els d'*El Sol*, de Madrid, i *El Noroeste*, de La Corunya, són comentaris Catalunya enfora, i corresponen a dos sectors diferents d'opinió de les terres d'Espanya.

La posició d'*El Noroeste* és l'única que pot portar una solució definitiva i harmònica del plet català. És la posició cordial, comprensiva, sense rezel i sense suspicàcies. El dia que a totes les terres d'Espanya, o a la majoria de les terres d'Espanya, hi predominés aquesta posició, la qüestió catalana restaria resolta, i ben resolta, immediatament. Veiem, doncs, amb simpatia aquests nuclis d'amics de Catalunya que existeixen arreu de les terres d'Espanya. Hi ha pobles peninsulars que, com Galícia i Euzkadi, tenen plets nacionalistes plantejats en forma semblant a la nostra. Si existeix un objectiu comú, no ha d'haver-hi obstacles insuperables per a una acció comú.

El comentari d'*El Sol* representa un altre sector d'opinió. Dintre la premsa madrilenya, *El Sol* esguarda amb simpatia i amb interès notori les coses de Catalunya. No és un *Imparcial*, ni un *A B C*. Cal fer-li aquesta justícia.

Tot i reconeixent — i agraint — aquesta simpatia i aquest interès de la seva posició, cal intentar esvair encara alguns prejudicis que suren per damunt de la serenitat del seu comentari. Un d'ells és el prejudici separatista. No hi ha cap nacionalisme que sigui separatista *a priori*. A Catalunya mateix no hi ha ni un sol separatista que ho sigui essencialment. Els pobles volen l'autonomia o la independència per a regir llur pròpia vida, per a garantir el lliure desenvolupament de llur personalitat col·lectiva, de llur personalitat nacional. Si Catalunya tingués la seguretat que dintre l'Estat espanyol podria desenvolupar lliurement la seva individualitat, pròpia, la seva personalitat nacional, el seu ésser col·lectiu, no hi hauria a Catalunya ni un sol separatista. Els separatistes ho són perquè estan convençuts que dintre l'Estat espanyol Catalunya no aconseguirà mai desenvolupar lliurement la seva personalitat. El separatisme cal, doncs, combatre'l a Madrid, no a Barcelona, amb fets, no amb paraules. El dia que una organització natural de l'Estat espanyol no posi entrebancs de cap mena al lliure desenvolupament dels pobles peninsulars, no hi haurà a Catalunya ni un separatista. Si persisteix l'organització contra natura que ha portat al divorci absolut entre l'Estat i les nacions peninsulars, aleshores és inútil combatre el separatisme amb les paraules, si amb els fets és mantinguda a Madrid una concepció separatista d'Espanya.

En el fons de tots aquests comentaris hi ha, efectivament, la revisió del concepte d'Espanya. Si Espanya és Castella, és la concresció política de Castella, nosaltres no som espanyols, car és evident que no som castellans. Però, si Espanya és el conjunt viu dels pobles espanyols, cal reconèixer a tots aquests pobles el dret a llur lliure desenvolupament i donar-los els instruments polítics del seu govern propi. Per això, la qüestió catalana no és una qüestió administrativa sinó una qüestió política. I la fórmula d'*El Sol*: «no se ha de dar a Cataluña lo que no se pueda conceder al resto de las regiones españolas», necessita un aclariment fonamental, car, segons com sigui interpretada, constitueix l'essència del centralisme. Nosaltres volem per a tots els pobles peninsulars el mateix que volem per a Catalunya: que no trobin cap obstacle legal en el lliure desenvolupament de llur ésser col·lectiu. És clar, però, que aquest lliure desenvolupament l'assolirà cada poble segons les lleis de la seva pròpia vida, segons el ritme de la seva pròpia natura. Volem aplicar a tots els pobles peninsulars les mateixes lleis, voler unificar el ritme de la vida de pobles diversos, constitueix l'error fonamental del centralisme, l'equivocació radical de Castella. Reconèixer aquestes variacions, aquestes diferenciacions, és l'essència del nacionalisme i és el que dona als pobles capacitat d'imperi.

Les Idees i les Imatges

LA TRAIÇIO

... Hom pot ésser traïdor a la seva pàtria, per acció o per omissió.

Hom pot ésser traïdor, per cobdícia o per despit.

Hom pot ésser traïdor, per excés (en el sentit aberratiu) d'intel·ligència o per excés (també en el sentit aberratiu) de cor.

Hom pot ésser traïdor d'instint (de naturalesa, podríem dir-ne) o per aplicació.

Hom pot ésser, finalment, traïdor a la seva pàtria, per pura fantasia o per pura imbecilitat.

JOSEP MARIA JUNOY

La Bandera Catalana del Districte VI

A l'estatge social de la Federació Monàrquica Autonomista del districte VI, s'ha unit la Comissió encarregada de la subscripció popular per a fer ofrena d'una bandera catalana a la tinença d'Alcaldia del dit districte.

Es va donar compte dels següents donatius:

En Joan Maluquer i Viladot, 25 pessetes; senyor baró de Güell, 25; En Josep Garcia Bermejo, 1; N'Enric Mir i Rosell, 10; En Domènec Soler Tosi, 0'50; En Josep Campaña, 0'50; En Josep Grau Nogueró, 1; En Joan Sentís, 1; N'Adolf Vera, 1; En Modest Vidal Folquet, 1; N'Amadeu Reixach, 0'50; N'Enric Cervera, 2'50; En Lluís Estain, 1; En Manuel Reguant, 2; N'August Argudin, 2; En Gonzal Pérez, 3; En Manuel González Vilari, 20; N'Antoni Martínez Tomás, 1; En Josep Pujol, 1; En Pere Ballenà, 1; N'Enric Sierols, 1; En Ramon Passolas, 0'25; senyoreta Josefina Palleja, 0'25; senyoreta Enriqueta Giral, 0'25; senyoreta Pilar Torres, 0'25; senyoreta Dolores Llansas, 0'25; senyoreta Roser Cebrian, 0'25; En Joan Fabregas, 1; N'Antoni Renato Sastrosi, 0'30; En Josep Comas, 1; En Ramon Vidal Torns, 5; En Josep Maria Nuix, 1; En Lluís d'Argiles, 0'10; En Francesc Pujol, 0'10; En Josep Palleja, 1; Na Maria Torres, 0'25; En Felip Pons Solanas, 5. Total de la primera llista, 119'25 pessetes.

Es va acordar en principi celebrar la remesa de la bandera per al mes de setembre, figurant al programa de festes, entre altres actes, un certamen de Jocs Florals, els premis i temes dels quals s'anunciaran d'aquí a pocs dies, audicions de sardanes a diversos llocs del districte, repartiment de bons als pobres, jocs infantils, etc., etc.

La comissió va acordar oferir dos llocs dintre de la mateixa a l'Ateneu Autonomista del districte sisè, perquè essent aquestes dues entitats, genuïnament de caràcter autonomista, puguin fer l'ofrena en representació del districte.

A molts establiments del districte VI s'admeten donatius.

La Comissió organitzadora va donar un vot de confiança al seu president, senyor Mir i Rosell, perquè es posés d'acord amb altres elements de caràcter autonomista per al major esplendor de la festa.

Poc a poc s'aniran publicant noves llistes de senyors donants.

Per l'ensenyament català

Per a les colònies escolars organitzades per l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana s'han rebut els següents donatius: Pagant les despeses d'un infant, d'En Francesc de P. Uriach, i altres donatius en metllic de la senyora Anna Senyé d'Aymà, N'Artur Bulbena, Miquel Sangenis i d'alguns assistents a l'apat organitzat per la Lliga Regionalista.

El Consell Directiu de la Protectora ha concedit llibres per a una Biblioteca a l'Escola d'En Joan Barceló, de La Bisbal; llibres per a premis al Col·legi dels Pares Caputxins, d'aquella població, i un mapa de les terres de llengua catalana a la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans.

El mal que no té remei

Cada dia es fa més general i profunda la convicció que no té remei la situació financiera d'Alemanya. El marc ha caigut tan avall, que tots els clàssics remeis teòrics d'aquests enfonsaments no poden ésser ara «dicaços». Alemanya va cap a la bancarrota. Aquesta afirmació, que no es gosava a fer, apareix avui freqüentment a la premsa europea.

S'havia confiat una mica en determinats remeis financers: emprèstit internacional, conversió del marc. La possibilitat d'aplicar aquests remeis s'allunya davant les dificultats pràctiques que es presenten. Però ja es diu que són per si mateixos inaplicables al cas actual.

Un emprèstit internacional? Sabem el poc èxit dels treballs del Comitè de Banquers. «Encara hi ha alguns — diu l'«Eco de París» — que parlen de l'emprèstit internacional com d'un gran remei. Ens sembla que ningú no bestraurà diners sobre un navili abans de saber que aquest no està perdut. D'altra banda, fos la que fos la suma bestreta, seria verament possible a l'hora actual l'estabilitzar el marc amb certitud a un nivell qualsevol?»

Una conversió del marc? «Allò que pot rehabilitar una moneda — diu l'«Action Française» — és una conversió; però els vells economistes, que prenen ací llur revenja, ho han sostingut sempre: hom converteix a 50 o 60 per 100; hom no converteix a 1 per 100, i hom converteix només quan es té una caixa de conversió d'or o d'equivalent d'or.»

I doncs? Per a l'«Action Française» el mal no té remei. És inevitable, al seu jutj, la fallida monetària, no solament d'Alemanya, sinó dels països de l'Europa Central.

A. ROVIRA I VIRGILI

Polítiques

EN CAMBÓ

Ahí, a la tarda, va sortir cap a l'estranger. En Francesc Cambó.

Municipi

VISITA

Acompanyat de l'abat de Montserrat ha complimentat a l'alcalde el cardenal anglès Mr. Gasquet, monjo benedictí, i bibliotecari-arxiver de l'Església Romana, que, de passada cap al Brasil, arriba dimarts al matí a Barcelona en el vapor «Re Vittorio».

Amb el senyor alcalde recorregueren la Sala de Cent i les principals dependències de les Cases Consistorials.

LLOCS ON ANIRAN

LES COLONIES ESCOLARS

Per a la direcció i cura de les Colònies Escolars del present curs, organitzades per l'Ajuntament, la comissió ha designat els següents mestres i mestresses:

Colònies de noies. — Sant Joan de les Abadesses, donya Emilia Caldeiron i donya Mercè Ferrés Mallafre; Sentmenat, donya Joaquina Martíez i donya Josepa Lana; Els Arcs de Sant Pau, donya Palmira Vila i donya Gertrudis Roig; Sant Celoni, donya Mercè Ballester i donya Antonia Vilaplana; Montblanch, donya Antonia Francés i donya Matilde Mafiosa; Lloret de Mar, donya Dolores Vila i donya Carme Mañé; Arbúcies, donya Josepa Roma i donya Josepa Casademont; Santa Coloma de Farnès, donya Francisca Domènec i donya Rosa Sánchez; Arenys de Munt, donya Josepa Embarba i donya Mercè Duat; Santa Maria de l'Estany, donya Teresa Iglesias i donya Loret Torrubia; Tona, donya Encarnació Masot i donya Pilar Vuelta; Ripoll, donya Concepció Puig i donya Esperança Font; Hostalrich, donya Eulàlia Soler i donya Anna Subira; Malgrat, donya Anna Genarés i donya Rosa Perin; Falset, donya Joana Mestres i donya Maria Serra; Montroig, donya Piedad Pou i donya Antonia Pagès; Borredà, donya Concepció Puig i donya Josepa Pou; Teià, donya Encarnació Garcia i donya Concepció Vilà Mir; Sallent, donya Teresa Collado i donya Josepa Ribas; Banyoles, donya Antonia Cabré i donya Enriqueta Carbonell.

Colònies de nois. — L'Escola, don Antoni Reixach i don Josep Coll; Bagur, don Josep Figuerola i don Lluís Segú; Palamós, don Josep Rucarcós i don Joan Salvador; Pobla de Lillet, don Josep Fuster i don Josep Guell; Llaveneres, don Josep Bonamusa i don Josep Maria Fors; Vidreres, don Josep Salvador Bech i don Fermí Mateu; Prats de Lluçanès, don Manuel Ballester i don Vicens Santellu; Olost de Lluçanès, don Guillem Boronat i don Florenci Sarraibo; Torredembarra, don Antoni Torres i don Joaquim Basora; El Miracle, don Joan Surós i don Jaume Morera; Llagostera, don Ferran Serra i don Magí Farriol; Abrera, don Basili Hernán-

dez i don Joume Granell; Mieres, don Candi Domènec i don Ramon Montros; Capella, don Abelard Fabrega, don Jesús Sans i don Marcial Margall.

Colònies de pàrvuls. — Borges Blanques, donya Josepa Bringué i donya Neus Pérez; Cardedeu, donya Teresa Prats i donya Elvira Climent; Sant Feliu de Codines, donya Maria Climent i donya Teresa Folch; Peraltà, donya Pilar Caniz i donya Concepció Sabaté; Mura, donya Maria Fernández i donya Carme Rigo; Sant Feliu de Guixols, donya Dolores Arcas i donya Magdalena Vila; Premià de Dalt, donya Consol Torrubia i donya Rosa Palau.

L'IMPOST SOBRE CASINOS ES DESTINARÀ A BENEFICÈNCIA

La Junta municipal de Vocals Associals, en ratificar, en sessió del 6 del corrent, el concert celebrat per a l'administració i cobrament de l'impost sobre casinos i circois d'esbarjo, acordà que la destinació de part del local a fins culturals i benèfics donarà lloc a l'exempció de la part proporcional corresponent a la cuota de l'impost.

L'EMPRESTIT DE L'EXPOSICIÓN

El dia 17 del corrent es farà la subscripció pública de les 80.000 obligacions municipals de 500 pessetes nominals, amb l'interès del 6 per 100, i amortitzables en 15 anys, al tipus del 102 per 100, pertanyents a l'emprèstit per a l'Exposició de Barcelona.

PERQUE NO ES PUGUI FER CAMPANYA CONTRA EL BESTIAR ARGENTÍ

Havent arribat a coneixement del tinent d'alcalde senyor Plaça, president de la Comissió d'Escoxadors i Mercats, que es moren alguns caps de bestiar procedents de l'Argentina, dels que es destinen a carns congelades, ha dirigit un ofici al degà de Veterinària ordenant-li de disposar que pels facultatius que siguin necessaris es dediqui especial atenció al reconeixement dels dits caps de bestiar i que vigilin que els que es sacrificuin per al consum públic reunixin les millors condicions possibles a l'objecte d'evitar trastorns a la salut dels consumidors.

Al mateix temps ha encarregat al director de l'Escoxadors general que el bestiar de tal procedència que es sacrifici d'aquesta classe, surti de dit Escoxadors degudament acondicionat i mitjançant la corresponent guia de trànsit.

Per la seva part, l'administrador d'Impostos i Rendes adoptarà les mesures oportunes a fi que es facin efectius tots els drets i arbitris, inclosos els de matança que ha de rebre l'Ajuntament.

CONTRA LES INUNDACIONS

El senyor alcalde ha indicat a la Direcció general dels Serveis tècnics municipals la necessitat d'estudiar la manera d'evitar les inundacions que es produeixen amb certa freqüència als barris baixos de la ciutat, especialment al carrer de Sant Pau.

VISITES

Han complimentat el senyor alcalde el governador interí i president de l'Audiència, senyor Alvarez Vega, i el president de la Cambra Oficial del Llibre, don Marian Viada i Lluís qui surt cap a Florència.

Els actes d'afirmació catalana

Opinions i comentaris

Diu «El Pla de Bages», de Manresa:

«Després d'unes diades de glòria.

No hem pas d'induir en la vulgaritat de voler ponderar la importància dels actes d'afirmació catalana del dissabte i el diumenge passats, car són prou grans i eloqüents per si sols. Preguntem-ho sinó als enemics de Catalunya i als traidors a la seva causa. Ells us diran, amb el seu asverament i amb les seves malicioses insinuacions, com els dol l'espai de fe que ha demostrat tenir el poble de Catalunya en el seu avenir. Però, més que res, els dol que catalans de tots els indrets de la Patria ratifiquessin una vegada més la seva confiança, la seva adhesió als homes directors de la benemèrita Lliga Regionalista, car tots els homes que alimenten una catalanofòbia més o menys aguda, distressen el seu baix sentiment dient que ells sols van contra la Lliga.

Es això el que hem d'anotar, amb pena: que els homes de la U. M. N. i els exaltats nacionalistes, coincidint en aquest sentiment d'aversió.

Que els traidors odin la Lliga, perquè veuen en ella l'única força organitzada d'una manera eficient per a sortir al pas de la seva acció peribadora, ho trobem natural, car els ha de resultar forçosament dolorós veure com llurs cohejats no els són assequibles fàcilment. Rebaixar-se llepar els peus de l'opressor, renegar de la parla que oïren a la seva mare en el bressol, substituir la santa bandera de les nostres tradicions per una altra del veí, desmentir el nostre himne nacional, per a reverenciar un «minuè» importat d'altres terres, escriure malament el castellà i parlar en «municipal», etc., etc., per a després no poder ésser els amos absoluts de Catalunya, tal com necessiten per fer-la servir de conductor de les seves passions i de les seves cohejades, és un trist paper. Per això ens expellem que la dita gent odi la Lliga, com odiaria qualsevol altra força organitzada que els obstruís el pas.

Que no concebem és que el jovent generosament radical, aquest estol d'homes disposats al sacrifici, malgrat les seves energies, exclusivament a combatre la Lliga. Aquesta actitud és fatalment suicida. Perquè tenint un enemic comú s'ha de perdre el temps lluitant contra els germans? Com es pot explicar el fenomen de què la gent que, per la seva afirmació idealista, hauria d'estar més distanciada, coincideixi en aquest comú instint de combatre a la Lliga?

Si la joventut vol seguir per viarany diferents dels per on van els actuals directores del catalanisme organitzat, que ho faci en bona hora, però que no malgasti les energies que necessitarà per a combatre l'adversari, en voler impedir que els seus germans cerquin el mateix fi per altres camins.

En l'acte del diumenge, lamentàrem una vegada més que els homes irreflexius, plens si voleu de bona voluntat, es convertissin en joguina d'aquells que tenen com a màxima preocupació dividir els catalans per tal de retardar el triomf de la causa que defensen. Tant les paraules dels oradors del diumenge, com les conclusions de l'Assemblea del dissabte, que avui mateix publiquem, són una garantia de què la Lliga segueix un camí amb fe i entusiasme. Per això, l'anotador, que comprèn tots els radicals i totes les intrínseques, té el deure de remarcar la imperiosa necessitat de què tots els catalans, cadascun des del seu lloc, lluitin per Catalunya, pensant sols en derrotar els traidors i els adversaris, car tot altre esforç, ultra ésser estèril és perjudicial. — F.

De «El Noroeste», de La Corunya, reiallem:

«Camino de la victoria. — Los actos de afirmación catalana. — Hasta las más abruptas comarcas de Cataluña, desde los enrisados picachos de las Alheras y las rocosas márgenes del Segre, a la espléndida campiña tortosina y el pintoresco delta del Ebro, todo el principado vibra de entusiasmo y emoción cantando las horas, escasas ya, que faltan para los actos solemnes que realizará la Lliga Regionalista los días 8 y 9 del corriente mes en Barcelona. Todos los indicios, todos los preparativos, todas las señales y augurios coinci-

den en la promesa cierta de una solemnidad y una grandiosidad sin precedentes. La manifestación nacional del 8 y del 9 de julio superará, de seguro, a todas las anteriores, con todo y haber sido positivamente grandiosas e inolvidables.

Y es que el sentimiento catalanista, que no es una moda, ni un deporte, ni una ficción, ni una concepción artificial, sino la conciencia viva de un pueblo, una realidad ineludible y abrumadora, ha arraigado de tal suerte en la entraña del país, se ha fortalecido y difundido con tal vigor y exuberancia, que sobrepuja en poderío y grandiosidad a cuanto han podido sonar los precursores del movimiento autonomista catalán. El catalanismo ha progresado enormemente en extensión y en intensidad durante los últimos lustros. Y si alguien en Madrid o en el resto de España y aún en la misma Cataluña, pudo creerle amortiguado y acaso extinguido por las circunstancias universales que han coincidido con las terribles querellas sociales de que fué teatro Barcelona y con las frecuentes crisis políticas, no tardará en advertir claramente la enorme equivocación que padece.

El catalanismo, lejos de tener en el tiempo un enemigo, cuenta con él como su mejor aliado, su más seguro colaborador, porque la hora de Cataluña no ha pasado ni pasará jamás.

Si en Madrid, y donde quiera que como en Madrid se piense, con el mismo criterio bisoño y contemplativo del propio ombligo, se ha creído que el catalanismo había pasado de moda no había quedado relegado y fuera del curso natural de la vida a impulso de la avalancha sindicalista, el desengaño que les espera va a ser terrible y anonadador. Como si lo anacrónico, lo efímero, lo que sólo afecta a la forma y aspecto de la organización social pudiese prevalecer sobre lo que constituye la esencia, la substancia eterna, el espíritu, la moral de un pueblo! Si los políticos madrileños tuviesen siquiera el instinto de percepción de la realidad, si su retina estuviese en condiciones de recoger la realidad de la vida misma, hubiesen aprovechado este paréntesis de calma en los conflictos sociales, debido a una complejidad de causas, todas notorias, para buscar una solución, o indicar al menos el camino de ella, que pudiese al pleito de la libertad colectiva de Cataluña, espejo en que habrán de mirarse las demás regiones que aspiran a capacitarse como ella para disfrutar de un régimen de autonomía. Pero nada hicieron. Han perdido estéril y temerariamente el tiempo. Como a las vírgenes necias de la parábola, de nuevo les sorprende la visita de la implacable realidad con las lámparas apagadas.

Nada hay, pues, más perfectamente explicable, nada con mayor evidencia justificable que la impaciencia que esta continuidad, esta terca persistencia en la incompreensión y en el desafecto a Cataluña produce en numerosos sectores del catalanismo. Y por eso la Comisión de Acción Política de la Lliga, sobre la que grava una carga enorme de obligaciones y una inmensa responsabilidad, quiere recoger en toda su colectiva intensidad todas las aspiraciones del catalanismo y emplear todas sus colosales fuerzas para realizar una supremacía tentativa a fin de arribar a la solución armónica del pleito catalán.

Nosotros, los gallegos «galleguistas», los que comulgamos con los catalanes de la Lliga en el mismo santo ideal del reconocimiento de la personalidad autonómica de los pueblos capaces de sentirse dueños de sus destinos, seguiremos con el alma asomada a los sentidos, con el corazón palpitante de emoción, todas las fases y vicisitudes de la formidable batalla que hoy se inicia con el acto solemne de la asamblea y con el magnífico «Aplic de Montjuich», y en la que se decidirá de modo definitivo la paz de los espíritus, la fraternidad de los pueblos ibéricos y la tranquilidad de toda España.

La victoria de Cataluña será nuestra victoria. Y un pueblo que se hace digno de ella, acaba por lograrla definitivamente.

«El Sol», de Madrid, diu:

«El voto de paz de Cataluña. — El acto celebrado en Barcelona, ha dicho Cambó en su discurso, es un

aviso a Madrid. Puig y Cadafalch ha sido más retórico. «Expresamos — afirma — a los Gobiernos de España un voto de paz y de hermandad». Acto de paz es en la apariencia, sin duda, el realizado por la Lliga. Sus hombres representativos han puesto en las palabras una gran mesura. Quizá por ello el problema de la autonomía adquiere a los ojos del país todo su justo relieve. En estos momentos la agresividad hubiera sido peligrosa. Al tono en que se plantea la discusión tienen que atemperar sus respuestas los hombres del resto de España y el Gobierno de la Nación.

Si Cataluña no hubiese confundido en el pasado sus aspiraciones separatistas y autonomistas, el acto de ayer tendría la eficacia de acto histórico, cuyas consecuencias hubieran sido fulminantes. La autonomía no es el peligro. El peligro está en la vieja ideología catalanista, que produjo reservas y dudas en el resto de las regiones españolas sobre la sinceridad de sus propósitos. Conceder la autonomía regional, no a Cataluña, a Castilla, a Extremadura, a Vizcaya, a Andalucía, es cosa que merece un estudio detenido. Acaso el programa político mejor articulado lo dió Pi y Margall. La unidad nacional no está en el centralismo espiritual. Si pudiéramos borrar de la historia de Cataluña, la fobia separatista, España, hoy sinceramente, habría acogido los discursos de los hombres representativos catalanes con fervor fraternal.

Nosotros queremos creer y creemos en la lealtad de esas declaraciones. Cataluña, desgraciada de España, no podría subsistir. España tiene un legítimo orgullo en esa región productora, inteligente, laboriosa y sobria que crea riqueza constantemente. Es cosa de olvidar el pasado, construyendo con nuevos materiales sobre sus escombros el porvenir. Esta es la solución. Y ha de ser una solución de carácter general. Es decir, no se ha de dar a Cataluña lo que no se pueda conceder al resto de las regiones españolas. La excepción sería tan peligrosa para Cataluña como para España. Hemos creído siempre en la pujanza del regionalismo. El regionalismo salvará a España, si al implantarlo se hace con acierto. Nuestro periódico es una manifestación viva de este anhelo nuestro. Hemos querido recoger la más débil palpación del más oculto rincón de España. La vibración del país es tan intensa, tan inquietadora, que si nuestros gobernantes acertaran a percibirla, tendríamos por seguro que variarían en el acto el rumbo de su vida.

Lo hemos dicho más de una vez: Madrid no es España. España está desbordada y tiene sed de muchas cosas. Está, además, incomprendida. Para oír bien, para conocer sus anhelos quizá sea el único medio darle una realidad administrativa y política a sus regiones geográficas.

Lo que importa es tener un concepto absolutamente exacto de la autonomía en el siglo en que vivimos. Los pueblos no pueden disgregarse cuando la ciencia los va acercando a través del espacio. Deben administrarse por sí. Cada uno tiene sus problemas característicos y son opuestos sus medios de producción y tributación. Pero por encima de estas cosas materiales está la unidad espiritual, la raza, que es una cosa perdurable, eterna.

La campanya del Marroc

PADRINES DE GUERRA

Es troben reunint al campament de Yazanen (Mellilla), els següents soldats del Batalló expedicionari d'infanteria de la Princesa, núm. 4.

De la primera companyia: Nicolau García Garrido, Mafu García Ruiz, Manuel Giménez Zurita, Pasqual Cayuelas Vázquez, Ramon Esquillo Valero, Manuel Tari Vicente, Andreu Valero Agulló, Francesc Bernad Serrano i Josep Belda Marco.

De la segona companyia: Josep Agulló Soler i Josep Campello Brotons.

De la tercera companyia: Manuel Macià Pérez, Josep Molitó Romero i Antoni Ibarra Vives, Francesc Castañó Gullibert i Manuel Hernández i Muñoz.

D'ametalladores: Eduard Pérez Riquelme, Manuel Medina Martínez, Lluís Anion Ibarra i Josep Serrano García.

Tots aquests soldats demanen padrina de guerra.

Cròniques d'Itàlia

A r e z z o

Arezzo, Toscana, juny.

Arezzo, terra de l'Art i del Petrarca, ja és una altra cosa. Arezzo viu de l'agricultura de la Toscana meridional, de dos grans mercats setmanals i de molta fira anyal. A la nit, en dos o tres cafès, molt concorreguts, hi ha música i gelats. Es toca una peça de concert i el fox-trot d'ara fa dos anys, enormement envellit. Els gestos de les noies denoten la proximitat d'una població gran, de Florència, i les aretines de la nostra època diuen, a la nit, paraules tendres als aretins, en els bancs d'un passeig de platans — passeig que fi-neix, com tot bon passeig d'Itàlia, amb una estatua al Victor Manuel de la Unió.

Aretins i aretines a part, voltem dir que des del moment que el pagès d'aquí es gasta els diners en música i gelats, és que les coses d'Arezzo van bé, la qual cosa ens produeix una veritable satisfacció.

A Arezzo s'ha de veure Pietro della Francesca, que es deia de veritable nom Pietro dell'Pallinolo, i era un pintor errant, com tots els d'aquella gran època. El Pallinolo ha afeccat el cor del convent de Sant Francesc, que avui encara hi ha freres. La importància d'aquesta obra és considerable, sobretot des del punt de mira de l'art modern.

El Pallinolo era un preocupat, com el Masaccio i com el mateix pintor Ocell. No podia dormir pensant en els problemes de la pintura, en la perspectiva, en els problemes de la llum. De l'Ocell es conta que, en morir, la seva dona no pogué obrir els calaixos i els armaris de la casa perquè el seu home els havia omplert de dibuixos, de croquis i d'estudis de tota mena de perspectives, de tota mena d'animals, d'ocells i de besties de somni. El Masaccio era un altre d'aquests. No tenia temps ni de rentar-se ni de mudar-se de roba i anava pel món tronat i fet una desgracia, pensant sempre en la pintura, que no el deixava tocar a terra, i en la realitat, que li feia pessigolles a la medulla.

Aquests tres pintors ens semblen molt acostats a la sensibilitat moderna i de fet desentonen de l'aire ample i sonor del Renaixement. Tots tres són personalitats complexes. Les preocupacions d'ordre general els fan desparar el seu ofici. El Pallinolo era un temperament molt donat a la matemàtica. L'Ocell a la geometria i al somni. La vida i la mort de Masaccio té un aire de misteri, és plena d'ombres i de gestos esquius. Tots tres semblen homes de la nostra època i en tots tres es dona, com en cap altre artista del Renaixement, la nota que caracteritza l'art del nostre temps: la falta de divina facilitat, la desigualtat.

Conta el Vasari, amb el seu llenguatge, que sembla una torrada sucada amb oli i vinagre, que uns freres encarregaren uns frescos a l'Ocell i que el pintor se'n anà a viure al convent. El pintor començà la feina, però els freres eren persones que valien tan pocs diners que el feien morir de fam. Diu que només li donaven formatge sec. L'Ocell s'anà afluixant i no tenia esma ni de contar la seva gran misèria als freres ni de deixar la feina. Però, a la fi, no pogué més, i com si el pintor tingués la culpa de tot i els freres fossin unes bellíssimes persones, Pau Ocell deixà el convent passant per una finestra, com un lladre, i se'n anà a Florència, a refer-se i a Florència, sempre que veia un frere de l'orde del convent que l'havia esmolat de gana, fugia com si fos un facinorós, en lloc d'agafar un bastó i començar amb el frate.

PER LA REPATRIACIÓ

Ahí, a la tarda, un grup bon xic nombros de dones va intentar dirigir-se en manifestació al Govern civil, per a protestar que no siguin llicenciats els reclutes residents a l'Àfrica, que han complert llur servei a files.

Pel carrer de les Certs Catalanes i Rambla de Catalunya es dirigiren a les Rambles, essent dissolta la manifestació per la policia, per no haver sol·licitat les manifestants el corresponent permís.

Els manifestants han declarat que no es donaran per vençudes en l'actitud fins que hagin aconseguit que el Govern atengui llur queixa.

Aquesta inversió del sentiment de la dignitat humana que notem en aquesta anècdota — inversió que do- quim, sobretot, de les rialles que fa el Vasari en explicar-la — es dona ya en el pintor Ocell al costat d'un gran orgull interior i silenciós. Ja gran es tancà a casa seva i començà un quadre, en el qual treballà molt de temps sense ensenyar-lo a ningú. Quan el tingué llest, l'ensenyà a Donatello.

— No m'agrada gens — digué el famós escultor.

D'aquesta feta, li entrà al pintor Ocell una tristesa tan profunda a unes ganes de plorar tan grans, que el mot de Donatello el portà al cementiri, segons el Vasari.

Les «Vite» del Vasari no són pas un monument de crítica d'art massa aguda, des del punt de mira nostra particular, però els mots que dedica a l'Ocell són de primer ordre. El Vasari, quan vol dir que una obra és vivent diu que és morbida. I bé: el Vasari constata admirablement la falta de morbidesa de l'obra de Pau Ocell, i nosaltres pensàvem, en llegir això, que les obres que aquest pintor té al Louvre han estat estudiades i copiades, precisament pels pintors cubistes, els quals diuen de Pau Ocell que és el seu mestre.

No deixa d'ésser curiós el constatar que la branca cubista de l'art modern ve del pintor dels ocells — que per això li deien Pau Ocell. Però encara és més curiós de constatar que tota la branca característica ha trobat una pederia inesgotable en les obres de Pietro della Francesca, i del Masaccio.

L'art modern, en ço que té de profund, de morbos, de malaltís, en ço que té d'especulació psicològica, sembla un comentari dels frescos del Masaccio de l'església del Carme de Florència i dels de Pietro della Francesca a l'església de Sant Francesc de Arezzo. No comparem les qualitats, ara, sinó les intencions. De qualitat, només cal pensar amb l'aire tronadíssim del saló de Tardor de París, per a veure que no hi ha comparació possible. Però la intenció característica, al nostre entendre, és la mateixa. Es podrà dir que el caracterisme es produeix en el Renaixement com a conseqüència d'un maneament del pintor, com un defecte que en la nostra època és la prova més gran — no podent-se donar cap més — d'un valor, d'una qualitat. Però, repetim-ho, de fet, ens trobem davant de dos fets idèntics. De color, Pietro della Francesca i Masaccio arriben a extrems de torbadora modernitat. Matisse i tots els pintors del caracterisme colorístic queden, al costat d'aquests frescos, pintors «and sòda». La constatació s'exagera encara en veure la intensió d'aquests pintors. La ratlla més aguda de Picasso, la que fa rodar més el cap, sembla fracada per una ma morta, sense voluntat, sense vida.

Hi ha a Catalunya una veritable lluita entre els pintors partidaris de fer el viatge a París i els partidaris de venir a Itàlia. Jo, com que no sóc pintor ni crític, que afira feina una; estic per sobre o per sota, com es vulgui, d'aquests prejudicis. Només baig de fer constar que Picasso, per exemple, ha fet més viatges a Itàlia — efectius o imaginatius — del que sembla a primera vista. I Picasso, en aquesta qüestió, pot opinar, perquè coneix els trencacolls de París i no es fia massa de les facilitats de l'art francès, que ell qualifica de manera assatz pintoresca, irreportable en públic.

JOSEP PLA.

L'actualitat social

ELS LITOGRAFS

Es deia ahir que el Sindicat lliure tractava d'intervenir en el conflicte dels litografs de les fàbriques de Nau-na, perquè va afectant de mica en mica als obrers d'altres seccions.

La vaga dels litografs va ser decretada per la seva associació que és titulada «La Solidària».

EL RAM DE L'AIGUA

Avui tornarà a reunir-se la comissió mixta del ram de l'aigua per continuar l'examen de la reglamentació del treball.

DARRERES INFORMACIONS

BARCELONA

La festa del Turó

Anit passada va celebrar-se al Turó-Park el festival a benefici de la Caixa de Germandat de l'Associació Catalana de la Premsa. Va constituir una bella festa, i d'ella en donarem extensa ressenya en una de les vinents edicions. Els pàrquings del Turó-Park es van veure molt concorreguts, posant-se una vegada més de relleu les simpaties de què gaudeix l'Associació. Tots els números del programa van constituir veritables èxits.

El festival acabà ben entrada la matinalada.

Incendi important

CASUAL O INTENCIONAT?

Ahí, a dos quarts d'onze de la nit, es va declarar un incendi al taller de serrar fusta i dipòsit d'aquest material de l'ex-regidor radical Bartomeu Guàrdons, situat a Sant Martí, camí de la Verneda, núms. del 21 al 31.

Uns veïns que es van adonar del foc van fer l'observació que l'incendi havia esclatat simultàniament per quatre indrets diferents.

Donada la veu d'alarma, van ésser avisats els bombers, acudint-hi els del quarter central i després els de la Sagrera, a les ordres del comandant del cos senyor Audet. Malgrat la pressa amb què hi van acudir, els bombers van comprendre allò que hi arribaren que poca cosa podien fer. El foc s'havia apoderat de tot el magatzem, els sostres dels diferents coberts s'havien enfonsat i els badeguers de fusta cremaven amb flames immenses que enrogien el cel en una gran extensió.

Els esforços dels bombers s'encaminaren a salvar un petit edifici del costat del magatzem, aconseguint-ho, amb tot i haver hagut de lluitar amb deficiències del material.

Del magatzem no en van quedar sinó unes quantes parets. La fusta i la maquinària de serrar van ésser reduïdes a cendra en poc més d'una hora.

Tot estava assegurat. Unes línies telefòniques que passaven per damunt del magatzem, van quedar també destruïdes.

El senyor Guàrdons — com havíem dit no fa pas gaires dies — tenia un conflicte amb els seus obrers, els quals reclamaven augment de jornal, no accedint-hi el patró, en la proporció demanada, per ésser època de poca feina.

Es va dir que el conflicte havia quedat solucionat, però en realitat no fou així, i en l'actualitat els obrers estaven declarats en vaga i havien decretat el boicot contra la casa.

El senyor Guàrdons havia estat objecte de greus amenaces a causa del conflicte.

Al lloc del sinistre s'hi van presentar els regidors senyors Escola, Pagès i Roure, el general Arlegui, el suboficial de la guàrdia urbana senyor Luna i altres.

A darrera hora la policia practica-va investigacions relacionades amb aquest incendi.

Agressió

A darrera hora de la nit van disputar per xafareries de veïnat, Emili Valls, de 36 anys, jornalier, i Julia Guillen, de 40, habitant tota dos a les barraques del pati del Carboner.

El Valls va donar un cop de martell al cap de la Julia, la qual, exasperada, entrà a casa seva, sortí armada d'un ganivet, i escometé el Valls, produint-li dues ferides a l'epigàstri i una a la cuixa esquerra.

El pacient fou portat al dispensari d'Hostafrancs, on el metge el va declarar greu, i el va fer transportar a l'Hospital Clinic.

La Julia fou detinguda i conduïda al jutjat, on es doli de no haver mort al seu agressor.

PENINSULA

ESMENA

Madrid, 11, 12:30 matinalada. El senador senyor Azpilicueta ha reprodut en l'articulat de la llei de pressupostos l'esmena sobre exempció de tributs per a les cases que es cons-

truïxin en l'extra-radi, puix ja comissió mixta ha acoblat els dictàmens de totes dues Cambres sobre la llei de reforma tributària ha exclòs del dictamen aquesta esmena, que ja havia estat admesa pel Parlament.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

El despatx de Guerra d'aquesta nit, diu així:

«El general encarregat del despatx de l'exèrcit d'Àfrica, comunica ço que segueix:

Sense novetat als territoris de Ceuta, Tetuan i Larraix.

Al territori de Melilla, un cantiner que tornava de Kaia, ha estat agredit per uns moros, matant-li un ruc al barranc de Huardana.

Forces d'Ichinel i Sepsa sortiren a repel·lir i castigar l'agressió, resultant mort el soldat del batalló de Burgos, Teodor Benlloch.

Les forces de protecció de Zauia Ad Ammar i blocus d'Amsedan, foren tirotejades per l'enemic, resultant ferits lleus, els soldats del batalló de Girona, Domènec Garcia i Feliu Garcia.

Els avions del segon grup d'esquadres, han bombardat Beni-Ulizech, sorprenent la celebració d'un zoco de El Arbà.

Al Penyal de Vélez, aquest matí l'enemic ha fet un dispar de canó, contestant-li la plaça canonejant també un altre emplaçament enemic, per haver-s'hi observat moviment.

Sense novetat en el personal i material.

A Alhucemas, sense novetat.

GESTIONS D'EN DOMINGO

En Marcell Domingo ha celebrat avui una llarga conferència amb el ministre de la Governació.

L'objecte de l'esmentada conferència, ha estat informar el senyor Domingo al ministre, de la situació de la ciutat de Tortosa i de les extralimitacions que s'hi cometien constantment.

El senyor Domingo ha sortit molt ben impressionat de la seva conversa amb el senyor Pintés.

LA CRISI DEL RAM DE CONSTRUCCIO

Ha visitat l'alcalde, en representació dels arquitectes, el senyor Garcia Guera, per a informar sobre la crisi del treball en el ram de construcció.

Opina el senyor Garcia Guera, que no s'han de rebaixar els jornals, ni augmentar les hores de treball. Afegeix que seria perjudicial que es rebaixessin els preus dels materials, si bé, això, ve a ésser una cosa molt complicada.

Creu, demés, que s'ha d'intensificar el treball dels obrers, i fer entre aquests una bona classificació.

També creu que convindria que s'apliqués la llei de 1895, en lloc d'aplicar-se la d'Eixample, i finalment, que seria aventatós gravar més l'impost de solars per a estimular la construcció, i que s'emprénguin les obres d'higienització de les cases.

TOPADA

Dos agents del districte de Palau, que es trobaven a l'estació del Nord, a l'arribada d'un tren, han vist baixar d'un vagó dos carteristes coneguts pel «Marinero» i el «Cachucho».

Han tractat de detenir els carteristes, però aquests s'han escapat aconseguint agafar un tramvia dels que van per la Cuesta de San Vicente.

Per a atrapar els fugitius, els agents han utilitzat un automòbil de servei públic, el qual era conduït per Manuel Azcárraga.

En arribar l'automòbil a la Porta del Sol, ha topat amb el cotxe número 16 de la Societat d'Omnibus guiat per Ubaldo Esteban.

L'agent don Ferran Avila, ha resultat amb una ferida lleu al cap.

També ha resultat amb contusions de pronòstic reservat, l'ajudant del mecànic.

L'automòbil i el cotxe, han sofert desperfectes.

Mentre, els carteristes han pogut fugir.

LA LEGIO

Un periodista ha conversat avui amb el cap dels legionaris, tinent coronel Millán Astray.

Es mostra entusiasmat de posseir la Medalla Militar.

Parlant de la campanya, ha dit que el tinent coronel Ponte ha d'ésser lloretat.

Ha manifestat també que el combat d'Almas fou el més fort de la campanya.

Amb aquest són 51 els combats en els quals ha pres part el cap de la legió.

Les baixes d'aquest Cos han estat les següents:

Morts: un cap, 26 oficials i 292 classes i tropa.

D'aquests 319 morts — dada curiosa — la meitat ho foren a Melilla (159), i l'altra meitat (160) a Yebala.

Els ferits foren: 4 caps, 66 oficials i 1.175 de tropa.

En realitat, la legió consta de 5.700 homes, dividits en cinc banderes i un dipòsit, però de ço que en podríem anomenar forces per al combat, només puja a 3.000.

Per tant, la relació de baixes és de 40 per 100.

Es de notar també que a Melilla el percentatge de baixes d'oficials, fou de 130 per 100, puix batent-se 34 oficials, foren ferits en 58 ocasions.

Però a la legió hi ha quècom més que morts i ferits: hi ha ascensos. Hi ha 15 legionaris ascendits a suboficials, 73 a sergents, 309 a caporals i 141 a legionaris de primera.

Dona la notícia que es faran oficials als legionaris que ho mereixin. Ja ha estat aprovat pel general Berenguer i el ministre de la Guerra.

Té el propòsit de reforçar les tropes del terç mitjançant millora del sou i obrint un esdevenidor als que romanin a la legió.

LES TASQUES PARLAMENTARIES

Les tasques parlamentàries tindran llur final amb el discurs que demà pronunciarà al Senat el general Berenguer, la justificada expectació pel qual portarà a l'Alta Cambra totes les polítiques que es troben a Madrid, havent-se esgotat dies ha les entrades a les tribunes d'ordre que es venien disputant aquests dies prop dels avís de la pàtria per a llurs amistats.

El senyor Sánchez de Toca concretava en aquestes paraules l'expectació amb què es guarden les manifestacions del general Berenguer: «Bon dia per a un quorumi!»

Terminada al Congrés la discussió amb què són esperades les manifestacions a gaudir de les vacances estiuenques, convençuts que la discussió iniciada avui pel senyor Gasset del projecte d'ordenació ferroviària no tindrà una finalitat pràctica.

El senyor Sánchez Guerra, no obstant, ha comentat aquesta tarda al Congrés alguns tants prop dels caps de la concentració democràtica per a veure si es troba una fórmula que porti el projecte a port de salvació.

A judici del President del Consell, es donarà el cas que si el projecte ferroviari no s'aprova, les Companyies usufructuàries el decret que les autoritza per a augmentar les tarifes sense les limitacions i deures a què el projecte taxativament les obliga.

Per a tractar d'aquest assumpte es reuniran demà els caps de la concentració, però en un canvi d'impressions que han mantingut aquesta tarda en un dels passadissos del Congrés han reconegut que per la seva estructura el projecte és un disbarat que no pot aprovar-se, i el en una discussió raonada i aèria s'invertissin més de vint sessions, no és possible que, aclaparat pel temps, pugi aprovar-se un projecte que a judici dels elements democràtics perjudica notòriament els interessos del Tresor.

Per a combatre el projecte han sol·licitat la paraula diputats de totes les fraccions liberals, malgrat que el senyor Gasset ha defensat el vot particular en nom de la concentració democràtica.

Alguna cosa semblant passa amb l'expedient del general Picasso.

El senyor Sánchez Guerra, complint l'ofertament que feu davant el banc blau, el trametrà al Congrés.

SOBRE LA CATASTROFE FERROVIARIA

Aquest matí han tornat de Paredes de Naves el director i el subdirector d'Obres públiques, que anaren a estudiar sobre el terreny les causes que havien motivat la catàstrofe.

El director d'Obres públiques ha dit als periodistes que no podia ampliar més detalls als ja coneguts.

La topada havia estat horribosa, donada la posició del material destruït.

Les causes principals de l'accident són les ja conegudes.

Els dos trens portaven l'hora exacta, però el maquinista del correu asturià, no complint amb el seu deure, en lloc d'aturar-se a l'estació de Paredes de Naves, seguí la seva marxa

fins a topar amb el ràpid galleg en el moment que havia de fer l'encreuament.

ESTIUIG

La duquesa de Talavera, que ha estat al Palau amb el seu espòs, l'infant don Ferran, per a complimentar al Rei, sortirà el diumenge amb els infants cap a San Juan de Luz, on passaran l'estiu.

L'infant don Ferran sortirà alguns dies més tard.

NOTA BURSATIL

Els valors públics es troben avui oferts, baixant la partida de l'Interior quinze cèntims en tancar a 69'35.

L'Exterior i els Amortitzables també desmereixen en llurs respectives còtitzacions.

Els Tresors, sostinguts, i les Cèdules 4 i 5 per 100 en puja.

Molt poc negoci en valors industrials i de crèdit.

Els Ferrocarrils, fluïxos, cedint un enter i mig.

S'accentua la puja dels francs, que passen de 52'40 a 53'60. Els belgues, les lliures, les lres i els marcs, també pugen.

EL TEMPS

El bon temps s'estén a tota Espanya.

La temperatura màxima d'ahir fou 38 graus a Cordova, i la mínima d'avui, 8 a Vitoria.

A Madrid, la màxima d'ahir, 26 graus. La mínima d'avui, 16'6.

Temps probable bo a tota Espanya.

FIRMA DE GUERRA

Nomenant president de la Junta de tàctica al general de divisió don Josep Cavalcanti, marquès de Cavalcanti.

Disposant que el general de divisió en situació de primera reserva, don Lluís de Santiago i Aguirre, cessi en el càrrec de conseller del Suprem i passi a la situació de segona reserva per haver complert l'edat reglamentària.

Nomenant els coronels de cavalleria don Frederic López Perera i Sanz, per al comandament del regiment de caçadors de Talavera, núm. 13, València; don Procopi Pignatelli de Aragón, per al cinquè de reserva, Saragossa; don Frederic Lázaro de Esa, per al sisè de reserva, Burgos; i don Enric Triguero Aguirre, per al de llancers de Borbón, núm. 4, Burgos.

Concedint la llibertat condicional al corregid de la penitenciària militar de Mahó, Josep Vaya.

ENTERRAMENTS

Oviedo. — Amb una hora de retràs ha arribat el tren correu, conduït 13 cadàvers de la catàstrofe de Palència.

Tots han estat col·locats en carrosses.

Presiden la comitiva les autoritats. Nombrosa gentada envia els carrosses.

L'enterrament de Blai Gallardo i Maria Pérez, que feien el viatge de noces quan esdevingué la catàstrofe, es celebrarà aquesta tarda.

A Paredes de Naves ha mort Sixt Arnan, ferit a la catàstrofe.

DE SANTANDER

Santander. — Ha arribat la duquesa de Medinaceli, estantjant-se al Palau.

Els infants Beatriu, Cristina, Joan i Gonçal han estat avui de passeig per la platja.

El príncep d'Astúries i l'infant don Jaume s'han passejat en automòbil per la població i els afores.

La Reina, acompanyada de les duqueses de la Victòria, Medinaceli i Santofia, ha anat, en automòbil, a visitar l'hospital d'Alarba, on arribarà passat demà una expedició d'oficials i soldats ferits que es troben a Madrid.

L'assistència d'aquests expedicionaris anirà a càrrec de germanes franceses de la Caritat, dirigides per la monja espanyola, Sor Teresa, famosa per la seva caritat en atenció de ferits i malalts.

S'han rebut notícies que el vapor «La Vara», de la Companyia Sautland, ha corregut un fort temporal entrant d'arribada forçosa a Tarbels, port anglès del Canal de la Mànega.

Es tracta d'un vaixell de 5.500 tones. Les ones van destruir les portes de les cabines, quedant inundades.

Es van perdre totes les provisions.

A L'ACADEMIA D'INFANTERIA

Toledo. — S'ha celebrat amb la so-

lemnitat de costum, la jura de la bandera del primer any d'aquesta Acadèmia.

En terminar aquest acte, es va celebrar el de la inauguració del Museu Moreno Ortiz, cedir a la dita Acadèmia per la vídua.

Conte notables objectes de la Història militar del segle passat, i precioses obres artístiques.

DETENCIONS

Badajoz. — La guàrdia civil ha detingut a Joan Casado (a) Nino Sagrario, a Rufi Moreno (a) Maragato, ambdós de malíssims antecedents, i a Pere Montiel, crioat aquest del propietari de la Higuera de Llerena, don Emili López, al qual li havien robat 57.000 pessetes.

En poder dels lladres sols han estat trobades 5.000, suposant-se que la resta la tenen enterada.

En un moment de distracció, el crioat va aconseguir suïcidar-se.

VAGA

Sevilla. — S'han declarat en vaga 250 obrers agrícoles de Tocina, per no haver-se'ls concedit l'augment de jornal que sol·licitaven.

El governador ha ordenat a l'alcalde que intervingui en la dita qüestió, cercant la solució.

Encara que els vaguistes es mantenen en actitud pacífica, s'han adoptat tota classe de mesures per a evitar qualsevol alteració d'ordre.

BANDOLER DETINGUT

Linares. — La guàrdia civil ha aconseguit capturar al bandoler conegut per «Pasos Largos».

Quan era portat a la presó, en passar pel poble el bandoler, va intentar resistir-se i es llança a terra.

El públic, molt nombros, hi va intervenir, i demanava la llibertat del detingut.

Amb aquest motiu es van produir alguns escàndols.

A la fi «Pasos Largos fou detingut i empresonat».

DIFICULTATS

Madrid, 11, 2 matinalada. Encara que no s'ha fet públic, el president del Consell topa amb algunes dificultats per a la designació del substitut del general Berenguer en el càrrec d'Alt Comissari d'Espanya al Marroc.

Segueix còtitzant-se com a més probable, el nom del general Barrera, però com que és el propòsit del Govern que romanin a llurs llocs al Marroc, els generals Sanjurjo, Vallejo, Ardanaz i Castro Girona, es recorda que alguns d'aquests generals van tenir diferències amb el general Barrera durant l'etapa del seu comandament a la Comandància de Larraix.

NOTES DE MELILLA

Melilla. — La columna destacada a Yazenan ha efectuat un passeig militar, arribant fins la desembocadura del Kert.

La columna de Mont-Arruit també ha arribat, en passeig militar, fins a les cases de Ben-Chellal.

La posició d'Anvar ha estat hostilitzada pels rebels, no sofrint cap baixa.

De Kandusi ha sortit una petita columna, arribant fins a la posició d'Anvar i tornant sense novetat.

Després de desembarcar al Penyal de la Gomera un important combat, han tornat el remolcador «Ferrolano» i la gasolinera «Fraternidad», portant a bord l'oficial senyor Pujol, el capità d'enginyers, Gómez Retana, el tinent d'intendència senyor Santa Maria i el farista Montoya.

Durant l'embarcament i desembarcament, l'enemic feu alguns disparos sense conseqüències.

Ha estat confirmada la notícia que en els primers dies del vinent mes d'agost, definitivament, serà traslladada a Melilla una sala de l'Audiència de Màlaga.

La delegació del ministeri de Foment ha adoptat severes mesures per a evitar la tala de bosc en el territori de Melilla.

Han causat gran contrarietat les disposicions adoptades per les autoritats franceses d'Uxda, suprimint el match internacional de futbol, en el qual anaven a pendre part equips de Melilla.

El coronel del regiment de Caríola s'ha traslladat al Gurugú, per tal de visitar les posicions.

En comissió de servei ha marxat a Ceuta el caçatorpediner «Burtamant».

Notes de la Generalitat

EL QUE DIU EL PRESIDENT

Ahí al matí es va reunir el Consell permanent de la Mancomunitat. Abans de fer la sessió, el senyor Puig i Cadafalch va sortir al seu despatx per a rebre l'acostumada visita dels reporters.

El president va manifestar que el Consell havia fet constar en acta el seu condol per la mort de l'ex-diputat don Ricard Sempere, l'enterrament del qual va tenir lloc dimecres a Sabadell, afegint com ell havia sentit la mort de l'excel·lent patriota.

També es va acordar dirigir una exposició al president del Consell de ministres demanant que s'estableixi un règim d'equitat entre els soldats que serveixen a l'Àfrica, repatriant els de quota que han complert el temps reglamentari de servei.

Va dir el senyor Puig les diverses peticions que havia rebut en aquest sentit, essent la darrera la d'una comissió de mares que el va visitar durant la seva estada a Figueras.

Iguament es va acordar demanar al capità general i a tots els municipis de Catalunya una nota dels soldats catalans que han estat mutilats a la guerra, amb l'objecte de proporcionar-los bragues i mans artificials perquè puguin seguir treballant, amb l'ajuda dels esmentats aparells ortopèdics.

El Consell ha rebut l'informe dels tècnics referents a la invasió de la llagosta en alguns pobles de Catalunya.

La invasió és petita i no es de moment perillosa, però amb l'objecte d'evitar la propagació d'aquell flagell, se celebrà una reunió a Lleida, que presidí el senyor Sol, per a mirar d'extirpar-la, junt amb el concurs de les Diputacions aragoneses.

Ha estat resolt el concurs per a l'adquisició de material sanitari, i es, per tant, des d'avui, el que posseeix la Mancomunitat, suficient per atacar les epidèmies més corrents.

El primer acord que s'ha pres en trobar-se en possessió d'aquest material, ha estat el d'oferir-lo a l'alcalde de Sabadell, en la qual ciutat hi ha actualment una epidèmia tifosa.

Per fi, va dir el president que el Consell havia aprovat la liquidació del pressupost, la qual serà impresa en els llocs acostumats.

Finalment la ressenya d'aquests acords el senyor Puig i Cadafalch va mostrar als periodistes uns exquisits volums que tenia sobre la taula del despatx. Un d'ells és el que ha editat d'una manera preciosa la Casa Provincial de Caritat, i que conté «Les sentències catòliques del Diví Dant».

En Jaume Ferrer de Blandes. Pertany a una edició de bibliòfil destinada a les biblioteques més importants de Catalunya i l'estranger. És una veritable meravella.

Els altres dos volums que ens va mostrar ben temptadors, també són els que contenen la part que va traduir de «La Divina Comèdia», el que va ésser il·lustrat nacionalista, gran periodista i literat, En Narcís Verdagué i Calles. Aquesta traducció ha estat editada a càrrec de la seva honorable vídua, Na Francisca Bonhemaison.

La presentació és excel·lent; bé ho mereix el treball.

Com deixem consignat, ocupa dos volums de gran tamany.

El senyor Puig, tenint a les mans aquests llibres, ha dit que Catalunya havia celebrat ben dignament amb aquestes publicacions el centenari del Dant.

Els altres volums que ens va ensenyar, són editats per l'I. E. C. Un d'ells és l'Epistolari d'En Milà i Fontanals, que ha recollit En Nicolau d'Olivar, i l'altre, el darrer quadern del Diccionari Aguiló, amb el qual s'acompanyen les cobertes dels quatre volums que hi ha publicats fins ara.

Quan els reporters van sortir del despatx del president van entrar a complimentar-lo els diputats don Enric Ràfols i don Lluís Isamat.

Aquest prengué comiat del president amb motiu de marxar avui a Viladrau, on passarà l'estiu.

VISITA D'UN CARDENAL

De pas cap a Santos (Brasil) ha arribat a Barcelona en el vapor «Re Vittorio» el cardenal Gasquet, benedictí anglès, bibliotecari de l'Església Romana. Visità el Palau de la Mancomunitat on el rebé el President i els consellers. L'acompanyaven al seu secretari particular, el P. Abaf

del Monestir de Montserrat i alguns eclesiàstics i seglars. Visità també l'Institut d'Estudis Catalans i després l'Ajuntament.

ELS SERVEIS TECNICS

D'AGRICULTURA

L'alcalde de Reus ha tramès al President el següent telegrama:

«En començar tractament contra la mosca oliva en camp experimental sota direcció Srs. Matons i Aguiló, Ajuntament acorda comunicar-ho a V. E. manifestant el seu agraïment.—Alcalde, Aguiló.»

VISITA D'ATENCIÓ

Ha complimentat al President el President d'aquesta Audiència territorial i governador interí.

LA LLAGOSTA

El Consell s'ha ocupat de la invasió de la llagosta en algunes de les comarques de la «provincia» de Lleida, prenent nota de la relació, presentada per don Josep Camps, dels Serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat. D'ella resulta que a primers d'aquest mes la invasió procedent del Montgrós, després de travessar el Cinca, prengué la direcció dels erms de Ximenells. Als pobles de Serós, Masalcoreig i Alcarraç arribaren a formar-se petits focus de llagosta, però els danys ocasionats han estat pocs. També als termes de Suchs, Suquie, Ximenells i Vallmanya han sofert un xic la invasió.

Es de temer que malgrat que els vents han expulsat de les expressades comarques la invasió, que ha tornat a traspasar els límits de la «provincia», les restes que hi queden no siguin germen per al desenvolupament del dit flagell en el pròxim any.

SERVEI SANITARI

El Consell Permanent de la Mancomunitat en la sessió última acordà autoritzar l'adquisició de material sanitari per a completar el ja existent en els diferents establiments que posseeix la Mancomunitat dedicats a aquest fi benèfic.

El material al·ludit és el següent: Dos laboratoris portàtils, cinc polvoritzadors de vint litres, deu polvoritzadors de deu litres, cinc encaixadors de cinquanta litres, divuit Formidagena, dos carros botes, tres estufes a vapor fluint, tres estufes locomotives grans, tres portabollidors, un pavelló Döcker, de 24 per 6 metres, quatre auto-camions per al transport de material sanitari i ferits.

ELS SOLDATS DE QUOTA

El Consell Permanent de la Mancomunitat, en vista de la petició formulada pels pares dels soldats de quota, que serveixen en l'exèrcit d'Àfrica i han complert el temps reglamentari de servei a files, perquè siguin repatriats, ha acordat dirigir una exposició al Govern, en la qual tenint en compte la naturalesa de l'assumpte, segons la qual el que afavoreix als uns perjudica als altres, circumscriu-se a l'estudi estricte i legal de l'assumpte, demana al Govern que se serveixi disposar la repatriació dels dits soldats de quota que han complert el temps reglamentari de servei a files, i que si la repatriació té lloc parcialment aquesta es faci per l'ordre que els cosos respectius foren enviats a l'Àfrica.

Els fonaments legals en què s'apoya la Mancomunitat són que, malgrat les circumstàncies iniciades pels successos de juliol de 1921, no ha deixat de concedir-se prorroques als minyons del dit any i d'ampliar els dels anys 1918, 1919 i 1920; en què el cupus de l'any 1921 no es demana complet, sinó que se'n deixa un apart important com a cupus d'instrucció i que al disposar-se ultimament la repatriació de part dels soldats de quota d'Àfrica es llicencia, en canvi, tots els de la península, i si havien cessat les circumstàncies que reclamaven l'ingrés dels uns a files també havia d'apreciar-se i fer-se objecte d'igual mesura als altres.

LES «SENTÈNCIES CATHOLIQUES DEL DIVÍ POETA DANT»

Els Srs. Rafel Patxot i Jordi Rubió han fet present al President d'un exemplar de la reproducció en facsimil de les «Sentències Catholiques del Diví Poeta Dant» de Jaume Ferrer de Blandes, que la Biblioteca de Catalunya i la Fundació Concepció Rabell i Cibilis, Vídua Romaguera, han publicat en commemoració del Centenari del Dant, facsimil fet sobre l'exemplar que la Biblioteca de Catalunya posseeix d'aquest raríssim llibre, que fou imprès a Barcelona en

1545. S'ha fet una única edició de 100 exemplars numerats en paper de fil, fabricat a mà i amb filigrana especial, que seran repartits entre les Biblioteques més importants nacionals i estrangeres, i no es posaran a la venda.

Aquest llibre d'exquísida presentació, s'ha imprès i enquadernat als tallers de la Casa Provincial de Caritat.

En virtut de l'acord pres pel Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya, i havent-se complert el que disposa l'article 29 de la Instrucció de 24 de gener de 1905, s'assenyala el dia 24 d'agost de 1922, a les dotze del matí, per a l'adjudicació en pública subhasta de les obres de reforma de l'edifici destinat a «Acondicionament Textil», a la Universitat Industrial de Barcelona, sota el tipus de 55.103'17 pessetes, import del pressupost de contracta.

La subhasta se celebrará segons els termes previnguts en la citada Instrucció, en aquesta ciutat, al Palau de la Generalitat de Catalunya, davant del president del Consell Permanent o del conseller en el qual delegui, i amb assistència del diputat provincial que designi el Consell i del Notari que autoritzarà l'acte.

S'adjudicarà provisionalment a l'autor de la proposició més avantatjosa entre les admeses.

Els plecs de condicions facultatives, particulars i econòmiques, el pressupost, la Memòria i el projecte de les obres objecte d'aquesta subhasta, estaran de manifest al Palau de la Generalitat de Catalunya, Departament d'Hisenda, tots els dies feiners, de deu a dotze del matí, fins el de la subhasta.

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes de la secció de Comptes Municipals:

Dictàmens proposant l'aprovació dels comptes municipals de Fonollosa, Sant Mateu de Bages i Santa Maria de Palautordera, corresponents a l'any 1918-19; Montmany, Oleselles, Sant Feliu de Torelló, Sant Pere de Torelló i Santa Coloma de Gramanet, corresponents a l'any 1919-20.

Dictàmens d'aprovació dels comptes Carceraris i de Laboratori del Partit d'Arenys de Mar de l'any 1919-20.

Dimecres es féu a Sabadell l'enterrament de don Ricard Sempere, ex-diputat de la Mancomunitat, constituït una gran manifestació de dol. En el dol hi figurava don Ramon Picart, que portava la representació dels presidents de la Mancomunitat i Diputació, i els diputats don Domènec Fajó i don Joan Bosch.

Les colònies de La Protectora

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana té la satisfacció de fer públic que el distingit patriota En Lluís Plandiura, ha pagat, en nom dels seus tres fills, Francisca, Carme i Antoni, les despeses de tres infants de les Colònies que la dita Associació organitza, essent això un exemple que haurien de tenir en compte molts dels nostres compatriotes.

Demés, hem rebut l'import de les despeses d'un infant, del senyor Miquel Regas, i un donatiu del senyor N'Antoni Alonsó.

El Consell Directiu de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, corresponent a una iniciativa de la Comissió de Foment, s'ha dirigit a l'Ajuntament de Barcelona, sol·licitant que la comissió de Colònies Escolars, destini, almenys, una quantitat a subvencionar dues colònies formades amb deixebles de les Escoles Catalanes Gratuïtes, cooperant així als esforços que fa la Protectora per a organitzar-ne les més possibles, per ser impropriedat que una Corporació Popular barcelonina, vetllí només pels deixebles de les escoles municipals i de l'Estat.

Borsa de París

4 per 100 Interior Espanyol	000'00
4 » 100 Exterior »	000'00
Accions Nord d'Espanya	604'00
» Alacant	592'00
» Andalusos	000'00
Renda russa 5 per 100	000'00
» 4 1/2 per 100	000'00
Brasil 4 per 100	000'00
Banc Espanyol Rio Plata	415'00
Renda francesa 3 per 100	57'70
Accions Rio Tinto	1.465

Els exàmens de la nostra Escola Municipal de Música

Superior

Presentats 4. — Excel·lents: Juli Miró Alzuria.

VIOLONCEL

Preparació superior

Presentats 3. — Excel·lents: Joan Aldrich Martrà i Josep Trotia Milán.

Superior

Presentats 6. — Excel·lents: Albert Muntaner, Nuneira, Josep Torra, Saia, Gabriel Rodó Vergés i Francisca Subirana Marsil.

MANDOLINA

Grau superior

Presentat 1. — Excel·lent: Clara Sabater Pellicer.

ARPA

Grau mitjà

Presentats 2. — Excel·lents: Enriqueta Cuadros Cuni.

ORGUE

Preparació superior

Presentat 1. — Excel·lent: Miquel Francolí Vidal.

Superior

Presentats 2. — Excel·lents: Carles Pellicer Boulanger.

FLAUTA

Preparació superior

Presentat 1. — Excel·lent: Francesc Reixac Ballester.

CONTRAPUNT I FUGA

Ultim curs

Presentats 2. — Excel·lents: Josep Carbonell Tortós.

HARMONIA

Ultim curs

Presentats 8. — Excel·lents: Josepa Tomàs Llunell, Carme Vela Berdeguer, Lluís Alsina de la Quintana i Joaquim Serra Corominas.

Els programes d'exàmen dels alumnes del grau superior de piano foren els següents:

Assumpció Pla Juan: «Tocata i fuga» de S. Bach; «Sonata XXVI» de Beethoven; «Andante spianato» i «Polonesa» de Chopin; i «Concert en sol menor», de Saint-Saëns.

Concepció Pericas Pla: «V suite anglesa» de S. Bach; «Sonata XXVII» de Beethoven; «Andante spianato» i «Polonesa» de Chopin; i «Concert» de Grieg.

Rosa Planell Riera: «II Partita» de S. Bach; «Sonata XXXII» de Beethoven; «IV balada» de Chopin; i «Variacions simfòniques» de C. Franck. Blanca Sancho Prades: «Concert italià de S. Bach; «Sonata XXVI» de Beethoven; «Fantasia» de Chopin; i «IV Concert de Saint-Saëns».

Ramon Salsas Blanch: «Preludi i fuga en do» de Bach-List; «Sonata XXIII» de Beethoven; «Fantasia» de Chopin; i «Concert en mi bemoll» de Beethoven.

I el d'En Carles Pellicer (superior d'orgue): Improvisació sobre un tema donat, 6 estudis de Beethoven; «Fantasia i fuga en sol menor» de S. Bach; «Sonata en fa menor» de Mendelssohn, i «Choral número 1» (mi major), de César Franck.

Aquests programes darrers ens han semblat sobretot interessants de reproduir, perquè donen la mesura de la capacitat dels alumnes que finalitzen els cursos de piano i orgue i demostren, ensems, l'orientació de l'Escola, que en les altres assignatures ha imposat també, dins l'ordre de dificultat de cada grau, uns programes igualment ben orientats.

Es un orgull per a la ciutat tota el poder lloar sense reserves les tasques educatives de les nostres institucions municipals de cultura. L'Escola Municipal de Música té una força i ben significativa popularitat, i tant el nombre creixent d'alumnes com els resultats que d'any en any s'obtenen demostren la seva vitalitat i la seva importància. Al director i a tot el professorat la nostra ben efusiva enhorabona.

L.

Superior

Presentats 19. — Excel·lents: Assumpció Pla Juan, Concepció Pericas Pla, Rosa Planell Riera, Blanca Sancho Prades i Ramon Salsas Blanch.

VIOLI

Grau mitjà

Presentats 4. — Excel·lents: Albina Madinabettia Arizaga.

La Joventut Nacionalista de la Lliga

Junta General

LA SESSIO

La sala d'actes de la Lliga Regionalista complien, dimecres, a la nit, els seus de la Joventut Nacionalista, desitjosos de normalitzar, tan ràpidament com fos possible, la marxa de l'organisme a fi que sigui instrument eficaç en pro de l'alliberament de Catalunya.

A un quart d'onze, En Francesc Cambó ocupà la presidència, dirigint seguidament la paraula als reunits.

PARLA EN CAMBÓ

En primer terme féu constar, el senyor Cambó, que ocupava aquell lloc en nom de la Comissió d'Acció Política de la Lliga, per a resoldre el cas anormal que havia provocat l'última Junta Directiva en dimitir, i no acudir a la Junta general a fi que aquesta elegís qui havia de continuar el mandat. No tenint la Joventut assenyalat el camí normal, conformes als estatuts, ha de constituir-se i això és el que s'està fent.

Però, abans — va dient la il·lustre personalitat — permeteu que us faci unes quantes consideracions.

Es molt de dordre la crisi última que s'ha produït a la Joventut, però el que ha passat pot esdevenir un bé si s'aprofita l'ocasió d'un desprendiment per a actuar.

Per als que portem la direcció de la Lliga havia estat durant anys la marxa de la Joventut, més que de preocupació, de desapro. Té l'organisme una completa autonomia en els estatuts, però la llibertat era encara més gran en la realitat, no havent-se exercit mai el vet que assenyala l'estatut. Malgrat això, portava una actuació esmortida i d'aquesta manca d'actuació va sortir la crisi última; perquè, quan no es treballa, de la culpa pròpia se'n acostuma a acusar els altres. Amb pena hem vist que no tenim substituïts.

La Joventut ha de desenvolupar-se en plena llibertat i treballant d'una manera permanent en tasca de propaganda, no volent fer ni de personatges ni de definidors: cosa que fins fora ridícul perquè no escou als joves.

Fins ara la propaganda que s'ha fet ha estat esmortida, reduïda a les eleccions, i encara prenent els directors la iniciativa. No obstant, Catalunya espera la propaganda ferma a fer, i el deure dels que porten un moviment és el de treballar i prosseguir el camí.

La propaganda oral ha d'ésser sobre punts concrets, seguint cicles que es poden canviar cada tres o quatre mesos, provocant així col·laboracions d'altre gent. Per exemple, es podrien donar conferències sobre història, les quals, després, podrien ésser substituïdes per una divulgació del que ha d'ésser una ordenada tribulació, i després canviada per una campanya assenyalant els inconvenients que porta a Catalunya el no tenir un govern propi; és a dir, fer-se un veritable qüestionari els fruits del qual podrien formar el cos d'una petita publicació i alguns opuscles. Els temes generals de propaganda tenen l'inconvenient de servir només a l'audàcia i a la banalitat.

Per a la tasca concreta es trobaran molts voluntaris. També és necessària la propaganda escrita, puix avui s'escriu poc perquè la gent ho entengui i s'ho puguin assimilar. Hi ha hagut fins ara més aviat una tendència a recollir-se en cenacles, en capelletes per a prodigar-se elogis mutus. Per a l'obra de la feina concreta es trobarien quotes de socis protectores de gent determinada que hi ajudarien. Molts dels joves que ara han marxat tornaran, i, treballant vosaltres de ferm, no solament els atraureu sinó que arrossegareu una gran part de la joventut no enquadrada avui encara en el marc de la nostra organització.

Fa 25 anys que els mateixos portem la direcció de la Lliga; i el no poder associar-hi altres elements és fins per a nosaltres una extorsió i una pena, ja que els homes, no són eterns, i, abans que la mort els emporti, ve la fatiga que no els permet treballar.

Té també una grossa importància la propaganda escrita, que és la que va més de dret a conquerir la classe obrera. El treballador rep pocs papers a casa i els ensenyaments que se li donen els medita i en treu el

seu fruit. En aquest aspecte de catalanització s'ha fet únicament el que ha realitzat la Lliga i cal prosseguir-ho.

Quan vosaltres éreu joves anàvem pels pobles a glossar la «Doctrina Catalanista» d'En Prat de la Ribera i En Muntaner, i un cop havíem acabat de parlar en fèiem una escampada fent-ne tirar una edició de 100.000 exemplars. Penseu que la «Doctrina Catalanista» és avui tan actual com aleshores, i que es podria reeditar.

En Prat de la Ribera deixà també una «Història de Catalunya» que és també un model de resum i breuetat. La classe obrera el que primer sent és la història, i de mi puc dir que en el meu esperit causa molta impressió l'anada dels almogàvers a Orient ressenyada per En Victor Balaguer, i la Història de Catalunya de l'Aulestia i Pijoan. La Història d'En Prat podria reeditar-se i glossar-la en conferències.

Està bé intervenir en les eleccions, però cal més que es faci l'altra obra.

El que cal també és que us sentiu joves. Penseu que al món hi ha dues menes de gent: els que fan les coses i els que les critiquen. Els joves les heu de fer, les obres, i després els vells ja exercirem la funció de la crítica per a guiar-les.

El senyor Cambó acabà dient que assegurava que la Comissió d'Acció Política mai seria un destorb per a l'obra de la Joventut.

Les al·lusionadores paraules del leader foren rebudes amb una ovació.

LA NOVA JUNTA DIRECTIVA

Constituida la Junta general, el senyor Cambó demanà que l'acompanyés a l'estrada algú de la Joventut.

A proposta del senyor Ferrer-Vidal (Agustí), foren designats unànimament els senyors Puig de la Bellacasa i Trias de Bes.

Immediatament es va procedir a nomenar la Junta Directiva.

El senyor Figueras Dotti donà compte d'una candidatura que s'havia format, previ un canvi d'impressions. Fou votada per unanimitat.

Entraren a formar la Junta, doncs, els senyors:

Lluís Puig de la Bellacasa, Josep Maria Trias de Bes, Eduard Aunós, Miquel A. Fargas, Eugeni Giral d'Arquer, Josep Maria Blanc, Armand Carabén, Josep Maria Gich, Josep Codolà, Josep Maria Ginesta i Joan Vidal i Salvó.

El senyor Cambó, un cop hagué ofert al senyor Puig de la Bellacasa la presidència, abandonà la sala, efusivament acomiadat.

Represa la sessió, En Puig de la Bellacasa pronuncià un breu parlament proposant començar immediatament la feina i constituir-se en seccions.

Alguns socis aportaren iniciatives.

De moment, s'acordà crear les següents comissions:

«Propaganda oral».

«Propaganda escrita».

«Relació amb les Joventuts Nacionalistes de Barcelona».

«Relació amb les Joventuts foranes per a la defensa dels interessos justos que es vegin perseguits».

«Per l'ensenyament català».

I sense res més remarcable, es va donar la sessió per acabada, passant la nova Directiva a constituir-se.

El Congrés-Exposició de tècnica de l'edificació

La Junta, organitzadora del Congrés-Exposició de Tècnica de l'Edificació, que s'ha de celebrar en els Països de l'Art Modern i Industrial del Parc de Montjuïc, es va reunir últimament a les oficines de l'Exposició Internacional d'Indústries Elèctriques, sota la presidència del tinent d'alcalde don Víctor Blajot, per a assabentar-se dels treballs de preparació que s'estan portant a cap activament i per a pendre acords encaminats a assegurar el millor resultat del que haurà d'ésser, sens dubte, important manifestació d'una de les interressants branques de la tècnica.

Van pendre possessió del càrrec de vocals de la dita Junta, recentment designats a l'efecte per l'alcalde, els regidors En Juli Marial i En Lluís Bosch-Labrids, els quals expressaren el seu propòsit de coadjuvar entusiàsticament a l'èxit de l'Exposició.

Atenent a la forma en què es farà la construcció del Palau Industrial, semblant a l'actual, anomenat de l'Art Modern, en els quals s'haurà d'instal·lar l'Exposició de Tècnica de l'Edificació, es va acordar fixar la data del 28 d'octubre de l'any 1923 per a la inauguració oficial.

Es va aprovar el plan d'instal·lació dels diversos grups en què es dividirà l'Exposició, així com els treballs preliminars efectuat fins al present per la ponència especialment encarregada de l'organització del Congrés, la qual es proposa invitar especialment a totes les corporacions de caràcter tècnic i científic de l'estranger, així com aquelles personalitats que més s'han distingit en les matèries de què s'ha de tractar en la dita Assemblea.

Actualment s'està confeccionant el cartell anunciador, degut a un distingit artista, el qual serà profundament fixat per totes les grans capitals d'Europa dintre breu temps.

Així mateix seran repartits aviat exemplars dels estatuts i prospectes informatius a tots els industrials nacionals i estrangers relacionats amb el caràcter de l'exhibició, a fi que puguin formalitzar al seu degut temps la corresponent inscripció.

L'Aplec Automobilista de Montalegre

Hi ha molta animació per assistir, diumenge vinent, a l'Aplec Automobilista a Montalegre.

El nombre cada dia més notable d'automòbils i la manca de llocs i diades assenyalades per a aplegar-se ha suggerit la idea d'instituir, per aquest i successius anys, aquesta festa, que serà, a l'enssem, en honor del gloriós Sant Cristòfol, Patró dels automobilistes.

El lloc en què se celebrarà no pot reunir més atractius: entre els hectòmetres dos i tres del quilòmetre set de la carretera de Badalona a Mollet, i a 500 metres d'altitud, no lluny de Barcelona, dominant d'una part el mar i tota la costa llevantina, i de l'altra tota la magnífica planúria del Vallès i les serrallades catalanes (Montserrat, Montseny, el Pirineu, entre moltes altres), Montalegre té perspectives esplendides i paisatges formosíssims. I s'hi frueix una temperatura molt agradable tal és el lloc escollit per a l'Aplec Automobilista.

Els actes que hi tindran lloc, seran per l'ordre següent:

A dos quarts d'onze del matí, missa solemne a la capella de La Conreria, fent el panegíric del Sant Patró el Rm. don Salvador Pibernat, rector de Sant Feliu de Capentellès.

Tot seguit de la funció religiosa, benedicció dels automòbils que es presentin.

Concert per una Banda a la gran plaça de La Conreria.

A les cinc de la tarda, benedicció i inauguració de la nova «Font de Sant Cristòfol», que s'ha construït en terrenys de la Colònia Bosc, tocant a la carretera de Badalona a Mollet.

Acabada la cerimònia, nova benedicció de cotxes, que durarà fins a les sis, remenent-se un exemplar dels Golgs de Sant Cristòfol, mitjançant almoïna.

Teatre de la Comèdia

En el Teatre de la Comèdia, de Gràcia, la companyia Claramunt-Adrià inaugura la temporada amb una funció a la memòria del malaguanyat Ventura Rodríguez.

La inauguració de la temporada al Teatre de la Comèdia va tenir lloc amb un ple a vessar.

Popular i benllogada és la companyia catalana Claramunt-Adrià, i el seu gest de dedicar la funció inaugural a En Joan Ventura Rodríguez, li va guanyar una nova simpatia.

En Ventura Rodríguez, com varem dir aquí mateix fa poc, amb motiu de la seva mort sensible, en plena joventut, era en la vida catalana de la barriada un element que, per les seves bondats i activitats múltiples, es fa enyorar. Si aquesta enyorança entre els seus companys i amics fa néixer continuadors, serà el millor record que podrà tributar-se-li i el millor respecte a la força humil de la seva obra d'home contemporani.

Algunes obres seves es posaren en escena, entre aplaudiments. Va tornar al públic gracienc, al qual s'hi eren sumats altres assistents significats, a complaure's amb «La dona de gel», i «La revolta social», i la bonhomia i fraternitat d'En Ventura Rodríguez, per bé que invisible, era present entre tots.

La benedicció d'una senyera

A La Pobla de Lillet

Vila muntanyenca, a 900 metres sobre el nivell del mar, La Pobla de Lillet veu néixer al costat seu el riu Llobregat, la gran artèria del treball a Catalunya.

Catalanesca de bona fei i plena d'espiritualitat, la simpàtica vila no ha pas quedat enrrera en el ressorgiment de l'ànima nacional: rica en cançons, ha organitzat un Orfeó, compost de més de cent cantaires, que, amb poc més d'un any d'existència, han fet un pas de gegant vers la perfecció en la música, sota la batuta del seu director mossèn Carles Garcia. Suària ha celebrat una festa magna, amb motiu de la benedicció de la seva senyera, que li va regalar don Marc Viladomiu i Na Pilar Portabella, rebent, amb aquest motiu, l'esmentat Orfeó, com si diguéssim el baptisme oficial, per més que ja era ingressat a la Germanor dels Orfeons de Catalunya.

Resseguim amb pes lleuger els actes de la gran festa poblatana, tota encesa d'entusiasme i amarada de patriotisme.

L'ORFEO

Es una secció autònoma del Foment Catòlic de Falgas.

Donava el seu primer concert per la diada de Reis de l'any 1921; pel juny del mateix any, en un romiatge al Santuari de Falgas, conqueria les simpaties de tota la comarca, i pel setembre, amb motiu d'haver cantat a Viladomiu Nou la missa nova del seu company doctor Josep Rotllant, obtingué un èxit falaguer, que bé es féu mereixedor de la promesa d'una senyera per part dels padrins del celebrant, don Marc Viladomiu i Na Pilar Portabella, com també d'una corbata que imposaria don Josep Viladomiu, en record de la diada.

LA SENYERA

Artística i rica, bé pot figurar a primer rengle de les existents a Catalunya.

Sobre un fons barrat, s'hi destaca, brodat, l'esout de La Pobla, reproducció de l'existint al costat de l'Evangeli de l'altar major de la parròquia; rematada per unes faixes de vellut blau, on es llegeix el nom de l'Orfeó. Al revers hi és brodat el segell del Foment Catòlic. Tota ella és una obra excel·lent, que fa honor als tallers de La Providència, de Barloña, que l'han confeccionada.

La corbata, obra també dels tallers del carrer de Cucurulla, fa partit amb la senyera; hi són brodats l'escut de Catalunya i la creu de Sant Jordi.

LES FESTES

Hi van concórrer gran nombre de forasters i invitats, entre els quals hi havia el mestre Pecanins, en representació de la Germanor d'Orfeons, que fou rebut amb un llarg aplaudiment dels orfeonistes. Vingueren també altres companys i representants d'entitats germanes, entre elles la Gerència i Direcció de l'Asilant, Cases Antigues, Pujol, Costa i Ferrer, i molts altres representants d'entitats de les conques dels rius Ter i Llobregat.

Com a preludi de les festes fou encesa una monumental foguera, havent-hi ballades de sardanes a la Plaça del Fort, que puntejaren bona colla de dansaires.

A l'endemà, en desvetllar-se els veïns, trobaren els carrers guarnits amb profusió de serpentes i aixecada a la Plaça de la Vila una magnífica tribuna amb un fons amb les quatre barres i rematada per una garlanda de boix.

Per la carretera de Ripoll arribaren, amb autos particulars, els senyors padrins i alguns invitats: sortiren a rebre'ls els orfeonistes (abillats les noies, per primera vegada, amb l'escacient mantellina blanca), la Directiva del Foment Catòlic i l'Orquestra i una gran gentada.

Després, l'Orfeó anà a Casa la Vila, ajuntant-se a la corrua falaguer de cantaires l'Ajuntament en ple, autoritats totes i els senyors padrins, dirigint-se a l'església parroquial, on es celebrà solemne Ofici, cantant la Secció d'homes i nens la «Missa del Contenar de Balmes», de mossèn Romanu; «Oh Sacrum convivium», de Viadana, i «Tedeum», de Sancho Marcaro; corresponent a la secció de senyores la part de cant gregorià, dirigit pel xantre de Berga mossèn Jaume Freixa, i la part d'harmonium pel director de l'Orfeó Bergadà mossèn Marian Miró. Bení la senyera el doctor Rotllant, i Jigué un bell

sermó el senyor paborde mossèn Agustí Graell, ànima de tota l'organització de l'esmentat Foment Catòlic.

En fer ofrena de la senyera a l'Orfeó, al portal de l'església, fou saludada amb un aplaudiment per la gentació que omplia la plaça.

Imposada, que fou la riquíssima corbata per la senyoreta Viladomiu, cantà l'Orfeó, amb vibrant entusiasme, «El cant de la senyera», del Mire Millet, i, acompanyada per l'orquestra, tres sardanes del Mire Morera, finalitzant tan bell acte amb el cant de «Els Segadors», que el poble en massa ovacionà, descobrint-se tot hom.

A la una fou acuradament servit per les cases Vilalta i Pons, un esplèndid dinar al local del Cine Llobregat, assistint-hi 180 comensals, tant com n'hi cabien al local, que era el més gran de La Pobla.

A l'hora del xampany s'abrandaren els entusiasmes en llegir-se un telegrama signat per don Marc Viladomiu i Na Pilar Portabella, els quals no van poder assistir a la festa per impediments de força major, representats, però, bellament per llurs fills.

Cal esmentar que l'epíleg a l'acte del dinar fou una manifestació latent de nacionalisme, car en tots els brindis, que foren molts, hi brollà l'ànima nacional, amarada de cristianisme i de sentiment poblatà.

El mestre Pecanins llegí un discurs admirable, interromput a manta vegades per un espetec d'aplaudiments. Aquell «bon cop de cor i bon cop de cante» del mestre el recordaran pla bé eternament els cantaires poblatans: era la veu de la germanor d'Orfeons qui parlava per boca d'En Pecanins, i era per això que fruíem amb les seves paraules els sentiments de tots els milers de cantaires de la Patria.

L'Ajuntament féu promesa allí mateix d'una corbata en record de la diada única fins ara a La Pobla.

Fins aquest acte entusiàstic amb el nostre himne nacional, que cantarem a peu dret tots els assistents, a l'instància del mateix batlle, amb el cant dels Golgs de Nostra Senyora de Falgas i amb visques a Catalunya, als padrins i donants de la senyera, als Orfeons, als mestres i al catalaníssim alcalde popular de la nostra vila pirinenca.

A la tarda, el F. C. Pobla obsequià a l'Orfeó amb un partit selecte de futbol, en el qual lluraren llurs habilitats els dos primers tims del mateix.

Al vespre, l'Orfeó desgranà un autèntic concert, atrevit pel treball i vàlua de les obres que integraven el programa i pel poc temps de vida que compta aquest Orfeó del cor de les muntanyes pirinenques. Les veus de les noies eren fresques i regalades, com l'aire i l'aigua d'aquells climats; la dels homes, robusta i rítmica, com els elements de natura d'aquell país paradisíac. La interpretació de les obres, acomodada a les possibilitats i a la perícia del mestre-director mossèn Carles Garcia.

La concurrència fou tan nombrosa que es pot ben dir que allà, en joies col·lectivitat, s'hi aplegava tota La Pobla.

A mesura que el programa s'anava descabellant creixien els aplaudiments entusiàstics, i unes solistes (molt gentils), perfilaren melodies exquisides i nostrades. Aquell violí de «La mort de l'escola», del príncep de la polifonia catalana, fou tan bellament cantat, que ja semblava més del cel que de la terra moridora. I també ens féu sentir aquest Orfeó una característica ben suggestiva: un «Al·lujà» (adivino de Nadal), popular poblatana, que ens captivà poderosament l'atenció i que per la seva estructura melòdica i rítmica és de les cridades a repopularitzar-se per tota la Catalunya cantadora.

Fini el concert de tres parts amb propines i cançons bisades amb l'himne nacional català i tots els concurrents a aquesta festassa sortiren altament complaguts, traspuant la joia d'una diada viscuda que sempre més quedarà gravada a la memòria i al cor d'aquella gent senzilla i franca, hospitalària i generosa.

També als que hi forem invitats i assistents ens edificà el record d'aquella diada solemne celebrada en aquell reconet de món de La Pobla de Lillet, on l'enyor ens farà tornar aviat.

LLETRES I LLIBRES



Josep Carner

Traductor

DE MOLIERE ET DE LA FONTAINE

Sota aquesta epígrafe, «La Provençale Latine», ha publicat l'article següent:

Durant le dernier quart du XIX siècle et les premières années de celui-ci, les lettres catalanes ont fait leurs humanités. C'est grâce à un intelligent effort de traduction et d'assimilation des meilleurs ouvrages antiques et modernes que le génie naturel des écrivains contemporains s'est acquis la discipline et l'instrument dont il avait besoin pour s'exprimer parfaitement. Chacun d'eux est imitateur et traducteur, avant de faire œuvre originale. Ils ont en cela suivi la bonne — on peut même dire l'indispensable — voie: les lettres, comme les arts, comme toutes choses humaines, vivant nécessairement d'imitation. Cela n'est pas toujours allé sans quelque excès et quelques faux pas: dans cette «fureur d'assimilation», qu'expliquait bien son âge, la jeune littérature catalane a pris parfois de forts mauvais modèles; mais cet engouement passager pour certaines formes du romantisme ou du post-symbolisme n'a pas empêché les types éternels de prévaloir. Voilà la langue assouplie, enrichie; la pensée toute chargée d'antiquité; le ton accordé au sentiment mesuré; nuancé, suivant le rythme et les délicatesses d'un esprit qui connaît les hommes et qui goûte leur société.

Maragall, le précurseur, le père de la poésie contemporaine, avait donné une version catalane des Hymnes homériques et de la Nècte de Mistral. Carles Riba a traduit l'Odyssée, l'Anabase de Sophocle, une partie de l'Iliade, en même temps que les poèmes d'Edgar Poe, Maria Antonia Salvà, les Hies d'Or et Mireille; Josep Carner, un Conte de Noël de Dickens, Vilas Marner de George Elliot, quelques histoires de Mark Twain, à côté des Contes Cerveaux de Villiers de l'Isle Adam, de La Fontaine et de Molière.

Le poète le plus divers, le plus aimable, et le plus discret peut-être, de Catalogne, en même temps que le plus épris de fantaisie allée, n'était-il pas celui que la grâce française devait toucher particulièrement? Nous savons bien que sa première inspiration est née du commerce de nos meilleurs écrivains et que sa merveilleuse élégance en est toute nourrie. Mais aurait-il cherché la ses écoles s'il n'en eût déjà trouvée la voix?

Quoi qu'il en soit, le poète et le traducteur s'éclairaient mutuellement, et l'on sent bien, à lire les deux parties de son œuvre, que nul mieux que Josep Carner n'aurait pu transposer en catalan le Bourgeois gentilhomme, le Malade Imaginaire et les Fables. Car ce ne sont pas là traductions ordinaires, mais transpositions véritables et presque créations. Dans Molière, le ton bourgeois, qui sent son terroir tout proche encore; dans La Fontaine cette exquise ironie, cette résonnance populaire du langage, que la politesse française atténue mais qui ressort dans le texte catalan, sont rendus de manière admirable. Il ne faudrait pas croire que l'accent y soit en rien paysan. L'énorme travail linguistique auquel nous avons fait allusion, a conduit la langue à ce stade que nous pourrions appeler le «civilisme» — pour user d'une expression bien catalane. Elle est urbaine et bourgeoise déjà, alors que nos dialectes méridionaux de France sont encore (sauf de rares exceptions individuelles) campagnards.

Dans les trois pièces de Molière, qui sont en prose, il suffisait au traducteur d'une profonde connaissance des ressources de l'une et de l'autre langue et du maniement délicat de la sienne propre. Mais, pour mettre en vers catalans les vers inimitables de La Fontaine, en suivre les rythmes divers (et si peu hasardés) rendre le ton et les nuances; pour reproduire enfin, dans chaque fable, le mouvement général du morceau, commandé par des raisons aussi impérieuses que subtiles, il fallait que le sens aigu d'un poète, encore affiné par une certaine parenté d'esprit, en découvrit le secret. C'est ce qu'a fait Josep Carner. Il ne saurait y avoir

de version plus exacte, et plus catalane à la fois, de ces soixante fables, choisies parmi les meilleures du plus français des écrivains français. Il va de soi que maint catalanisme a remplacé maint gallicisme, qu'un vers ici ou là est allongé ou raccourci, et un mot changé; le dessin est partout celui de l'original, l'accent le plus intime, l'esprit, qui court sous le vers comme le sang sous la peau, l'accent, l'esprit même de La Fontaine. Le personnage est un, son habit diffère seul. Josep Carner a réussi unes des choses les plus difficiles qui soient.

Et quel plaisir pour un cœur français de voir ainsi pénétré le goût de sa race et passer, en dehors de chez lui, rang des anciens que l'on imite et qui fécondent sans cesse l'un de ses poètes qu'il doit préférer!

Pierre ROUQUETTE

COMENTARIS

ELS AFRANCESATS I ELS INDISCIPLINATS

En els quatre anys i tres mesos, comptant de l'11 de desembre del 1909, que els francesos ocuparen Girona, veiem en l'honorat i equànime llibre de Carles Ràhola «La dominació napoleònica a Girona», com els francesos administraren les nostres coses, generalment amb una «politesse», un bon sentit d'articulació, i en alguns punts, amb un encert esmenador, com mant senyor no desistiria menys en els seus apoderats.

Es clar que en l'obra sona la qualificació «afrancesats» envers alguns d'aquells mestres ascendents.

La paraula «afrancesat» ens ha mogut a pensar; i havem pensat això:

Esser afrancesat a posteriori, és: procurar conèixer amb els francesos, quan, contra la dominació llur no hi havia defensa immediata possible sense gran risc d'imprudència, ens sembla una actitud, ben cert, menys pecaminosa que la d'aquelles altres catalans d'aleshores, que també treuen el nas en el llibre, negant-se a cooperar o a obeir les disposicions dels dominadors que eren en elles mateixes essencialment virtuoses, caritatives i salubres al bé d'allò que de pàtria ens romanien. Aleshores, com tantes vegades, no fou encara la INDISCIPLINA el nostre pecat més greu?

La mateixa indisciplina que adés i ara, avui que no estem pas sota l'estat francès, fa escatainar els afrancesats a priori. Aquesta mena d'AFRANCESATS, si que serien, al meu lleial entendre, els veritablement maculats d'indignitat i de baixa servitud.

VOLUM V (ARTICLES) D'OBRES CATALANES DE MIQUEL S. OLIVER. — Il·lustració Catalana.

L'Oliver d'aquest volum abona la personalitat que al marge dels anteriors havem anat apuntant, i en les «Dialectals», les seves primeries literàries, ens sembla veure-hi una curiosa afinitat amb l'Emili Vilanova o el costumista mallorquí En Gabriel Maura.

Com articulista, dintre del catalanisme, hi trobem l'home amant en copiar el cas suggestionador (sovint un cas quotidià i pintoresc), i que sabia escollir la frase cànica.

En articles sobre literatura (vid. pàg. 41) tenia felices hores de crítica objectiva i fiscalitzadora; i era, arreu, el ciutadà culte. Quan ens guia pel bosc de l'èpica de Valldemossa, hi ha aquest ciutadà que també fou un dels prínceps de la millor literatura de «tourisme».

Aristòcrata pel seu fons espiritual, per l'art de dir, i bastant per la seva ideologia, mai no el veiem acalar-se a cap incondicionalitat envers un determinat estament.

I també fou un dels més dotats per a fer circular les frescos estimulants de la modernitat entre full i full de les peces marçades d'arxiu, que és una virtut d'home de lletres com d'home de món.

DEL VERGER DE MARIA. Cants i Flors per als infants. — De Mossèn Xavier Maria Piassa, pvr. — Estampa d'A. Ventura Altés. Tarragona.

En la innocència del maig, el prevere tarragoní ha sentit com una burla dels rücs del menestral Clavé, com un rajolí de les cèl·liques canturries de Mossèn Cinto, yora la font i sota els arbres frequentats del col·legial excursionista o del chorista, no gaire egèrgics de literatura ni de geni, com antany. I s'ha posat a rimar:

L'oreig frescal satura
l'ambient de dolça flaire;
i el cor bateja amb força
quan rep els glops primers.
Que dolça l'alehada
que creua la pinada;
que passa arrau de mates
de romanins i espigols
flairants i remellers.

... bé:

Tens per joies de tes trenes
els estels del cel blau;
per qui et cantí nit i dia
angelets del Paradís.
Per peanya del teu sol
el trespol del firmament,
raigs de sol, reflex de lluna
que et somriuguin dolçament.

PUBLICACIONS DE L'INSTITUT DE ORIENTACIÓ PROFESSIONAL

Els «Anals» del mes de desembre, d'aquest Institut, formats de treballs dels senyors Ruiz Castilla, doctor En Lluís Trias de Bes, doctor N'Emili Miró, doctor J. M. Lucena, doctor Carles Soler Dopfi, i el fascicle de l'enginyer senyor Tallada. «L'organització científica de la indústria» ens infonien aquella satisfacció davant coses devotament austeres, purificades i utilitzades segons llei. Jo crec que aquí hi ha la mena clàssica d'avui. S'ha dit que el clàssicisme no és cosa que torni per quant era fill de circumstàncies coincidents que tampoc no es repeteixen. Però el clàssicisme pot haver transmutat cap a les ciències. Fides és l'enginyer en mig de la fabrica. L'operador vestit de blanc en la clínica clara com un cel, estilitada, amb les eines guspirejants que tassen la sang i disellen entranyes per a refer vides.

Clàssicisme que ens oreja el pensament, aquest esquema escarot i sòlid de la distribució del treball en una indústria, aquestes fitxes de fabricació i de treball, i els gràfics de fabricació, en els quals, cada moment es pot saber l'estat de la fabricació de una peça determinada; l'ordre intallable en el taller de les eines; l'estudi de la valoració del salari; neta tendència a l'ordre, l'economia de forces, i la major dignitat de tots els components humans de la producció. I la manera com en el Laboratori psicotècnic, o mèdic-antropomètric, la respiració, el pols, la pressió arterial, la visió, són comprovats en els fenòmens que el treball mot o promou, per mitjà d'instruments de prova o de registre d'una finesa admirable, i com sobre aquestes proves coneixem les aptituds especials per a un ofici, de cada subjecte, i podem seleccionar, establir malversades fatigues, i entrenar-nos en el treball i en el descans. Tot això és clàssicisme d'avui, i un grup dels seus artistes té per Acadèmia l'Institut d'Orientació Professional.

LA FRANCE A GENES. Un programme français de reconstruction économique de l'Europe. Par Celsus. — Plon Nourrit et Cie. Paris.

Obrà d'ample coneixement en l'exposició dels fets, d'ample abast en el programa de reconstrucció.

Ocupa l'interès de l'autor el desbalament europeu que és la brota de la guerra. La desproporció entre importacions i exportacions; els mercats desapareguts i les cooperacions romputes per emicollament de països; ruptura de solidaritats econòmiques que han isolat unes nacions d'altres o els grups entre ells d'un mateix país; el monopoli de l'estat a Rússia; el conflicte dels valors monetaris; la desproporció entre la capacitat productiva i l'afany d'activitat nova; i l'eventualitat de col·locació; les competències substituïnt les cooperacions... cada fet i cada nació segons ella, són repassats per Celsus amb un escurpall i totalitat, dels quals aquí no en donem pas idea.

En el programa reconstruït és interessant el que diu sobre Rússia, i el projecte de divisió del treball, cada país segons el que convingui a l'equilibri total, que s'imposa a l'Europa nova.

Celsus no creu massa en l'eficàcia de la conferència de Gènova per ella mateixa. Els problemes són molts i caldrà resoldre'ls amb la cooperació i l'entesa dels grans grups i els petits grups entre ells, en una mena de conferència constant, múltiple, cordial i serena.

Es un llibre que cal llegir sencer.

ELS JOCS FLORALS DEL MALIGNE XXIX

La vidua, vivint sola, havia triat els convidats d'aquell dinar, que bé podriem dir-ne de prometatge, amb un seny discret: un seu germà hi representava l'assessor masculí de la família, el meu Benjamí amb els seus pares la institució viva i completa, com uns padrins de prometatge, dues noies amigues la il·lusió i la perspectiva; i jo, portant-hi aquella que un dia el meu cor triava, una mica de l'aurore del Parnàs, ja que la de les terrenals divinitats era escampada arreu.

No és endebades si retrocedim fins a la taula del convit; és per a enllairar bé les coses.

La mare del meu Benjamí, contra l'etiqueta que en aquests casos més aviat separa els d'un mateix sostre per acoblar-los segons càlcul d'afinitats o compensacions, havia demanat privadament a la vidua que no li treïes el fill del costat; i, sempre atenta, amb aquell deix una mica trist de dama de gran cort festejada de l'experiència, va mostrar una reserva digna envers el senyor Vernet, aquell «home estrany», com li deia, i que li havia transmudat el fill.

Qui coneix de temps una persona arriba a llegir-li les paraules a la cara. Així, quan la vidua hagué fet aquella afirmació: «Un sol Déu al cel, i un home a la terra», en una dilatació de llum en els ulls i un començament de somriure a la galta del meu Benjamí, vaig llegir-hi aquesta frase: «Del que acaba d'afirmar aquesta senyora, ja en parlarem una altra hora».

L'aquesta hora vingué. L'endemà d'aquell convit, tal com la seva mare m'havia anunciat, a casa el meu Benjamí s'enllestia l'endrega i l'equipatge per al retorn imminent a Barcelona. I va semblar que ell, desficiós, volgués aprofitar les acaballes.

El senyor Vernet i jo sèiem al pati de la fonda, voltats de les hortensies, sota la frescor del velar; un gat es fregava pels nostres turmells; allargats en una sesta indolent. Era migdia. Un picar volenterós d'enclusa semblava que tingues ofici de no deixar ensopir del tot l'aire, i de la sala propera esbatanada, la del piano, on als vespres es ballava, venia una conversa, un xic vehement, però en veu confidencial, de dos que festejaven. De cop, amb aquell gambar de cadell pujà els cinc esglaons que donaven al carrer, el meu Benjamí. Encara vaig tenir temps de fitar-lo; posant una seriositat afectuosa al volt dels ulls, com dient-li: «Home; creu la teva mare; passa de llarg». Però ell ja era allí, ja ens escotellava amb el seu somriure intel·ligent sense dir mot, com solia fer amb nosaltres, ja es mig ageia en el balancí. Era l'impant la sol·licitat forta ofegant la voluntat. Tots l'hem sentida, sobretot als vint anys, envers una persona o un lloc. Jo no podia pas dir-li ni fer per manera, que se n'anés.

Dins seu el follet desficiós anava trempant la sageta. Sorrirem a parlar del convit de la vidua i de l'alba de felicitat del senyor Vernet i l'arc del seu pit no pogué aguantar-la més.

— El que em va semblar inexacte — començà, com qui no hi toca — és aquella afirmació (ja m'ho deixarà dir, senyor Vernet). «Un sol Déu al cel, i un home a la terra».

Pensem-hi, senyors; no deixa d'ésser vidua, i promesa. Més exacte hauria estat: «Un home a la terra, i un altre al cel». — I es mirava el promès, esperant l'efecte.

Ell, d'una revolada, prengué el gat que li havia pujat als genolls, i, cínic, sense una paraula, el tirà a la cara del jove.

Per sort la bèstia reflicà sobre el seu pit i no en patí sinó la roba. Fou un desfer-se'n, i acostant-se al seient de l'egregi intrús, amb la cara esbar-

rellada, com uns tremolins violats que li bellugessin entre carn i pell, i un esgarriament dels ulls, donar-li una bufetada.

El galant home es posà en peus i s'agafà al meu Benjamí; li reia la cara d'una manera ambigua, i amb l'ale arrau de la del jove, qui el mirava irat i forcejant, li digué: — Poncella d'home, es veu que ja no et recordes d'aquell vespre. — Però amb un aire que no s'entenia si allò anava a ésser una joguina o una escomesa. No es conegué sinó quan, apretant-li simplement la nuca amb tres dits de la mà dreta, amb la indiferència a mitja veu que es comana un gos, digué aquestes cinquena paraules:

— A terra, jèn. —

Veïrem el meu Benjamí, retorcent-se, amb un bel tremolós ressonant-li a la gola, deixar-se anar a terra com qui demana treva d'un dolor inquantable, o com qui sentís les flames que li arboren la roba i d'instint es llançés a terra per a apagar-les.

Quan s'alçecà, amb la cara obscurida de calfreds, gairebé plorava mentre amb el puny enfellonit amenaçador dels impropis contra el senyor Vernet, tot fiant-se a la sala propera. Allí, invisible, encara el sentírem gemegar i alenar fort amb una tremolor d'ira o de dolor.

— No es recorda amb qui se les feu — feia el gall il·lustre, asseient-se dispendent, tot desengonant els dits de la mà, i amb l'altra espolcant-se d'esma la solapa.

Un quart després veïrem sortir el meu Benjamí de la sala, i decidit, enter i sense mirar-nos, baixar els esglaons cap al carrer. Jo estava abal·lit. El senyor Vernet dels algunes cosa; jo m'entenia el que.

— A la tarda vaig entrar a casa del jove. El pare, com sempre, rialler i folgat; la mare, amb una reserva, com si em repts amb l'ombra de la cara.

— Donya Mercè — feia jo, obligat d'aquella presència — pateixo quan el veig que s'acosta. Però ja no hi puc res. —

— No pateixi més — em sortí a ca-mi ella — Ens en anem avui cap al tard. Aquest noi està pertorbat. Vol desafiar el senyor Vernet.

— On és? —

— Aquí, al camp de tennis. —

Vaig sortir-hi. Ell, deixant la raqueta, em vingué a trobar. Movia el muscle dret amb un gest una mica nerviós, o més aviat balb. I sense preàmbul, feu:

— No ho creu vostè que és l'únic remei per a treure'm la ràbia de dins? Ell injecta foc a les venes amb la mà. Però aquest corrent que et tomba a terra, abusant-te, no hi arriba, rà pas a la punta d'una espasa. Amb una bona fulla a la mà estarem tant a tants. —

— No saps amb qui tractes — vaig insinuar.

— Prout raons! Ara mateix hi anem, amb vostè. —

— Espera demà i el desafies per tel·lón — vaig fer jo.

Però ja m'havia agafat e braç. Li vaig notar una pressió sumorta, com d'una mà impediada.

— No ho veus, criatura que tens la mà balba? Tots t'estimem. Estima't tu també. —

Dins la casa, entrà a la seva cambra; en sortí posant-se l'americana; i despenjà el capell, com si fes tard a un sarau. Però la seva mare, braços oberis, li privà el pas. Ja es pot suposar l'escena. La mare implorant i plorant; jo, no era d'aquest món. Vaig obligar-lo a seure; ell s'hi volia resistir, però va doblegar-se, despendrat. El pare, rialler, dela.

— Com us ho preneu! No m'heu cret gran cosa, fill meu, de la teva temeritat — i allargant-li una copeta de la taula on estava prenent cafè — Té; pren aquesta copeta de rom i mulla d'idees. —

Fins mitja hora abans de la partida no vaig deixar-los. El meu Benjamí encara es dolia de l'espallat i d'unes formigors a la mà, com si aquell home estrany li hagués mal·lmes o enverinat l'arbre de vida.

Un dia, mesos enllà (ja hi arriba-rem), en el lit de mort del jove, vaig sospitar que l'egregi intrús, amb la pressió dels tres dits a la nuca, havia marcat aquella joventut malaguanyada amb el segell de la mort.

Deu ens ajudi a guardar-nos de les males companyies.

Josep LLEONART

O-S-O

LES TERRES CATALANES

LLEYDA SABADELL

(Conferència de les 9'45 de la nit)

Ahí es va calar foc a una finca de blat del terme de Castelló de Farfanya, propietat de Na Concepció Cases Jurnet, cremant-se 121 garbes. Com a suposat autor, ha estat detingut Josep Camps, veí d'Os de Balaguer, com la mateixa propietària.

— Ha desaparegut de Bosost, el veí Felip Peremartí Auné, de 21 anys, suposat-se que s'ha ofegat al riu Garona.

Per més que s'ha cercat, no han trobat el cadàver.

Anava impenit, usant crosses, i tenia el costum d'anar a asseure's vora el riu.

— Ha estat detingut a Cervera el veí de la dita ciutat, Ramon Canosa Savall, per insultar grogriament les germanes Pilar i Dolores Saulera Felip, de 24 i 21 anys, respectivament.

— A l'Espluga Calva s'ha començat la construcció d'una línia d'energia elèctrica per a servir els pobles Fullella, Omellons, Omells de Nagara, Vallbona de les Monges i Sant Llorenç i la seva comarca.

La línia serà de 30 quilòmetres.

— Diumenge jugaran un partit de futbol, el Reserva del Club Esportiu Europa, de Barcelona, i el Joventut I. C., de Lleida.

VALLS

Ha quedat constituïda a la nostra ciutat la Junta Delegada de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, sota la següent forma:

President, Enric Ribé Fàbregas; tesorero, Rafael Martí Roig; secretari, Pere Batalla Andreu, i vocals, Francesc Plana Sardà, Miquel Mandolí Santori i Pau Juncadell Queralt.

— El vinent diumenge tindrà lloc al teatre Principal d'aquesta ciutat la conferència a càrrec de l'eminent doctor Agell, director de l'Escola d'Indústries Químiques de Barcelona, que ens parlarà de la mosca i els seus perills.

Serà il·lustrada amb projeccions.

— En el veí poble de Vilavella va morir la bondadosa senyora donya Isabel Gulu i Ardèvol, mare política del term nacionalista el nostre bon amic don Antoni Boada Dalmau.

Trametem a la seva família el més sentit condol.

— Es dona com a segur que l'Ajuntament es preocuparà aviat d'anar a la reforma dels gegants.

Ja convé i bo seria que es fes aquesta reforma abans d'arribar la festa major, ja que aquells dos personatges, en sortir al carrer, no honoren gaire la ciutat.

Ara el que convé és que la reforma es faci amb una certa cura, i no es confiï a qui no tingui competència per a realitzar aquesta obra.

Artistes meritisssims tenim a Sabadell, que de confiar-s'els farien segurament un exquisit treball.

— La Junta de Sanitat ha repartit a totes les cases de la ciutat fulles que contenen abundosos consells encaminats a aminorar en el possible la infecció que hi ha actualment.

— El vinent diumenge se celebrarà, amb gran esplendidesa, a la parroquia de Sant Felu, la festa de la Verge del Carme.

El sermó ha estat confiat al Pare Isanda, d'aquest Col·legi d'Escolapis.

— Amb motiu de la inauguració de la seva senyera, el cor La Nova Estrella ha celebrat una bella festa, a la qual hi han pres part algunes entitats corals de Sabadell, Barcelona i altres poblacions de Catalunya.

— Els diaris d'aquesta ciutat han dedicat sentides necrològiques a la memòria del que va ésser popular industrial i benemèrit patrie don Ricard Sempere.

— Han estat confiat els sermons de la festa major d'enguany a l'il·lustre orador sagrat P. Josep Maria Pijoan, jesuïta de la Residència de la Capella del Reial Palau de Barcelona.

— El Pomei de Joventut Arrahona està treballant en l'organització d'uns Jocs Florals.

GIRONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Segons va comunicar ahir el Consell Permanent de la Mancomunitat, ahir va arribar a Pals el doctor Gras, amb una antífica, posant-se d'acord amb els metges de la població, i recollint aigua per al seu anàlisi.

— Demà jugaran al Camp d'Esports els primers equips de l'Europa i de la Unió Esportiva Gironina.

— Amb l'expres d'aquesta tarda, ha passat en direcció a França, En Francesc Cambo.

Les festes majors

A PALAFRUGELL

Durant els dies 20, 21, 22 i 23 del corrent celebrà aquesta vila la seva lluita festa major, havent-se contractat ja algunes cobles orquestres per a amenitzar les variades festes.

El Club «3 x 4 i picu» ha contractat la Principal, d'aquesta vila; el Circol Mercantil, la Principal de La Bisbal; el Centre Fraternal, la Selvatana, de Cassà de la Selva, i el Casal Popular, la Barcelona. Demés, els cafés dels senyors Vil·la i Reig han contractat també als Tzigans Planas.

Les festes d'enguany prometen vestir una importància i un lluitament de molts anys no igualades.

L'afluència de forasters es va notant cada dia més.

— Per al dia 2 d'agost, ha disposat la Direcció General d'Obres Públiques, la subhasta de la reparació i explanació dels trams de les següents carreteres: De Madrid a França, quilòmetres 706 a 712, amb un pressupost de 95.201'89 pessetes. De Santa Coloma de Farnés a Sant Joan de les Abadesses, quilòmetres 61 al 73, amb el pressupost de 97.482'62 pessetes. De Besalú a Roses, quilòmetres 27 a 45, amb el pressupost de 96.404'50 pessetes.

— Està vacant la plaça de Dipositiari del municipi de Ribes de Freser, dotada amb 500 pessetes anuals, podent-se sol·licitar dins el terme de quinze dies.

— Ha estat elegit per a presidir la Cambra de Comerç de Sant Felu de Guixols, don Narcís Garcia Vernis.

— Divendres, el Grup Excursionista Gironí, celebrarà una reunió general extraordinària, per a tractar de la petició feta per l'Atletic Foto Club d'entrar a formar part de la primera antitit com a secció de Futbol.

La Secció Artística del Grup Excursionista Gironí, ha obert una Exposició de pintures i dibuixos a les Galeries dels Belles Oficis.

— A la sessió de l'Ajuntament es van acordar les següents propostes: Quedar assabentats de la comunicació del F. C. Barcelona, agraïnt les atencions rebudes en el seu viatge a Girona; deixar bancs i taulells amb les degudes garanties per a la festa de l'Atletic Foto Club; rescindir el contracte de tributació de la Unió Esportiva i procedir a la forament del local; construir una part d'acera a l'Hospital, amb el pressupost aproximat de 3.340 pessetes; designar al senyor Soler, vocal de la Comissió Mixta i autònom de les Colònies escolars.

MALLORCA TARRAGONA

(PER CORREU AERI)

Ciutat de Mallorca, 13 de juliol.

Els fets de Manacor

A dos quarts d'onze del matí d'ahir es va constituir novament, al saló d'actes de la Casa Consistorial de Manacor, el Tribunal del Jurat, per a continuar la vista de la causa instruída contra els 65 processats pels successos ocorreguts en aquesta ciutat el dia 20 de maig de 1930.

L'animació era encara major que el dia anterior.

Oberta la sessió continuà l'interrogatori dels processats, tots els quals negaren llur participació en els fets.

Compareguren després els senyors don Antoni Ferrer i don Antoni Pello, metges, i els professors d'Instrucció primària don Sebastià Pello i don Bartomeu Esteva. Digueren que havien examinat a diversos processats en aquesta causa, menors de 15 anys, entenent que estaven mancats de discerniment per a poder apreciar l'abast dels fets que es realitzaren la nit d'aleshores.

Després declararen els testimonis, fent-ho en sentit favorable als processats.

Arabada la prova testifical del senyor fiscal, el president, en vista de l'hora avançada, suspengué la vista per a continuar-la avui dijous, a dos quarts d'onze del matí.

Falta solament l'examen dels testimonis aportats per la defensa.

Del resultat negatiu de la prova practicada i de les impressions recollides després de la sessió, es considera com a probable que el senyor fiscal, un cop sentits els testimonis de la defensa, modifiqui les seves conclusions, retirant l'acusació que té formulada en contra dels processats.

El telègraf a Formentera

Duen d'Elvisca que a la veïna illa de Formentera s'estan fent grans preparatius per a les festes que se celebraran per a solemnitzar la inauguració del servei telegràfic.

Els formenterers estan animats dels millors desigs per a donar a aquest acte el major esplendor possible; no desmentint tampoc a preparar una rebuda digna de la nombrosa excursió que anirà a l'illa germana per identificar-se en tan faust esdeveniment amb l'algria d'aquells simpàtics il·lencs.

No se sap encara la data de la inauguració del dit servei, però així que es conegui s'organitzarà per

(Conferència de les 9'30 de la nit)

El Parc d'Intendència anuncia per a últims d'agost un concurs per als subministres dels articles d'immortalitat consum que puguin necessitar-se als Parcs de Lleida, Tarragona, Reus i Tortosa.

— A la processó del Carme que se celebrarà diumenge, hi assistiran els Pomeis de Joventut, atentament invitats per senyor prior i la Comunitat.

Els nois portaran barretina i les noies caputxeta blanca.

— Ahir estigueren a Tarragona alguns membres de l'Automòbil Club, organitzant la cursa Trofeu Armand, per al primer de novembre.

— El dia 22 l'Ajuntament de Gratallops pagarà les finques expropiades per al ramal de la carretera de Masca a Vil·la Baira.

— Els dies 17 i 18 es faran les conferències pedagògiques organitzades per l'Associació provincial de Mestres. El dia 17, al matí, el mestre de La Bisbal del Penedès, don Jaume Pujol, explicarà el tema «De l'estímul en la joventut del Magisteri». A la tarda, la inspectora Na Josepa Herrera de Goll tractarà d'«Ideari de la mestressa rural».

El dia 18, al matí, el mestre de Constantí, tractarà de «L'embelliment de la casa i l'escola». A la tarda, donarà la seva conferència l'inspector, don Ricard Luna, sobre «Els treballs a l'escola durant la visita d'inspecció».

Molts mestres de les nostres contrades assistiran a aquestes conferències.

— El dia 16 jugaran un partit de futbol a Reus, el primer equip de Barcelona, i el Reus Esportiu. Aquesta nova ha produït entusiasme entre els futbolistes.

aquella data l'excursió a l'illa germana, que constituirà, sens dubte, un gran èxit, a jutjar per l'animació que regna entre les moltes persones que tenen el propòsit d'anar-hi.

Pròxima arribada del «Dédalo»

Per a molt aviat s'anuncia l'arribada a la ciutat de Mallorca del vell-escala, dipòsit d'hidroavions de la marina de guerra espanyola «Dédalo», el qual es troba actualment a Santa Pola, d'on sortirà cap a Barcelona i Palma.

Es calcula que vindrà a últims del present mes.

Romandrà algun temps a les badies de Palma i Alcúdia.

D'espectacles

L'homenatge d'amor a la infantesa que, organitzat per l'Orfeo Pirenenc del Circol Barcelonès d'Obres de Sant Josep, 4 que tingué lloc el passat diumenge, fou un èxit esclatant per als organitzadors.

Els jardins de l'esmentat Circol estaven plens de gom a gom, obrint-se l'acte amb un parlament pel secretari de l'Orfeo En Miquel Gil.

Es representaren boniques funcions de titelles, que foren la diversió de la mainada; en Santi Serri va fer passar una bona estona en els molt bonics jocs de mans que el caracteritzen.

Es repartiren entre els menuts més de quatre mil banderetes catalanes i valuoses joguines i més de 500 llibres.

Fou una festa, que els veïns del districte mai deixaran de recordar.

Aquest Orfeo, inspirat per a propagar l'art coral català i a més fer actes culturals com els del diumenge passat, va fer una crida a tots els amants de l'ideal d'aquest Orfeo, a què es vagin a inscriure com a socis a fi de que amb llur col·laboració puguin realitzar ço que s'ha emprès.

La Junta dona grans mercès a totes les cases que han contribuït a la festa abans esmentada.

Ha arribat a Barcelona, procedent de Milla, la celebrada soprano lleugera Mercè Capisr.

Aquesta nit celebra la funció del seu benefici al teatre Goya la eminent actriu Catalina Barceña.

Al Teatre Apolo s'hi ha inaugurat la glorieta d'estiu, donant-s'hi un escolli programa d'atraccions.

Els dies 17 i 18 del corrent es farà al Saló Kursal el benefici dels empleats d'aquella aristocràtica sala.

S'han convingut per aquells dies programes extraordinaris. Desfilaran per la pantalla artistes eminents, entre ells Ossi Oswalda, Paulina Frederick, Pola Negri i Vivian Martin.

Difficil serà que els que hi assisteixin hagin presenciat un programa tan notable.

Al Restaurant Pàtria s'hi ha celebrat un dinar en obsequi del senyor Antoni d'Oimet, per a celebrar l'èxit obtingut amb l'estrena de la seva obra «Mala madre».

Entre els comensals hi figuraven molts periodistes i homes de teatre. També hi havia diverses actrius.

La companyia de la Barceña ha fet la seva presentació al Teatre Goya amb l'estrena del drama en cinc actes que porta per títol «Don Juan de España».

Es una nova glossa del personatge llegendari al qual ha volgut infiltrar el senyor Martínez Sierra una més alta espiritualitat, fent-lo entrar en un convent, penedit de la vida de disbauxa i dissipació i morint demanant misericòrdia.

No cal dir que el tema és ben apropiat per al lluitament d'un comediant coneixedor, com ho és En Martínez Sierra, dels efectes teatrals, i així el públic veu l'obra amb força simpatia, amb tot i trobar-se amb

una figura tan coneguda que se li presenta plena d'una nova idealitat. Perque la comèdia és construïda de mà mestra, i el seu ambient no decau mai, havent-hi efectes escènics de gran relleu. Per la seva part tots els artistes de la companyia hi fan un treball acuradíssim que té un excel·lent conjunt, i l'empresa presenta l'obra amb gran riquesa i esplendor.

Cal esmentar la bella música d'En Conrat del Campo, que acompanya algunes de les situacions de l'obra i que és digna d'aplaudiment.

Autor i interprets de la nova producció vanen ésser cridats repetides vegades al prosceni per a rebre els aplaudiments del públic.

En obsequi d'En Xavier Gambús

Al Metropolitan Hotel, de l'avinguda del Tibidabo, va celebrar-s'hi ahir passada una sopar en obsequi de l'exregidor de Barcelona i conegut periodista En Xavier Gambús. A l'entorn de l'homenatge van pendre seient prop d'un centenar de comensals, entre els quals hi havia els senyors Almerich, Garcia, Escaróvil, Duch Salvat, Martí Matien, Gaya Frócn, Garcia Pujol, doctor Jaume Algarra, Pelai Cceta, Cosc i Ben. Colom, nas seras, doctor Mer i Gual, Alfons Maseras, Remigi Adam, Nozderas Oller, Culi Verdguer, Jo en Maria Sagarra, Brindoll, Ferrer Bini i molts altres.

Abans de començar la festa va oferir l'obsequi a l'homenatge el director del «Diario del Comercio», don Lluís Almerich, en unes belles paraules catalanes, llegint tot seguit les nombroses adhesions que s'havien rebut.

El dinar va transcórrer amablement. El menü va ésser esplendí i molt ben servit. Un quintet de corda va amenitzar la festa amb un programa de composicions exquisides.

En acabar, el senyor Gambús va rememorar l'obsequi amb un sentit parlament, brindant per l'amistat, per Barcelona i per Catalunya.

Teatre Català

TEATRE D'ART

Demà, dissabte, tindrà lloc la tercera de les sessions de Teatre d'Art que ha organitzat la primera actriu Mercè Nicolau, a l'Estudi Cirera.

Aquesta sessió es podrà qualificar d'esdeveniment artístic, per l'estrena en català de l'obra en tres actes del gran poeta Maeterlinck «Monna Vana».

La direcció, a càrrec del primer actor i director Enric Giménez.

Sardanes

Reunit el Jurat del Foment de la Sardana de Barcelona per a premiar el millor treball presentat al Concurs de les ensenyes, va acordar, donada

Avís:

A tots els nostres subscriptors i amics advertim que LA VEU DE CATALUNYA agraïx cordialment les indicacions que li puguin ésser fetes i les col·laboracions espontànies. No podem, però, ni retornar els originals ni mantenir correspondència sobre les suggestions dels nostres amics i lectors, encara que vinguin inclosos a les cartes els segells per a les respostes.

Tots ells comprendran que llur propi interès ens obliga a no esmerçar el temps sinó en el servei del públic i que ens fóra materialment impossible sostenir correspondència amb cada subscriptor sobre apreciacions circumstancials de política o de conducta.

Això no vol dir, però, que no agraïm totes les indicacions que ens puguin ésser fetes amb esperit patriòtic i que no aprofitem, reconeguts, les suggestions que siguin útils o factibles.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

LA JUNTA DEL PORT

En l'última sessió celebrada per la Junta del Port i presidida per En Roderic Bosch i Alsina, es tractà, entre altres, dels següents assumptes: Reial ordre aprovant el projecte del segon grup de les obres del septe període constructiu de les necessàries per a aparcar les avaries causades en la prolongació del dic de l'Est pel temporal de febrer de 1920 i per a consolidar-les en part, així com llurs respectius pressupostos parciais, la suma dels quals ascendeix a 1.485.626'83 pessetes. Telegrama de la Direcció general d'Obres públiques interessant la tramesa de noves dades relatives a aquest port per als estudis que el Ministeri de Foment s'estan fent per a la distribució del crèdit per a subvencions consignat en pressupost. Autorització governativa perquè provisionalment pugui suplir-se en algun dels magatzems de carbó mineral del moll de Ponent, les partides de bestiar destinades al proveïment de la ciutat.

Moviment del Port el dia 13

VAIXELLS ENTRATS

Vapor anglès «Seaford», de Newcastle, amb carbó.
Vapor francès «Carnoules», de Marseilla, amb ous.
Balandra espanyola «Virgen de los Dolores», de Capdepera, amb crosta.
Vapor espanyol «Cabo Carveiro», de Sevilla, amb càrrega general i 13 passatgers.
Vapor espanyol «Rei Jaime I», de Palma, amb càrrega general i 112 passatgers.
Vapor alemany «Erika», de Sunsvall, amb fruita.
Vapor espanyol «Navarra», de Sevilla, amb càrrega general i 13 passatgers.
Vapor espanyol «V. La Roda», de Cartagena, amb càrrega general i 13 passatgers.
Vapor suec «Hiberna», de València, amb fusta.
Vapor espanyol «Alcanta», d'Hamburg, amb càrrega general.
De Palma de Mallorca, hidroavió «Palma», amb correspondència.
Vapor espanyol «Cadiz», de Gènova, amb càrrega general.
VAIXELLS DESPATXATS
Pallebot espanyol «Flor del Mar», amb càrrega general, cap a Ciutatella.

amb llast, cap a València.
Balandra espanyola «Federico Castellanos», amb ciment, cap a Cartagena.
Vapor espanyol «Luís», amb el seu equip cap a la mar.
Vapor espanyol «Virgen de Africa», en llast, cap a Tarragona.

VAIXELLS SORTITS

Vapor espanyol «Menhir», amb càrrega general i trànsit cap a Alacant.
Vapor italià «Sant Michele», amb càrrega general i trànsit cap a Nova York, via de Gandia.
Vapor noruec «Activ», en llast, cap a Santapola.
Vapor espanyol «Paco», amb el seu equip, cap a la mar.
Vapor espanyol «Ramon», amb el seu equip, cap a la mar.
Vapor francès «Flores», amb càrrega general i trànsit cap a Brest, via de Tarragona.
Vapor espanyol «Mahón», amb càrrega general, cap a Mahó.
Vapor danès «Selandie», de trànsit cap a Havre.

Vapor espanyol «Castilla», amb càrrega general, cap a Melilla i escales.
Vapor espanyol «Cataluña», amb càrrega general, cap a Passajes i escales.
Vapor espanyol «Ampurdanés», amb càrrega general, vap a Roses i escales.
Vapor portuguès «Amarante», de trànsit cap a Gènova.
Cap a Palma de Mallorca hidroavió «Barcelona», amb correspondència.
Vapor italià «Josselte», de trànsit cap a Gènova.
Vapor espanyol «Cabo Espartei», de trànsit cap a Marsella.

Ahí va arribar al nostre port el vapor «Seaford», que porta 3.800 tones de carbó per a En Cefetí Ballesteros.

Accidents marítims

NOTES DEL LLOYD

Newport, 10. — El vapor grec «Evangelos», en arribar a Cardiff, va a la riu, davant de la nova entrada del moll Alexandra. Amb l'auxili dels remolcadors pogué surar i aleshores topà amb els molls, tenint avaries.
Perth, 10. — El vapor anglès «Hounslow», ha arribat de Fremantle amb foc a les carboneres. Caldrà descarregar les mercaderies.

BORSA DE BARCELONA

13 de juliol de 1922

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 63'60 a 63'90, Alacants de 63'40 a 63'60, i Plates a 44'30.
A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 64'00 a 63'75, Alacants de 63'60 a 63'40, Andalusos de 50'00 a 50'70, Cáceres variable a 33'80, Colonials a 64'15 i a 64'00, i Docs de 18'90 a 18'70.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrita encara en el Butlletí Oficial

Barcelona Traction and Light Power 7% 1921, a 99'75.
Barcelona Traction and Light Power 7% 1922, a 105'00.
Barcelona de Navegació 6% 1922, a 72'75 i 72'25.
Obligacions Espanyola Colonització 6% 1920, a 95'00.
Eléctrica del Cinca 6% 1920, a 84'00.
Grans Molins Bascos 6% 1920, a 89'50.
Acers Sant Martí 7% 1920, a 97'50.
Mines de Potassa «Súria» 7% 1920, a 101'00.
Trasatlántica 6% 1920, a 101'65.
Teneria Moderna 7% 1920, a 98'00.

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers		Tresor v. 5% gener 1921		Sagovia		Bonos E. 6% 1920	
París, xec, publicat	53'20	103'00	103'00	70'50	70'50	80'50	80'50
Londres, xec publicat	26'55	103'53	103'53	72'50	72'50	84'50	84'50
Berlin, xec	1'55	103'35	103'35	70'25	70'25	82'50	82'50
Viena, xec	0'94	79'35	79'35	77'25	77'25	82'50	82'50
Zúric, xec	23'50	77'25	77'25	77'25	77'25	82'50	82'50
Gènova, xec	00'00	77'25	77'25	77'25	77'25	82'50	82'50
Zúric, xec	122'15	77'25	77'25	77'25	77'25	82'50	82'50
Nova York, xec	6'43	77'25	77'25	77'25	77'25	82'50	82'50
Corones suïsses, París	303'50	77'25	77'25	77'25	77'25	82'50	82'50
Corones suïsses, Londr.	163'15	77'25	77'25	77'25	77'25	82'50	82'50

Dones Retat		Ajuntaments i Diputacions		Municipi 1900		Municipi 1904	
Madrid	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Barcelona	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
València	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Sevilla	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Granada	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Alacant	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Almeria	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Cadix	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Còrdoba	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Huelva	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Jàtiva	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
León	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Lleida	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Lugo	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Madrid	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Malaga	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Marbella	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Mérida	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Múrcia	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Nàgara	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Orense	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Oviedo	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Pamplona	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Pontevedra	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Salamanca	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Santander	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Saragosa	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Ségovia	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Sevilla	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Sòria	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Tarazona	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Teruel	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Tordesillas	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Torrevieja	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Valencia	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Valladolid	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Vigo	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Vitória	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25
Zamora	99'60	1904	77'25	1904	77'25	1904	77'25

Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Delxem constatat l'últim canvi per a guisa del llegidor.
Cotització: Francs, 53'20; suïssos, 123'15; belgues, 50'55; lliures, 28'55; liras, 29'30; dolars, 6'43; marcs, 1'65 i coronas, 0'04.
DARRERA SESSIÓ. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: Es fa de Nords a 63'80.

Diferències de les operacions a terme

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, es puja 0'45 de Nords i d'Alacants.
De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'ahir, es baixa 0'10 de Nords.

RESUM

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA
TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool		Tanca anterior		Obriment avui		Segon telegrama		Tercer telegrama		Quart telegrama		TANCA	
Disponible	13.33	00.00	13.50	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
Futurs:													
Juliol	12.96	13.12	13.10	00.00	13.23	12.75	12.39	12.25	12.13	12.00	12.00	12.00	12.00
Octubre	12.43	12.63	12.62	00.00	12.75	12.39	12.25	12.13	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00
Gener	12.12	12.27	12.26	00.00	12.75	12.39	12.25	12.13	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00
Març	11.96	12.14	12.12	00.00	12.75	12.39	12.25	12.13	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00
Maig	11.96	N.	12.00	00.00	12.75	12.39	12.25	12.13	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00

Alexandria		Obriment ahir		Obriment avui		Jumel		Tanca anterior		Obriment avui		TANCA	
Futurs:													
Nov.	18.75	18.95	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
Gener	19.30	19.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00

Nova York		Tanca anterior		Obriment avui		Segon telegrama		TANCA	
Disponible	22.50	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
Futurs:									
Juliol	22.26	22.26	22.50	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
Octubre	22.31	22.26	22.50	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
Desembre	22.18	22.13	22.43	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
Gener	21.92	21.83	22.14	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
Març	21.80	21.78	22.05	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00

Nova Orleans		Tanca anterior		Obriment avui		Segon telegrama		TANCA	
Disponible	22.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
Futurs:									
Juliol	22.20	21.77	21.77	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
Octubre	21.79	21.77	21.77	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
Desembre	21.60	21.40	21.40	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
Gener	21.42	21.40	21.40	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
Març	21.22	21.40	21.40	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00

Barcelona, 13 de juliol de 1922.

Buenos Aires, 8. — El vapor anglès «Euclid», que havia varat, n'ha sortit sense avaries, continuant el viatge.
Falmouth, 2. — El vapor «Ukworth», en viatge de Penarth a Bordeaux, recollí el vapor italià «Concord», que, amb càrrega de carbó i en viatge de Cardiff a Spezia, havia perdut les hèlixs. Amb l'auxili dels remolcadors «Triton» i «Victoria», entrà al port.
Tokio, 8. — El vapor japonès «Ujina Maru», amb càrrega de fusta, encallà a Shiriusu, prop del Sap Soya. Li han estat tramesos auxiliis. — El vapor japonès «Naniwa Maru», amb càrrega de carbó, encallà a Shikofoswald, prop de Kamaishi, naufragant tot seguit.
Brixham, 10. — El yacht a motor «Commodore Truncheon» ha varat a la badia de Lowlandman.

EL TRACTAT AMB FRANÇA

La Cambra Oficial d'Indústria ha remès en aquesta data, als caps de les minories parlamentàries el següent telegrama:
«En arribar a coneixement d'aquesta Cambra d'Indústria que el dia 15 del corrent es posa en vigor el conveni amb França, li reitera tot el que ha tingut l'honor de manifestar-li en el nostre escrit de 28 de juny últim, pregant-li novament que interpeti al Govern per considerar lesionats interessos producció espanyola dit conveni. — President, comte de Caralt.»

TARIFES CARRILAIRES

A la secretaria del Foment del Treball Nacional es troben a disposició de quantes persones desitgin consultar-los, dos projectes de tarifa especial números 29 i 129 de petita velocitat, de la Companyia dels ferrocarrils de Madrid a Saragossa i a Alacant i de les Companyies dels fer-

rocarrils del Nord d'Espanya, Madrid a Saragossa i a Alacant, Madrid a Cáceres i Portugal i Oest d'Espanya, Andalusos, Sud d'Espanya, Camins de Ferro de Granada (Baza-Guadix), Zafra a Huelva, Alcantarilla a Lorca, Lorca a Baza i Aguilas i les altres Companyies que s'adhereixin, respectivament, ambdues per a vagons de dos eixos, de propietat particular, que circulin carregats o buits, entenent-se també per material d'aquesta classe el que les Companyies ferroviàries cedixin en arrendament als particulars i el que les mateixes Companyies destinin a línies estranyes a les seves per a mercaderies del seu propi servei.

MERCAT DE GIRONA

Girona, 8 de juliol de 1922.

Blat, de 48 a 50 pessetes els 100 quilos.
Mestall, a 37 pessetes els 100 quilos.
Ordí, a 37 pessetes els 100 quilos.
Clivada, a 37 pessetes els 100 quilos.
Moresc, de 31 a 33 pessetes els 100 quilos.
Pescols, de 45 a 65 pessetes els 100 quilos; fetsol menuts, a 130.
Fruites, de 70 a 125 pessetes els 100 quilos.
Faves, a 50 pessetes els 100 quilos.
Clivada, de 55 a 100 pessetes els 100 quilos.
Farina de blat, de 63 a 64 pessetes els 100 quilos.
Ella blanca, a 200 pessetes els 100 quilos; idem negra, a 180.
Arros de 68 a 110 pessetes els 100 quilos.
Garrofas, a 22 pessetes els 100 quilos.
Palla, de 16 a 18 pessetes els 100 quilos.
Patates, de 10 a 12 pessetes els 100 quilos.

Olls, de 200 a 230 pessetes els 100 quilos.
Vina, de 48 a 60 pessetes els 100 quilos.
Formatges, a 10 pessetes el quillo.
Carbó vegetal, de 22 a 27'50 pessetes els 10 quilos.
Sucre, de 170 a 2'50 pessetes el quillo.
Mill, a 36 pessetes els 10 quilos.
Panís, de 65 a 70 pessetes els 100 quilos.
Bestiar. — Bous, de 300 a 1.150 pessetes una; bous, de 300 a 1.150 pessetes un.

Espectacles

TEATRE TIVOLI

Telefon 5000 A. Grandiosa companyia catalana de vodevil i grans espectacles

COMANDITA Nit, i diumenge, tarda i nit, el grandios exit, BAIXANT DE LA FONT DEL GAT. Es despata a comptaduria

Teatre de Novetats

COMPANIA OMICO-DRAMATICA ALBA-BONAFA

Avui, divendres, nit, a les deu: La comedia en tres actes dels germans Rodriguez Peña, EL FARO, grandios exit. Butaca amb entrada, 250 pessetes. — Dema: BENEFICI de MARIA F. LADRON DE GUEVARA. Tarda, a les cinc, matinee economica: La comedia en tres actes EL GENIO ALEGRE. — El diumenge, tarda i nit, preus economicos. Tarda: EL FARO. Nit: LA SENORITA ANGELES, de gran exit.

ELDORADO

Companyia Velasco Sarsuales i Revistes
Avui, divendres, tarda, a tres quarts de cinc. Matinee popular. Extraordinari programa. Reposició de la famosa comedia lirica en dos actes, original de don Gregori Mañinez

Sierra, musica del mestre Lleó. LA TIRANA, i la magnifica revista en un acte i sis quadros LA SENORITA DEL ANO. Nit: a les deu: El divertit, entremes LA NINA DE JUANA O EL DES- CUBRIMIENTO DE AMERICA i 31.ª representació de la famosa revista en 12 quadros, formos espectacle de grandios exit, ARCO IRIS. Totes les nits: ARCO IRIS. L'obra del dia: ARCO IRIS i gran espectacle, ARCO IRIS.

TEATRE COMIC

Avui, divendres, tarda, a dos quarts de cinc, «La cancion del naufragio» i «Lysistrata». Butaca amb entrada, 150 pessetes. General, 0'50. Nit, a tres quarts de deu, «La casa de socorro», «La guardia amarilla» i enorme suc- ces. La revista de grandios exit, ori- ginal de Manuel Fernandez, musica del mestre Joan A. Martinez.

Que és gran Barcelona!

Títols dels quadros. — Primer: «La neurastenia de Nandu»; segon: «Las plagas de Barcelona»; tercer: «Nandu quiere divertirse»; quart: «Nandu en el teatro», en aquest quadro figura «La

Viearls, d'En Fortuny, cinquè: «Nandu en el Cabaret»; sisè: Gran apoteosis. Visió de la futura Exposició d'Ind- ustries Eléctriques. — PRESENT de preciosos flautas a tots els especta- dors.

PALACE CINE

SALÓ DE MODA

Avui divendres, tarda i nit. Magnífics programes. Grans estrenes: ODISEA D'UN DESHAUCI, EL CASTIG DE LA PROMESA; PART ETIENNE, el col- lossal film de la celebre marca «Gold- win»; SICERITAT, per l'eminent ar- tista Will Rogers; DOMADOR DE FERES. — Dilluns i dimarts, grans programes a benefici dels empleats d'aquest Saló.

Saló Catalunya

Gran Cine de Moda
Notable sextet Jordà-Molló. — Avui, divendres, moda selecta, grandiosos exits: «El boxador» pel gran artista William Russell; «Sabatetes», gran re- presa del Programa Ajuria, per la graciosissima artista Dorothy Gish;

«Llucio interrompuda», comica; «Alen- tat contra penfidia». — Dilluns i di- marts extraordinaris programes a be- nefici dels empleats d'aquest Saló.

TEATRE D'ART

ESTUDI CIRERA

Salmeron, núm. 175. Teléfon 296 G
Cinc sessions Mercè Nicolau
Primer actor i director Enric Giménez
Dema, dissabte, 15 juliol, a les deu de la nit. Tercera sessió. Estrena en catala de l'obra en tres actes de Ma- terlink

MONNA VANNA

Intermedis musicals pel Quintet Alló
Venda de localitats a l'Estudi Cirera i al Centre de localitats de la Plaça de Catalunya.

TURO PARK

PARC DE MODA
Avui, tarda i nit, grandios festival organitzat per la Colonia Francesa de Barcelona, per a celebrar la memo- rable
Festa del 14 de juliol

L'entrada donarà dret a un nombre de la tombola, efectuant-se el sorteig a la una de ja matutina. Tarda, a les cinc, carrera infantil de bicicletes, a tres quarts de sis, concurs d'habil- tat; a dos quarts de set, carrera de cintes; a les set, ballet de Pierrottes; a un quart de vuit, concert per l'Or- questra de l'Association Amicale Fran- caise; a dos quarts de nou, banquet presidit pel senyor cònsol general de França, Servei de Café-Restaurant, Coberts a 750 pessetes i a la caña. Servei d'autobus de la Plaça de Catalunya al TURO-PARK.

Frontó Principal Palace

ENTRADA DE PASSEIG I PESSETA
Avui, divendres, nit, dos inter- sants partits.

Terramar (Sitges) Teléfon 344

Park Hotel - Omnibus a tots els trens

EDEN CONCERT

Exit enorme dels quatre nous du- blets.

VIATJANT

Per a Catalunya, que ja visiti el ram d'ultramarins. Es des- tija a la comissió per a la venda de cereals.

Empresa Ideal d'Informació

Anuncis i Esquels mortuorios per a tots els periodics
Grans descomptes

Serveis que presta aquesta casa

Missatgers ràpids

SERVEI RAPID
Repartiments de totes classes
Admissió de quantitats per a im- posar en l'Administració de Correus

GIR POSTAL

Telegrams - Telefonemes
se cursen immediatament
CASILLES
per a rebre la correspondència
Llista - Particular

Rambla Flors, 16, baixos

Salut : Força : Vigor : Joventut HISTOGENIC PUIG JOFRE

L'ideal dels reconstituents. Rehabilita des de les primeres dosis els organismes agotats per la TUBERCULOSI, ANEMIA, NEURASTENIA i demés afeccions CONSUNTIVES
Vintanyes d'exit. — PREMIAT pel Congrés In- ternacional de la Tuberculosis de 1910.
Demani's a totes les farmàcies

Hèrnies

(TRENCADURES) Està comprovat per l'experi- cia que l'enemic més gran del trenat es l'ús d'un mal braquet que no li conté degudament l'hèrnia obligant-lo a portar una vida malaltissa que es converteix en constant amenaça contra sa existencia. L'especialista Senyor Vives posa a l'abast de tots els trenats son privilegiat «Braguer Medical» que com bat amb gran exit tan molestosa malaltia. El trenat que usa per primera vegada el dit aparell experimenta una sensació de benestar i comoditat immensa, obtenint la contenció de sa her- nia tan perfectament, que el lliura instantàniament de tot perill, tonificant-li a la vegada les parts herniades fins a llur definitiva curació, metode que substitueix amb indiscutible avantatge la perillosa operació.
TRENATS: Abans d'operar-vos ni comprar braguers de- fectuosos que posen en perill vostra apreciada salut, veniu a consultar-nos, perquè nostra casa us pot oferir consells de 30 anys d'experimentació en el tractament de tota classe d'hèr- nies: és la millor garantia que podeu desitjar. Despatx: de 9 a 12 i de 3 a 6.
Els diumenges i dies festius: de 9 a 12

Rambla Centre, 12 pral., casa «VIVES» (tocant Liceu)

L'EDUCACIÓ FÍSICA

és una gran conquesta moderna, però...

Totes les coses, per bones que siguin, tenen el seu però

CAIGUDES, CONTUSIONS, FERIDES...

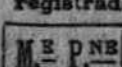
Aigua Oxigenada VOLCÁN

NO ESPEREU A QUE S'INFECTIN

Demaneu-la en les principals farmàcies

Dipositaris:
J. URIACH I C.ª - Brach, 49

Marca registrada



Mobles artístics de JONC

i mèdula

Fabrica consuetudinaria

Passeig de Gracia 115

Barcelona

Manufacture Parsienne



Enrolla a la Pilarica
esta caritat tan pura
y ensenya dita dir:
«Tu usas Crema PECA CURA»

JOVENTUT PERPETUA

Sabó, 1'50. — Crema, 2'50. — Polvos, 2'50. — Aigua catànica, 5'50.
Aigua de Colonia, 3'50, 6'10 i 15 ptes. segons frasc. L'ouls
per al cabell, 4'50, 6'30 i 20 ptes. segons frasc.

Darreres creacions
Productes serie «IDEAL»

ACACIA, Mimosa, GINESTRA, Rosa de Jericó, ADMIRA- BLE, Matinal, CHYPRE, Rocio Flor, ROSA Vértigo, CLA- VELL, Muguet, VIOLETA, Jazmin.
Sabó, 3. — Polvos, 4. — 1'00 i 5'50, 1'50 i 30 ptes. segons frasc.
Essències per al mocador, 15 pessetes frasc amb estolig.

CORTÈS GERMANS - BARCELONA

Catarro dels nois

L'Anti-cataral BORBONET, és el veritable específic acre- ditat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis de tota mena de tos de les criatures.
Dipòsits: Farmàcia de l'autor, Carders, 44; Doctor An- dreu i J. Viladomat, Rambla de les Flors.

Vendes

COPIES Circulars

reproduïdes en l'aparell
MULTIGRAPH
LES MES PERFECTES
Casa Garcia Suarez
38, Rambla Catalunya
Teléfon 4335 A.

TE. RENYS

els millors de Santa Coloma de Gramanet, i torre al po- ble de Dos Rius. Rda: Sant Pau, 70 «CRUZ BLANCA».

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que s'ecessita per a fer-les
Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pral.

PER A L'ISTIU



Rés més útil i pràctic que uns binocles de cam- nya. Uns binocles són el més fidel company per a tota classe d'excursions. És l'únic que pot portar- nos on ni la vista ni les cames poden arribar. Quan reunim les condi- cions de perfecció i bar- tura és la quasi indispe- sable. Això ofereix

La Optica Medical
un binocle «tourista» de toig cuir corretja per a posar en bandolera i amb un augment de

5 vegades
pel limitat preu de

35 PESSETES
Carles Tutusaus - Fabricant
BOQUERIA, 22 - BARCELONA



Litinoïdes SERRA

La mejor agua de mesa

se obtiene mezclando el contenido de este bol- sita con un litro de agua, a ser posible, hervida. Tépose la botella inmediatamente después de haber procedido a la mezcla.

Esta es la verdadera bolsa de los Litinoïdes Serra

Primera sal litínica fabricada en España para la obtención de sabrosísima agua de mesa, maravilla de salud.
Exigid el nombre registrado LITINOÏDES en letra blanca sobre fondo azul.
FABRICA DE PRODUCTOS FARMACÉUTICOS
A. SERRA - REUS
EN COLOR AZUL